

OŠ Gustava Šiliha Velenje
Vodnikova 3, 3320 Velenje
Mladi raziskovalci za razvoj Saša regije

RAZISKOVALNA NALOGA

BRANJE V DOBI EKRANA

KAKO SODOBNI MEDIJI OBLIKUJEJO BRALNE NAVADE NAJSTNIKOV?

Tematsko področje: Humanistično (Književnost)

Avtor:

Katja Muha, 7. razred

Mentor:

Mateja Kunc, prof. slo.

Velenje, 2024

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje.

Mentor: Mateja Kunc, prof. slo.

Datum predstavitve: marec 2024

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD OŠ Gustava Šiliha Velenje, šolsko leto 2023/2024
- KG branje / najstniki / mediji / knjiga
- AV MUHA, Katja
- SA KUNC, Mateja
- KZ 3320 Velenje, SLO, Vodnikova 3
- ZA OŠ Gustava Šiliha Velenje
- LI 2024
- IN BRANJE V DOBI EKRANA KAKO SODOBNI MEDIJI OBLIKUJEJO BRALNE NAVADE NAJSTNIKOV?
- TD Raziskovalna naloga
- OP VIII, 109 s., 2 tab., 46 graf., 14 ref.
- IJ SL
- Jl sl / en
- AI V sodobnem digitalnem svetu se postavlja vprašanje, kako hitra digitalizacija vpliva na bralne navade mladih, še posebej v osnovni šoli. Moja raziskava se osredotoča na to kompleksno razmerje, pri čemer sem anketiral 153 učencev sedmih, osmih in devetih razredov Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje. Analiza podatkov kaže, da se zmanjšuje naklonjenost učencev do branja, zlasti v višjih razredih, kljub temu da več kot polovica anketiranih učencev dnevno uporablja pametni telefon ali računalnik več kot 6 ur. Intervju s knjižničarko je razkril trend upada Zlatih bralnih značkarjev. Poleg tega sem izvedel študijo primera z mojo knjigo "Izgubljeni v preteklosti", ki jo je bralo dvanajst učencev, in na podlagi njihovih mnenj bom knjigo nadgradil, da bi spodbudil večjo motivacijo za branje. Pripravljam tudi namizno igro, ki bo učence bolj povezala z vsebino knjige. Ti obetavni rezultati in nadaljnji načrti dajejo upanje, da lahko skupaj oblikujemo bolj bralno osredotočeno okolje.

KEY WORDS DOCUMENTATION

- ND OŠ Gustava Šiliha Velenje, 2023/2024
- CX Reading / Teenagers / Media / Book
- AU MUHA, Katja
- AA KUNC, Mateja
- PP 3320 Velenje, SLO, Vodnikova 3
- PB OŠ Gustava Šiliha Velenje
- PY 2024
- TI READING IN THE SCREEN AGE HOW MODERN MEDIA SHAPE TEENAGERS' READING HABITS?
- DT RESEARCH WORK
- NO VIII, 109 p., 2 tab., 46 graf, 14 app.
- LA SL
- AL sl / en
- AB In the modern digital world, there's a question of how rapid digitization affects the reading habits of young people, especially at the elementary school level. My research focuses on this complex relationship, surveying 153 students from seventh, eighth, and ninth grades at Gustav Šilih Elementary School in Velenje. Data analysis indicates a decreasing inclination towards reading among students, particularly in higher grades, despite over half of them using smartphones or computers for more than 6 hours daily. An interview with the librarian revealed a declining trend in Golden Reader Badge recipients. Additionally, a case study involving my unpublished book "Lost in the Past," read by twelve selected students, will inform its enhancement to foster greater reading motivation. I'm also developing a board game based on the book to further engage students with its content. These promising results and future plans offer hope for collectively shaping a more reading-focused environment.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 PREGLED OBJAV	3
2.1 BRANJE	3
2.2 BRALNE NAVADE OTROK V OSNOVNI ŠOLI.....	3
2.3 BRALNA MOTIVACIJA	4
3.4 VPLIV BRALNE ZNAČKE NA BRANJE.....	6
3.5 KAKO JE TEHNOLOGIJA SPREMENILA NAČINE BRANJA?	7
3.6 VPLIV SODOBNIH MEDIJEV NA BRALNE NAVADE NAJSTNIKOV	9
3 METODOLOGIJA	13
3.1 ANKETA	13
3.2 INTERVJU	14
3.3 ŠTUDIJA PRIMERA.....	14
4 REZULTATI	16
4.1 REZULTATI ANKETE Z DEMOGRAFSKIMI PODATKI	16
5.2 REZULTATI ANKETE O BRALNIH NAVADAH.....	18
5.3 MNENJE O ODLOMKU IZ KNJIGE “IZGUBLJENI V PRETEKLOSTI” MED ANKETIRANCI.....	45
4.5 REZULTATI INTERVJUJA O BRALNIH ZNAČKAH	64
4. 6 REZULTATI ŠTUDIJE PRIMERA	72
5 DISKUSIJA	74
6 ZAKLJUČEK	80
7 POVZETEK	82
8 A SUMMARY	83
9 LITERATURA IN VIRI	84
ZAHVALA	
PRILOGE	

KAZALO TABEL

TABELA 1: POGOSTOST BRANJA.	18
TABELA 2: BRALNA ZNAČKA NA OŠ GUSTAVA ŠILIH VLENJE.....	64

KAZALO GRAFOV

GRAF 1: SPOL ANKETIRANIH UČENCEV.	16
GRAF 2: STAROSTNA STRUKTURA ANKETIRANIH UČENCEV PO RAZREDIH.	17
GRAF 3: DEMOGRAFSKA PORAZDELITEV UČENCEV.	17
GRAF 4: POGOSTOST BRANJA KNJIG.	19
GRAF 5: TIPI KNJIG.	20
GRAF 6: SODELOVANJE V BRALNIH ZNAČKAH.	21
GRAF 7: POMEMBNOST DOMAČEGA BRANJA.	22
GRAF 8: OCENA POMEMBNOSTI VLOGE UČITELJEV IN KNJIŽNIČARJEV ZA BRANJE UČENCEV.	25
GRAF 9: POGOSTOST BRANJA ELEKTRONSKIH KNJIG NAPRAM TISKANIM.....	26
GRAF 10: VPLIV DRUŽBENIH OMREŽIJ NA BRANJE.	27
GRAF 11: KAKO BI ŠOLA VZPODBUDILA VEČJE ZANIMANJE ZA BRANJE MED UČENCI.	28
GRAF 12: VLOGA STARŠEV PRI SPODBUJANJU BRANJA MED ANKETIRANCI.	29
GRAF 13: KONTINUITETA BRANJA ANKETIRANCEV MED ŠOLSKIM LETOM.....	30
GRAF 14: SAMOCENA BRANJA MED ANKETIRANCI.....	32
GRAF 16: DOJEMANJE BRANJA MED ANKETIRANCI.	33
GRAF 17: VPLIV BRALNE ZNAČKE IN DOMAČEGA BRANJA NA IZBIRO KNJIG.....	34
GRAF 18: LASTNIŠTVO VRSTE ELEKTRONSKIH PAMETNIH NAPRAV.....	35
GRAF 19: ČASOVNA UPORABA ELEKTRONSKIH NAPRAV NA DAN.....	37
GRAF 20: POMEMBNOST BRANJA ZA ANKETIRANCE.	38
GRAF 21: RAZLOGI ZA NEBRANJE KNJIG.	39
GRAF 22:OBISKOVANJE KNJIŽNIC.	40
GRAF 23:ŠTEVILO IZPOSOJENIH KNJIG OB POSAMEZNEM OBISKU KNJIŽNICE.....	41
GRAF 24:NAČIN ISKANJA KNJIG MED OBISKOM KNJIŽNICE.....	42
GRAF 25:MNENJE KNJIŽNIČARJA PRI IZBIRI KNJIGE.	42
GRAF 26: PREFERENCE KNJIŽNIC MED ANKETIRANCI.	43
GRAF 27: UPORABA SPLETNIH KNJIŽNIC IN KNJIG.	45
GRAF 28: ODZIVI NA ODLOMEK.	47
GRAF 29: ZANIMANJE ANKETIRANCEV ZA KONČNI DEL ZGODBE.....	48
GRAF 30: PRIMERNOST ODLOMKA ZA STAROST ANKETIRANCEV.	48
GRAF 31: PRIČAKOVANJA GLEDE NADALJEVANJA ZGODBE.....	50
GRAF 32: PRIČAKOVANJA GLEDE NADALJEVANJA ZGODBE.....	51
GRAF 33: NAJUSTREJNEJŠA DOLŽINA KNJIGE PO MNENJU ANKETIRANCEV.....	53
GRAF 34: NAJLJUBŠI LITERARNI JUNAKI PO MNENJU ANKETIRANCEV.	54
GRAF 35: PRILJUBLJENA OBDOBJA, V KATERA BI ANKETIRANCI POSTAVILI LITERARNE JUNAKE.	56

GRAF 36: NAJLJUBŠA VRSTA ZGODBE V DANAŠNJEM ČASU MED ANKETIRANCI.	57
GRAF 37: NAJLJUBŠA VRSTA ZGODBE V DANAŠNJEM ČASU MED ANKETIRANCI.	58
GRAF 38: KAKŠNA IGRA TI JE VŠEČ?	60
GRAF 39: PRILJUBLJENOST FIZIČNIH IN SPLETNIH IGER MED ANKETIRANCI.	61
GRAF 40: PREFERENCA ČASOVNEGA OBSEGA IGRE MED ANKETIRANCI.	62
GRAF 41: ZAŽELENO ŠTEVILO IGRALCEV.	63
GRAF 42: DINAMIKA OPRAVLJENIH BRALNIH ZNAČK V 6. RAZREDU.	65
GRAF 43: DINAMIKA OPRAVLJENIH BRALNIH ZNAČK – 7. RAZRED.	66
GRAF 44: DINAMIKA OPRAVLJENIH BRALNIH ZNAČK – 8. RAZRED.	67
GRAF 45: DINAMIKA OPRAVLJENIH BRALNIH ZNAČK – 9. RAZRED.	69
GRAF 46: PRIMERJAVA OPRAVLJENIH BRALNIH ZNAČK MED RAZREDI.	71

PRILOGE

ANKETA O BRALNIH NAVADAH

VPRAŠALNIK ZA ŠTUDIJO PRIMERA ZA UČENCE, KI SO PREBRALI KNJIGO

INTERVJU S KNJIŽNIČARKO GOSPO BARBARO MESNER

SEZNAM OKRAJŠAV

OŠ   Osnovna šola

s sod.   s sodelavci

npr.   na primer

oz.   oziroma

št.   število

1 UVOD

V današnjem digitalnem času, kjer pametne naprave in družbena omrežja igrajo ključno vlogo v vsakdanjem življenju, se pojavlja vprašanje, kako te tehnologije vplivajo na dožemanje branja, še posebej med osnovnošolskimi otroki. Hitre spremembe v tehnološkem okolju prinašajo nove izzive in možnosti, zato nas zanima, ali se tradicionalne bralne navade in odnos do knjig spreminjajo pri mladi generaciji, ki odrašča v digitalni dobi.

Z namenom pridobitve vpogleda v morebitne spremembe v bralnih vzorcih osnovnošolskih otrok ob prehodu iz klasičnih oblik branja v digitalno dobo načrtujemo temeljito raziskavo. Uporabila sem raznolike raziskovalne metode, anketa, intervju, študija primera in osebno branje knjige "Izgubljeni v preteklosti" s strani učencev iz sedmega, osmega in devetega razreda.

Poseben poudarek je bil namenjen raziskovanju vloge učencev in knjižničarjev pri oblikovanju bralnih navad v tretji triadi osnovne šole. Prav tako sem preučila pomembnost bralnih značk in domačega branja pri razvijanju bralne kulture med mladimi.

S tem raznolikim pristopom si prizadevam razumeti kompleksno dinamiko med tehnologijo, branjem in šolskim okoljem ter njihov medsebojni vpliv. Cilj raziskave je pridobiti jasen vpogled v to, kako pomembno je redno branje za trenutno generacijo otrok.

Na podlagi izsledkov te raziskave bomo bolje razumeli, kako tehnološki napredek vpliva na bralne navade mladih in kako lahko šolsko okolje ter knjižničarji spodbujajo in podpirajo branje med učenci. Raziskava nam bo tudi omogočila ugotoviti, kako se otroci odzivajo na digitalne medije v primerjavi s klasičnimi knjižnimi vsebinami ter kako lahko šolski programi bolje prilagodijo in vključijo tehnologijo v podporo bralni pismenosti.

Poleg tega bo raziskava ponudila vpogled v pomembnost bralnih značk in domačega branja pri oblikovanju bralne kulture med mladimi. S pridobljenimi spoznanji bomo lahko oblikovali boljše prakse in strategije za spodbujanje bralne pismenosti ter razvijanje zanimanja za branje med osnovnošolskimi otroki v današnji digitalni dobi.

Hipoteze:

- Večina osnovnošolskih najstnikov ocenjuje, da ni potrebe po domačem branju in udeležbi v bralni znački.
- Učitelji in knjižničarji v šolah imajo ključno vlogo pri spodbujanju bralnih navad najstnikov ter izbiri knjig za branje.
- Aktivno sodelovanje najstnikov v bralnih značkah in prejemanje bralnih nagrad pozitivno vpliva na njihovo izbiro knjig za branje in jih spodbuja k rednemu in raznolikemu bralnemu vedenju.
- Večina najstnikov meni, da je njihova stopnja branja dobra.
- Najstniki uporabljajo pametne elektronske naprave več kot štiri ure dnevno.

2 PREGLED OBJAV

2.1 BRANJE

Branje je proces razumevanja in interpretiranja pisane ali tiskane besede. Ko beremo, uporabljamo svoje oči za prepoznavanje simbolov (črk), nato pa možgane, da razumemo pomen teh simbolov v kontekstu. Branje je ključna veščina, ki omogoča dostop do informacij, znanja in zabave.

Obstajata dve osnovni vrsti branja: glasno branje in tiho branje. Branje je veščina, ki se razvija skozi čas in prakso. Pomembno je tudi razvijati razumevanje prebranega in povezovanje informacij med seboj.

Branje je ključno za šolski uspeh, osebni razvoj in kritično razmišljanje. Ljudje berejo iz različnih razlogov, vključno z izobraževanjem, informacijami, zabavo ali za sprostitev.

Branje je kot večina človekovih dejavnosti ciljno usmerjeno in mora imeti nek namen. Tega namena se bralci včasih niti ne zavedajo, ko imajo občutek, da berejo zaradi nekega zunanjega vzroka, npr. da bi pozabili na neprijetne okoliščine ali da bi zaspali (Grosman, 2006).

2.2 BRALNE NAVADE OTROK V OSNOVNI ŠOLI

Raziskovanje bralnih navad otrok v osnovni šoli razkriva kompleksno plat, ki vključuje vplive družinskega okolja, šolskih praks, tehnologije in osebnih preferenc. Branje igra ključno vlogo v razvoju ter oblikovanju jezikovnih veščin in kulturne pismenosti otrok.

Bralne navade otrok se v osnovni šoli postopoma razvijajo, pri čemer je opaziti določene trende, kako se ti vzorci spreminjajo od nižjih do višjih razredov (Pečjak, 2002).

2.2.1 Branje v 1. triadi osnovne šole

V nižjih razredih je osredotočenost na branje predvsem povezana s pridobivanjem osnovnih bralnih veščin, besednega zaklada in razumevanja preprostih besedil. Predvsem je pomembno, da se gradi temeljno pozitiven odnos do branja. Učitelji in starši imajo ključno vlogo pri ustvarjanju spodbudnega okolja, kjer so knjige dostopne in privlačne.

Branje na glas v razredu ali doma lahko otrokom pomaga razvijati poslušalne spretnosti in povečati zanimanje za zgodbe. Ilustrirane knjige so pogosto privlačne za mlajše otroke, saj vizualne podobe dopolnjujejo besedilo in jim omogočajo lažje razumevanje. Na motivacijo vplivajo številni dejavniki, kot so odnos do branja, interes, notranja čustvena stanja, vedoželjnost. Motiv, ki spodbuja branje, je tudi želja po uspehu, ki jo krepijo zunanji dejavniki. Zato otrok bere zato, da bi dobil dobro oceno (Pečjak, 2002).

2.2.2 Branje v 2. triadi osnovne šole

Postopoma se v višjih razredih stopnjuje poudarek na razširjanju bralnih sposobnosti in spodbujanju branja kot dejavnosti, ki prinaša užitek in razumevanje sveta.

V teh letih se povečuje raznolikost branja. Otroci začnejo razvijati svoje bralne preference in izbirati knjige, ki odražajo njihove interese. Branje postaja tudi sredstvo za pridobivanje znanja, saj se otroci soočajo z različnimi šolskimi predmeti, kjer je branje temeljna veščina.

Branje za zabavo in sprostitev postane pomembno, zato je pomembno, da imajo otroci dostop do knjig, ki so v skladu z njihovimi individualnimi interesi (Pečjak, 2002).

2.2.3 Branje v 3. triadi osnovne šole

V teh letih se bralne sposobnosti nadgrajujejo, kar omogoča lažje premagovanje zahtevnejših besedil. Sodobna tehnologija lahko postane pomemben dejavnik, saj omogoča dostop do e-knjig, avdio knjig in drugih digitalnih medijev. Branje postane tudi sredstvo za raziskovanje različnih tem in razvoj kritičnega razmišljanja, še posebej v povezavi s šolskimi nalogami in projektom.

Pomembno je opozoriti, da so zgoraj navedene opazke splošne narave in se lahko razlikujejo med posameznimi otroki. Prav tako ima družinsko okolje, podpora učiteljev in dostopnost raznolikega bralnega gradiva pomemben vpliv na zanimanje za branje v vsaki triadi. Spodbujanje pozitivnega odnosa do branja in zagotavljanje raznolikih bralnih izkušenj lahko prispeva k trajnemu zanimanju za literaturo (Pečjak, 2002).

2. 3 BRALNA MOTIVACIJA

Bralna motivacija se nanaša na notranjo željo, zanimanje ali strast posameznika do branja. Gre za kompleksen niz dejavnikov, ki vplivajo na posameznikovo odločitev, ali bo bral, kako

pogosto bo bral, kakšne vrste gradiva bo izbral ter kako bo dojemal in doživljal branje. Bralna motivacija igra ključno vlogo pri razvoju bralne kompetentnosti ter vzpostavljanju in ohranjanju pozitivnega odnosa do branja.

Motivacija za branje lahko izvira iz različnih virov, kot so osebni interesi, radovednost, pričakovanja nagrad, potrebe po informacijah ali izpolnjevanje zahtevanih nalog. Pomembno je, da je bralna motivacija prisotna, saj lahko pozitivno vpliva na razvoj bralnih veščin, razumevanje prebranega besedila in splošno bralno učinkovitost. Raziskave kažejo, da so notranje spodbude za vseživljenjsko branje nujne, ker imajo dolgoročen vpliv in vzpodbudijo dalj časa trajajočo bralno aktivnost.

Ob zaključkih raziskav, ki so preučevale bralno dejavnost osnovnošolcev, ugotavljajo, da prihaja pri starejših učencih do znatnega upada bralne dejavnosti. V tretjem razredu v prostem času vsak dan bere 37 odstotkov učencev, v sedmem razredu pa le še 18 odstotkov. Prav tako v tretjem razredu sodeluje pri bralni znački kar 93 odstotkov učencev, v sedmem razredu pa le še 48 odstotkov.

Upad bralne dejavnosti med starejšimi učenci je kompleksen pojav, ki ga je treba razumeti v kontekstu različnih vplivov. Za spodbujanje bralne kompetentnosti in pismenosti v teh letih je pomembno upoštevati individualne potrebe, spodbujati raznolike oblike branja in graditi pozitivno bralno okolje tako v šoli kot tudi izven nje (Pečjak, 2006).

2.3.1 Notranja motivacija

Notranja motivacija se nanaša na posameznikovo notranjo željo in zavzetost v neki aktivnosti, ne glede na to, ali ima aktivnost zunanjo vrednost. Zato bo notranje motiviran sam izbral knjige in jih bral v prostem času v šoli ali doma. Tak otrok išče priložnosti za branje knjig in pogosto izgubi občutek za čas, ker je tako zatopljen v branje. Notranje motivirano vedenje izhaja iz posameznikovega interesa in ne potrebuje nobene nagrade, razen spontane izkušnje posameznika, povezane z njegovim interesom in s tem tudi z užitkom ob branju. Notranja motivacija vznikne zaradi osebnih interesov in lastnih izkušenj, ki jih posameznik razvije v razloge za branje (Bucik, 2006).

2.3.2 Zunanja motivacija

Zunanja motivacija se nanaša na situacijo, ko se posameznik udeležuje v aktivnosti zaradi zunanje spodbude ali ker pričakuje izid, ki je zunanje narave. Otrok, ki bere, da bi dobil točke ali zlate zvezdice, je motiviran za spodbudo, ki mu jo je dala vzgojiteljica ali učiteljica. Priznanje, želja ustreči odraslim in dobivanje dobrih ocen so primeri pogosto postavljenim ciljem, ki se pojavljajo kot zunanje spodbude za branje. Ti cilji so močni, ker povzročijo takojšnje učinke, vendar so tudi kratkoročni. Bralna aktivnost po doseženem cilju ne poteka več. Odrasli morajo, če želijo, da se bralna aktivnost nadaljuje, uvesti nov cilj (Bucik, 2006).

2.3.3 Zmanjšanje bralne motivacije

Raziskave (Elley 2000, McKeenna 2001, Pečjak in Gradišar 2002) kažejo, da so učenci ob vstopu v šolo motivirani za učenje, za učenje branja in samo branje. Motivacija za branje upade na prehodu iz nižje na višjo stopnjo. Razloge za to strokovnjaki pripisujejo predvsem bolj izrazitemu preverjanju znanja, ki se spremeni. Na višji stopnji učitelji postanejo strožji, učenci pa med seboj bolj tekmovalni. Branje je vse bolj povezano z ucnim uspehom. Učenci, ki imajo boljši učni uspeh, se več učijo in tudi več berejo. Branje za učenje pa je navadno naporno in zahteva od učenca veliko truda, kar zmanjša njegovo notranjo motivacijo za branje, usmeri pa se na dejavnike zunanje motivacije, kot so ocene, pohvale in druge nagrade (Šircelj, 2013).

Guthrie, Alao in Rinehart navajajo naslednje razloge za upad bralne motivacije med šolanjem:

- z leti šolanja se v šoli vedno manj bere,
- poučevanju branja se z leti šolanja namenja manj časa,
- šole namenjajo premalo denarja za knjige, ki bi omogočile večji izbor,
- večji razredi in preveč frontalnega pouka,
- večji poudarek na disciplini,
- manj stikov med učenci in učitelji,
- vedno večji poudarek na zunanji motivaciji in ocenah (Pečjak, 2006).

3.4 VPLIV BRALNE ZNAČKE NA BRANJE

Bralna značka je izvorna slovenska oblika dela z mladimi bralci. Bralna značka ima dvojno vlogo: je vsesplošno slovensko kulturno gibanje in prostovoljna interesna dejavnost v šoli, ki

spodbuja mladino k branju in dviga bralno kulturo mladih. Obenem promovira branje oz. pomembnost branja za zdrav duh posameznika in družbe. Bralni znački lahko pripišemo tri osrednje cilje, ki jih posredujemo na drugačen način in katerim posvečamo različno pomembnost:

- razvijanje bralne kulture,
- razvijanje bralnih sposobnosti in
- pridobivanje književnega znanja (Šircelj, 2013).

3.4.1 Naloge bralne značke

- Podpirati temeljne cilje pouka materne jezika, ustvarjalnega branja, bralne spretnosti in tehnike.
- Promovirati knjige in razvijati bralno kulturo učencev.
- Dati učencem dobre knjige na ta način, da bodo vzljubili branje.
- Razvijati kreativne sposobnosti bralcev.
- Spoznati književnike, njihova dela na prijateljski način, spodbujati kritično sprejemanje in vrednotenje literarnih besedil (Šircelj, 2013).

3. 5 KAKO JE TEHNOLOGIJA SPREMENILA NAČINE BRANJA?

V sodobnem digitalnem svetu, kjer so ekrani postali nepogrešljiv del našega vsakdana, se je spremenil tudi način, kako ljudje dostopajo do knjig in drugih besedil. Tradicionalno branje na papirju se sooča z izzivi in konkurenco s sodobnimi elektronskimi napravami, kot so e-bralniki, tablice in pametni telefoni. Čeprav sodobni mediji prinašajo mnogo prednosti in novih možnosti, prinašajo tudi izzive, kot so krajša pozornostna doba, povečana izpostavljenost nepreverjenim informacijam in spremembe v bralnih strategijah. Razumevanje teh vplivov je ključno za oblikovalce izobraževalnih strategij, ki želijo spodbujati bralno razumevanje in bralno pismenost med najstniki. Dejstva, da je digitalizacija spremenila načine, kako beremo, ni mogoče zanikati.

Nicolas Car (2011, 113) je spreminjanje načina branja zaradi digitalne tehnologije poimenoval nova intelektualna etika, Maryanne Wolf (2018,17) je spremembe povezala v hipotezo digitalne verige, Adrian van der Weel (2014, 153) razpravlja o spreminjanju besedilne zavesti kot

izjemni, a skoraj nevidni civilizacijski spremembi. Deklaracija iz Stavangerja o prihodnosti branja (2018) ugotavlja, da pri branju s papirja ali z zaslona informacije procesiramo na različne načine. V tovrstnem hibridnem bralnem okolju bomo morali polno izkoristiti prednosti enega in drugega medija (Kepic Mohar, 2021).

Deklaracija iz Stavangerja o prihodnosti branja leta 2018 je povezana z digitalnimi tehnologijami na več načinov. V digitalni dobi se namreč pojavljajo nove možnosti, izzivi in priložnosti glede branja ter bralne kulture (Stavanger, 2018).

3.5.1 Dostopnost do literature

Digitalne tehnologije omogočajo lažji dostop do literature prek elektronskih knjig, spletnih platform za branje in avdio knjig. To lahko poveča dostopnost literature za ljudi z različnimi omejitvami ter omogoča branje na poti prek različnih naprav, kot so pametni telefoni, tablice in bralniki e-knjig (Kepic Mohar, 2021).

3.5.2 Spreminjanje bralnih navad

Digitalne tehnologije spreminjajo način, kako ljudje berejo in komunicirajo z besedilom. Na primer, lahko uporabljajo socialne medije za deljenje bralnih izkušenj, sodelujejo v spletnih knjižnih klubih ali uporabljajo aplikacije za sledenje branju. To lahko poveča bralno motivacijo in omogoča bolj interaktivno izkušnjo branja (Kepic Mohar, 2021).

3.5.3 Branje na spletu

Z digitalnimi tehnologijami se pojavljajo tudi nove oblike besedil, kot so spletne novice, blogi, forumi, e-pošta itd. Uporaba teh digitalnih besedil zahteva specifične bralne strategije in veščine, kot so kritično razmišljanje, ocenjevanje verodostojnosti virov in hitro iskanje informacij (Kepic Mohar, 2021).

3.5.4 Izzivi digitalne preobremenjenosti

Hkrati pa digitalne tehnologije prinašajo tudi izzive, povezane z digitalno preobremenjenostjo, ki lahko vpliva na pozornost in sposobnost dolgotrajnega branja. Zato je pomembno razvijati strategije za uravnavanje uporabe digitalnih naprav in ohranjanje zdravih bralnih navad.

V luči teh razmer je bila deklaracija iz Stavangerja pomembna, saj je prepoznala potrebo po prilagajanju bralne kulture in bralnih praks v kontekstu digitalne dobe ter spodbujanju razvoja bralnih veščin, ki so pomembne tudi pri uporabi digitalnih besedil (Stavanger, 2018).

3.6 VPLIV SODOBNIH MEDIJEV NA BRALNE NAVADE NAJSTNIKOV

Doba digitalizacije je v kratkem desetletju spremenila način našega bivanja, digitalni pripomočki pa so postali nekakšen podaljšek našega telesa, neizogiben del vsakdanjika, z vedno dostopnim zunanjim virom podatkov. Današnji otroci sveta brez tehnologije ne poznajo, zato ne morejo prepoznati sprememb, ki jih je ta prinesla. Spreminjanje načinov branja, preoblikovanje daljših v krajša besedila, drobljenje pozornosti in slabša zmožnost pomnjenja.

Sodobni mediji imajo pomemben vpliv na bralne navade najstnikov, pri čemer se tradicionalne oblike branja združujejo z digitalnimi pristopi. Nekateri načini, kako sodobni mediji oblikujejo bralne navade najstnikov, vključujejo prehod k daljšim besedilom. Kljub prevladi kratkih sporočil na socialnih omrežjih in spletnih platformah, se vse več pozornosti namenja tudi daljšim vsebinam, kot so spletni članki, blogi, forumi in e-knjige. To omogoča najstnikom, da se bolj poglobljeno posvetijo brani vsebini, razvijajo svoje bralne veščine ter izpopolnjujejo kritično razmišljanje in analitične sposobnosti. Daljša besedila v digitalnih medijih tako ponujajo raznolike in bogate bralne izkušnje, ki so lahko zelo koristne pri razvoju bralne pismenosti in spodbujanju branja med najstniki (Kepic Mohar, 2021).

3.6.1 Digitalna vsebina

Sodobni mediji ponujajo obsežno digitalno vsebino v obliki spletnih člankov, blogov, e-knjig, družbenih omrežij in drugih digitalnih virov, ki so dostopni prek različnih naprav, kot so pametni telefoni, tablice in računalniki. Nasprotniki uporabe računalnikov so prepričani, da mladostnike oddaljuje od sovrstnikov, da se zaradi računalnika zapirajo vase in slabo komunicirajo z okolico. Pa vendar se okoli računalnika velikokrat zbere skupina otrok, uporablja ga eden, okoli njega pa so v skupini dejavni vsi. Prav tako družbena omrežja in forumi spodbujajo elektronsko komunikacijo med vrstniki.

Pozitivni vplivi računalnika na bralne navade najstnikov se kažejo v dostopnosti informacij na spletu. Z branjem forumov, člankov in razprav o zanimivih temah učenci izboljšujejo svojo splošno razgledanost. Redna uporaba računalnika jih nauči elektronske pismenosti in jim

razvija sposobnost opazovanja in logičnega mišljenja. Tudi dostopnost gradiv na spletu je zaslužna za boljše bralne navade, čeprav je to lahko dvorezen meč, ki učencem omogoča, da namesto, da bi gradivo prebrali v celoti, preberejo le kratko obnovo (Šantl, 2016).

3.6.1.1 Družbena omrežja

Mladostniki pogosto berejo krajše besedilne vsebine, kot so objave na družbenih omrežjih, komentarji in klepeti. To obliko branja odlikuje hitrost, kratek format in možnost takojšnje interakcije s spletno skupnostjo. Internet kot medij vsebuje različne možnosti podajanja informacij, saj vključuje tekstovne, slikovne, video in avdio vsebine. Baron N. S. v svojih delih raziskuje, kako digitalna tehnologija, vključno z družbenimi omrežji, vpliva na bralne navade in bralno razumevanje najstnikov ter splošno bralno kulturo. Skozi primerjalne študije in raziskave avtorica ponuja vpogled v izzive in priložnosti, ki jih digitalna tehnologija prinaša za branje najstnikov v sodobnem svetu (Baron, 2015).

Ko najstnik prebere knjigo, ki mu je všeč, je v preteklosti pogosto to izrazil z razpravo o knjigi s prijatelji v šoli ali doma. Ta izmenjava mnenj je bila pogosto omejena na majhen krog ljudi. Zdaj, v dobi digitalnih tehnologij, ta izmenjava postane dostopna na družbenih omrežjih. Najstnik lahko svoje misli in občutke o knjigi deli na platformah, kot so Instagram ali Twitter in drugih omrežjih, kjer jih lahko vidi širši krog ljudi, vključno s prijatelji, sošolci in neznanci. To omogoča bogatejše in bolj interaktivne bralne izkušnje, saj lahko najstniki prejmejo povratne informacije, se vključijo v razpravo in odkrijejo nove knjige prek priporočil drugih uporabnikov. Tako družbena omrežja ne le omogočajo deljenje bralnih izkušenj, ampak tudi spodbujajo večjo angažiranost in povezanost v bralni skupnosti (Baron, 2015).

3.6.1.2 Podkasti in videi

Najstniki se vse bolj obračajo k avdiovizualnim vsebinam, kot so podkasti in video vsebine na platformah, kot je YouTube. To lahko vpliva na njihovo zaznavanje in razumevanje vsebin ter bralno razumevanje. Veliko se razpravlja o učinkih, predvsem negativnih, takšne izredne izpostavljenosti digitalnim vsebinam. A kakšne so dejanske rabe različnih digitalnih medijev in kako dejansko oblikujejo mlade? V ta vprašanja se je poglobila raziskava Medijski repertoarji mladih: Socialni, politični in kulturni aspekti digitaliziranega vsakdana, ki jo vodi prof. dr. Tanja Oblak Črnič s Katedre za medijske in komunikacijske študije Fakultete za

družbene vede Univerze v Ljubljani. V raziskavi je sodelovalo 3422 mladih med 12 in 19 letom starosti.

Rezultati raziskave so potrdili tezo, da je sodobna družbena realnost tako močno prepletena z digitalnimi tehnologijami, da je težko razmišljati o vsakdanjem življenju mladih brez upoštevanja njihovih medijskih izbir in digitalnih kultur. Raziskava je ugotovila, da so mladi med svojimi dnevnimi dejavnostmi, kot je učenje, ves čas povezani s tehnologijo, saj uporabljajo aplikacije in družbene platforme, da ohranjajo vidno prisotnost med svojimi vrstniki. Ta vzorec se prenaša iz domačega okolja v druge situacije, kjer je raba tehnologije morda omejena ali prepovedana, kar ustvarja nove tenzije v življenju mladih.

Nasprotujoče si okoliščine sodobnega digitalnega sveta tako oblikujejo nove dinamike v odraščanju mladih, ki se odražajo v njihovih vsakodnevnih praksah in navadah, obenem pa ohranjajo nekatere temeljne vzorce odraščanja skozi različne medije in tehnologije (Oblak Črnič, 2023).

3.6.2 Kako tehnologija spreminja telo

Različne mobilne aplikacije za branje, ki omogočajo dostop do e-knjig, časopisov in revij, prispevajo k spremenjenim bralnim navadam najstnikov. Mobilnost omogoča branje kjerkoli in kadarkoli. Fizična knjiga in fizični proces branja sta povezana s čustvi, ki jih doživljamo bralci in jih povezujemo s svojimi doživetji. Ko fizično primemo prebrano knjigo, ta dotik povežemo z besedilom, ki se nas je notranje dotaknilo. Ko imamo pred seboj besedilo na računalniku ali telefonu, je to drugače, kot če fizično vzamemo v roke prebrano knjigo, v kateri je zapisana zgodba, ki nam je blizu. Pri knjigi s točno določeno zgodbo natanko vemo, kako smo se počutili, ko smo jo prebirali. V zaslonskih medijih, kot so namizni računalniki, tablice in telefoni, je shranjenih veliko vsebin. Ta ogromna količina vsebin drugače oblikuje zgodbo, zato v takem okolju čustveni naboj na bralca ne more preiti na enak način kot pri tiskanih knjigah. Poleg tega se zdi, da digitalne naprave del bralčeve pozornosti preusmerijo na napravo samo.

Po ugotovitvah nekaterih raziskovalcev zato bralci postanejo nestrpni, če so prisiljeni slediti omejitvam tiskane knjige, kjer miselno enoto predstavlja z besedilom potiskana stran. Pritisk na miško ali zaslon lahko bralcu nezavedno daje občutek moči, da ignorira klasično strukturo knjižnega besedila. Pozornost se z vživljanjem v besedilo preusmeri na delo rok, na vse tiste vsebine, prek katerih lahko dostopamo prek zaslona. Sodobni mediji omogočajo hitro

dostopanje do informacij, kar lahko vpliva na način, kako najstniki absorbirajo in procesirajo vsebine, pri čemer je poudarjen kratek časovni okvir za pridobivanje informacij (Kepic Mohar, 2021).

3 METODOLOGIJA

Za potrebe raziskovalne naloge sem najprej pregledala literaturo, ki sem jo dobila v mestni in šolski knjižnici. S pomočjo pisne literature sem začela postopek zbiranja informacij, ki sem jih strnila v teoretičnem delu.

3.1 ANKETA

Izvedla sem obsežno anketo, ki sem jo razdelila v več sklopov. Vanjo je bilo vključenih 152 učencev sedmih, osmih in devetih razredov Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje. Uporabila sem Google Obrazce, brezplačno orodje za ustvarjanje spletnih anket in obrazcev, ki ga ponuja Google. To omogoča preprosto ustvarjanje, pošiljanje in analiziranje anket prek spleta.

Anketa je izvedena z namenom pridobiti vpogled v bralne navade učencev ter razumevanje, kako uporaba pametnih naprav in družbenih omrežij vpliva na njihovo branje.

Anketa je bila oblikovana na način, ki vključuje vprašanja o uporabi pametnih naprav (kot so mobilni telefoni, tablice), pogostosti branja, preferencah pri izbiri vsebin za branje (npr. knjige, časopisi, e-knjige), uporabi družbenih omrežij ter morebitnih spremembah v bralnih navadah, ki so posledica uporabe tehnologije. Vprašanja so večinoma strukturirana z zaprtimi vprašanji kot možnost izbire med več možnostmi in nekaterimi odprtimi vprašanji (npr. odgovor z lastnimi besedami).

Rezultate ankete sem najprej obdelala v Google preglednici. Nato sem prenesla v MS Excel ter dokončno obdelala podatke in ustvarila grafe.

Anketa je vključevala več sklopov vprašanj. Prvi del je zajemal demografske podatke, drugi del je analiziral bralne navade učencev tretje triade pod vplivom digitalnih medijev. Tretji sklop je bil namenjen raziskavi mnenj o moji knjigi "Izgubljeni v preteklosti". V zadnjem sklopu pa sem raziskala, kako bi igra, narejena na podlagi knjige, motivirala učence za branje knjige.

Anketo so izpolnili vsi učenci treh sedmih, dveh osmih in treh devetih razredov Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje pri pouku slovenskega jezika v računalniški učilnici v enem tednu.

3.2 INTERVJU

Za raziskavo trendov bralnih značk od leta 2014/2015 do leta 2022/2023 sem sodelovala z gospo Barbaro Mesner, knjižničarko na Osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje. Gospa Mesner je bila ključna oseba v sodelovanju, saj mi je omogočila dostop do podatkov in nudila dragocene informacije o trendu bralnih značk v preteklih letih.

Za vsak razred od šestega do devetega sem v Excelu zbrala podatke o odstotku učencev, ki so opravili bralno vrednost, za obdobje od leta 2014/15 do leta 2022/23. Te podatke sem nato uredila v Googlovi preglednici Excel, kjer sem ustvarila ustrezne grafe za lažjo analizo trendov.

Intervju s knjižničarko Barbaro Mesner je bil ključen del raziskave. V intervjuju je gospa Mesner odgovorila na številna vprašanja, ki sem jih zastavila in delila svoje bogate izkušnje ter vpogled v trende bralnih značk na šoli v preteklih letih. Njeni odgovori so bili dragoceni in so mi pomagali bolje razumeti, kako se je trend bralnih značk spreminjal skozi čas.

Celotna raziskava, ki sem jo izvedla v sodelovanju s knjižničarko Barbaro Mesner, je bila osredotočena na analizo dinamike bralnih značk na šoli od leta 2014/15 do leta 2022/23. S pomočjo zbranih podatkov in intervjuja sem poskušala razumeti, kako so se bralne navade učencev spreminjale skozi leta ter kakšen vpliv so imeli različni dejavniki na te trende.

3.3 ŠTUDIJA PRIMERA

Študija primera je bila izvedena z namenom pridobiti vpogled v bralne navade treh učencev, ki so prebrali isto knjigo. Gre za knjigo *Izgubljeni v preteklosti*, ki sem jo napisala. Ta knjiga seveda še ni izdana. Z njo sem želela dobiti povratno informacijo o tem, kako učenci različnih starosti, spolov in različnega demografskega okolja ocenjujejo knjigo, ki jo želim na podlagi njihovih mnenj dodelati. Za bralno značko jo je prebralo 12 učencev iz sedmega, osmega in devetega razreda. Vsak učenec je izpolnil vprašalnik o svojih izkušnjah med branjem, interpretaciji zgodbe ter o tem, kako je knjiga vplivala na njegovo razmišljanje in čustva. Skozi analizo odgovorov sem razvila individualni profil bralcev, ki so mi omogočili boljše razumevanje njihovega odnosa do literature ter njihovih bralnih navad in preferenc. Od teh vprašalnikov sem za analizo vzela vprašalnike treh učencev in preučila njihove odgovore. Na podlagi teh odgovorov sem naredila bralni profil posameznih učencev, ki so Ula, učenka

sedmega razreda, Brin, učenec osmega razreda in Patricija, učenka devetega razreda (imena učencev so seveda izmišljena).

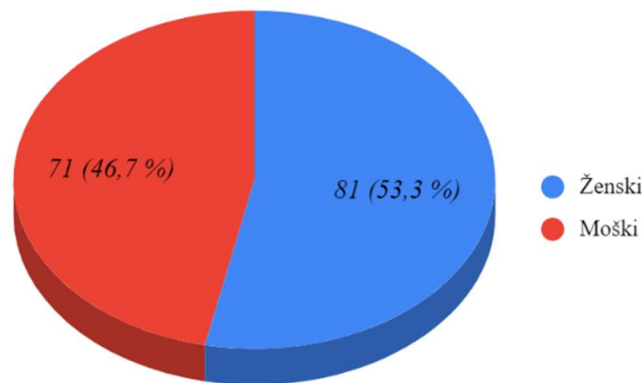
4 REZULTATI

Anketo je rešilo 152 učencev sedmega, osmega in devetega razreda Osnovne šole Gustava Šiliha, kar predstavlja reprezentativni vzorec učencev iz omenjenih razredov. Anketa je bila anonimna.

4.1 REZULTATI ANKETE Z DEMOGRAFSKIMI PODATKI

4.1.1 Spol anketiranih učencev

V anketi je sodelovalo je 81 učenk, kar predstavlja 53,29 % od skupnega števila 152 učencev in 71 učencev, kar predstavlja 46,71 % od skupnega števila anketiranih učencev.

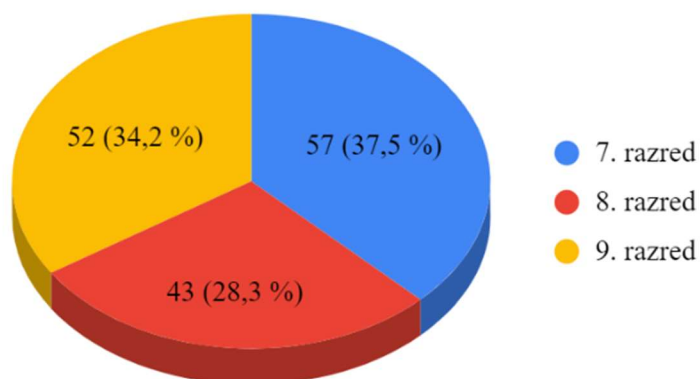

Graf 1: Spol anketiranih učencev.

To razmerje med spoloma v vzorcu anketiranih učencev kaže na relativno uravnoteženost med ženskimi in moškimi učenci, ki so sodelovali v raziskavi. Takšna raznolikost je pomembna za zagotovitev reprezentativnosti rezultatov ankete in omogoča bolj celovit vpogled v mnenja in preference različnih skupin učencev.

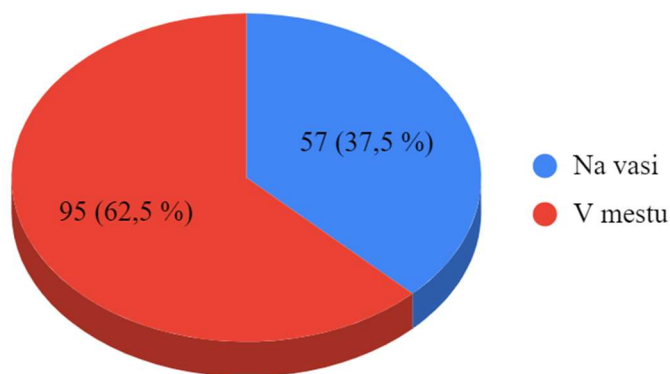
4.1.2 Starostna struktura anketiranih učencev po razredih

Graf 2: Starostna struktura anketiranih učencev po razredih.

Podatki kažejo, da je največji delež anketiranih učencev v 7. razredu (58 učencev ali 37,42 %), sledijo jim učenci 9. razreda (53 učencev ali 34,19 % vseh anketiranih, medtem ko je najmanjši delež anketiranih učencev v 8. razredu (44 učencev ali 28,39 % anketiranih).

4.1.3 Demografska struktura anketiranih učencev

Graf 3: Demografska porazdelitev učencev.

Graf prikazuje demografske podatke o lokaciji bivanja anketiranih učencev. Po podatkih je večina anketiranih učencev (95 od 152) iz mestnega okolja, kar predstavlja 62,50 % vseh anketiranih. Nasprotno pa 57 učencev živi na vasi, kar predstavlja 37,50 % vseh anketiranih.

To kaže na raznolikost učencev, ki so sodelovali v anketi in različna geografska ozadja, iz katerih prihajajo. Medtem ko je večina anketiranih učencev iz mestnega okolja, je tudi precejšen

delež tistih, ki živijo na podeželju. To lahko vpliva na njihove izkušnje, interese in perspektive ter ponuja vpogled v različne življenjske sloge in izkušnje učencev glede na njihovo lokacijo bivanja.

5.2 REZULTATI ANKETE O BRALNIH NAVADAH

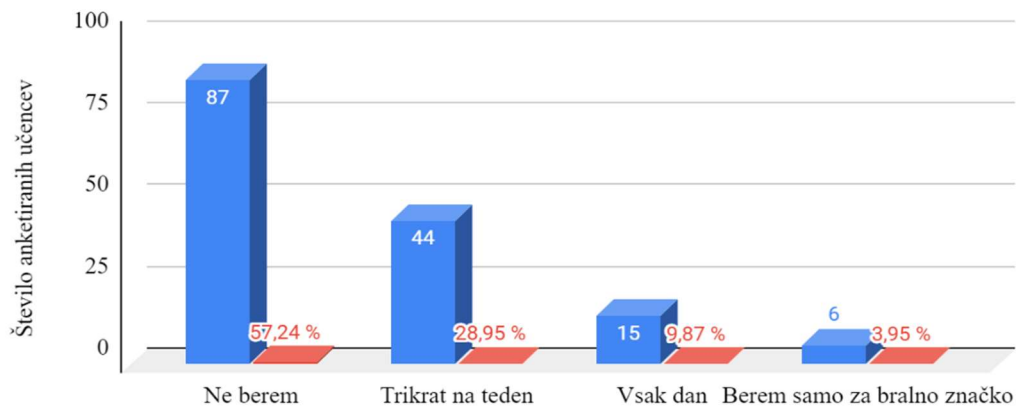
Analiza ankete o bralnih navadah vsebuje pregled branja izven šolskih obveznosti in njihove preference glede vrst knjig. S poudarkom na sodobnem okolju, ki ga zaznamujejo digitalni mediji in družbena omrežja, sem raziskala, kaj privlači anketirance pri branju ter kakšen je njihov bralni okus.

5.2.1 Kako pogosto bereš knjige izven šolskih obveznosti?

Zanima nas bralna navada anketirancev v njihovem prostem času in izven učnega okolja. S tem vprašanjem želimo pridobiti vpogled v njihovo zanimanje za branje kot dejavnostjo zunaj šolskih zahtev in oceniti njihovo splošno bralno aktivnost ter motivacijo za branje.

Kako pogosto bereš knjige izven šolskih obveznosti?	Število	Odstotek
Ne berem.	87	57,24 %
Trikrat na teden.	44	28,95 %
Vsak dan.	15	9,87 %
Berem samo za bralno značko.	6	3,95 %
Skupaj	152	100,00 %

Tabela 1: Pogostost branja.

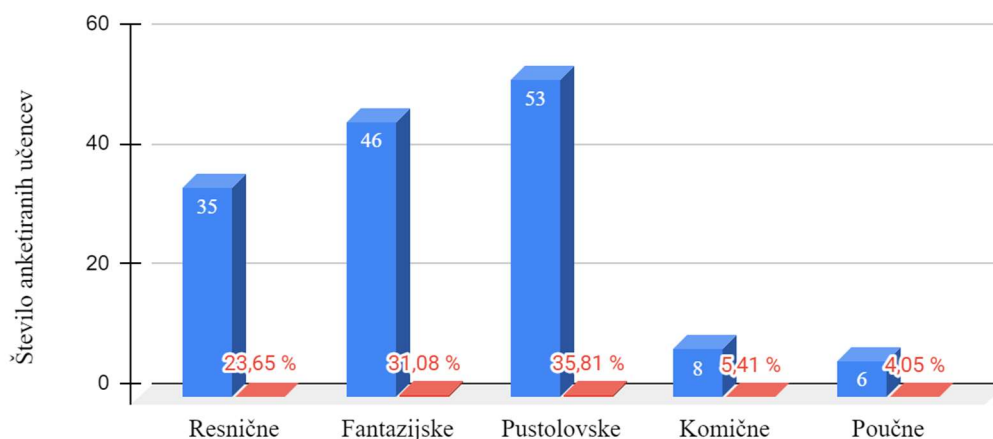
Graf 4: Pogostost branja knjig.

Iz podatkov je razvidno, da večina anketiranih učencev (57,24 %) ne bere knjig izven šolskih obveznosti. To lahko nakazuje na morebitno nizko raven interesa ali motivacije za branje zunaj šolskega okolja. Nasprotno pa manjši, vendar še vedno pomemben delež učencev (39,76 %) redno bere knjige, bodisi trikrat na teden (28,95 %) ali celo vsak dan (9,87 %). Kljub temu pa le majhen odstotek učencev (3,95 %) bere knjige izključno zaradi šolskih zahtev, kar kaže na morebitno pomanjkanje splošnega zanimanja za branje v njihovem prostem času. Ti podatki nakazujejo na raznolikost bralnih navad med anketiranimi učenci in kažejo na potrebo po spodbujanju bralne kulture zunaj šolskih okvirov.

Analiza podatkov kaže na pomemben izziv glede bralnih navad med učenci, saj skoraj 57 % anketiranih učencev ne bere knjig izven šolskih obveznosti. To je pomembna ugotovitev, ki nas spodbuja k razmisleku o možnih vzrokih tega pojava.

5.2.2 Kateri tip knjig ti je najbolj všeč?

S tem vprašanjem sem želela ugotoviti, kateri žanri knjig so najbolj priljubljeni med anketiranimi učenci. Namen je bil prepoznati, kateri tipi knjig so najbolj zanimivi in privlačni za učence, kar lahko služi kot osnova za oblikovanje bralnih programov in ponudbo knjižnih vsebin, ki bolj ustrezajo njihovim interesom.

Graf 5: Tipi knjig.

Pustolovske knjige (35,81 %)

Največji delež anketiranih učencev, kar 53 od 148, se je izrazilo v prid pustolovskim knjigam. To kaže na prevladujoče zanimanje za zgodbe, polne napetih dogodivščin, nevarnosti in raziskovanja. Takšne knjige pogosto vključujejo junake, ki se znajdejo v ekstremnih situacijah ali potovanjih, kar lahko privlači učence zaradi vznemirjenja in adrenalina, povezanega z branjem takšnih zgodb.

Fantazijske knjige (31,08 %)

Druga najbolj priljubljena kategorija med anketiranimi učenci so fantazijske knjige, ki jih je izbralo 46 učencev ali 31,08 % vseh anketiranih. Fantazijske knjige ponavadi vključujejo elemente nadnaravnega, čarobnih bitij, magije in fantastičnih svetov, kar privlači tiste, ki si želijo pobegniti v domišljjske svetove, polne neomejenih možnosti.

Resnične knjige (23,65 %)

Približno četrtina anketiranih učencev, 35 od 148, je izbrala resnične knjige kot svojo preferenco. To kaže na interes anketiranih za resnične zgodbe, biografije, avtobiografije ali zgodovinske dogodke. Takšne knjige lahko ponujajo vpogled v resnične življenjske izkušnje, kar lahko učencem omogoči razumevanje različnih perspektiv in širjenje njihovega obzorja.

Komične knjige (5,41 %)

Manjši delež anketiranih učencev, 8 od 148, se je odločil za komične knjige. Čeprav je ta kategorija manj priljubljena, to še vedno kaže na obstoj zanimanja za humoristične zgodbe in stripovske serije, ki ponujajo sprostitev in zabavo.

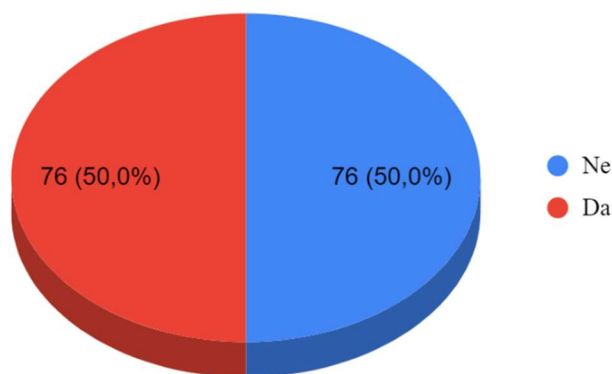
Poučne knjige (4,05 %)

Le šest anketiranih učencev ali 4,05 % vseh anketiranih je izrazilo preferenco za poučne knjige. Čeprav so poučne knjige manj priljubljene, kažejo na interes anketiranih za pridobivanje znanja, učenje novih stvari ali raziskovanje določenih tematik izven šolskih obveznosti.

5.2.3 Sodelovanje v bralnih značkah ali domačem branju

Iz podatkov je razvidno, da je enako število anketiranih (76 oseb oz. 50 %) odgovorilo, da aktivno sodelujejo v bralnih značkah ali domačem branju, kot tudi tistih (76 oseb oz. 50 %), ki tega ne počnejo. To kaže na delitev med tistimi, ki redno berejo in tistimi, ki tega ne počnejo.

Ali aktivno sodeluješ v bralnih značkah ali domačem branju?

Graf 6: Sodelovanje v bralnih značkah.

5.2.4 Pomembnost domačega branja in bralne značke

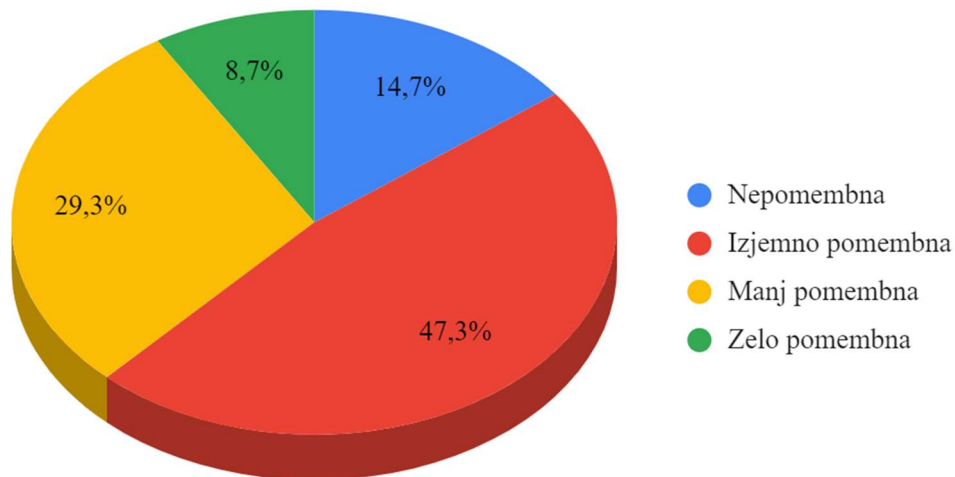
Analiza rezultatov ankete o pomembnosti domačega branja in sodelovanja v bralnih značkah razkriva, da večina anketirancev prepoznava pomen teh dejavnosti.

Rezultati:

- 71 anketirancev (47,33 %) meni, da sta domače branje in bralna značka izjemno pomembna.
- 13 anketirancev (8,67 %) meni, da sta domače branje in bralna značka zelo pomembna.
- 44 anketirancev (29,33 %) meni, da sta domače branje in bralna značka manj pomembna.

- 22 anketirancev (14,67 %) meni, da sta domače branje in bralna značka nepomembna.

Pomembnost domačega branja in bralne značke

Graf 7: Pomembnost domačega branja.

Na podlagi analize celotnega grafa je razvidno, da večina anketirancev (71 oseb ali 47,33 %) meni, da je domače branje in sodelovanje v bralnih značkah izjemno pomembno. To kaže na visoko prepoznavanje vrednosti in pomembnosti bralnih aktivnosti v njihovih življenjih. Dodatnih 13 anketirancev (8,67 %) meni, da je ta dejavnost zelo pomembna, kar kaže na še dodatno podporo in pozitiven odnos do branja.

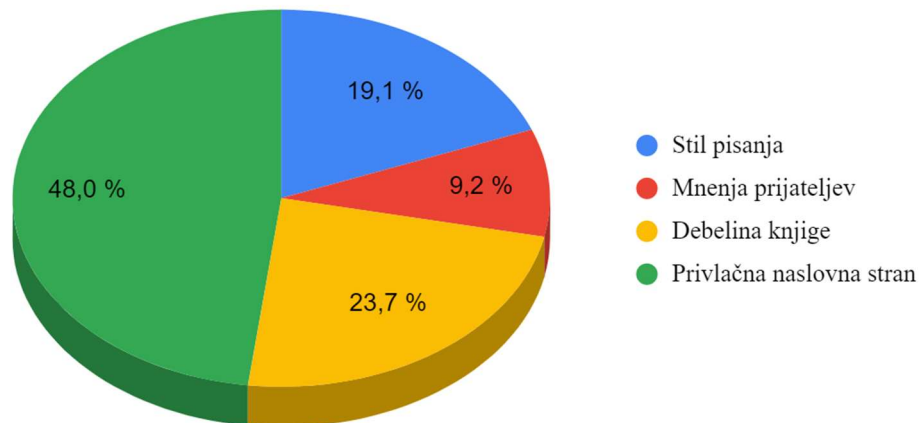
Na drugi strani spektra pa imamo 22 anketirancev (14,67 %), ki menijo, da je domače branje in sodelovanje v bralnih značkah nepomembno. To predstavlja manjši, vendar vseeno pomemben delež, ki morda ne prepozna enakega pomena branja v svojem življenju. 44 anketirancev (29,33 %) pa meni, da je ta dejavnost manj pomembna. Čeprav niso povsem izključujoči, ti odgovori nakazujejo na raznolika stališča glede pomembnosti bralnih dejavnosti med anketiranci.

Skupno gledano, graf jasno prikazuje, da večina anketirancev prepozna pomembnost domačega branja in sodelovanja v bralnih značkah, vendar obstaja tudi manjši, a vseeno pomemben delež, ki ne deli istega stališča. To kaže na potrebo po spodbujanju bralne kulture in osveščanju o pomenu branja za osebni razvoj in užitek.

5.2.5 Dejavniki izbire knjig

Na podlagi podatkov je razvidno, da obstaja več dejavnikov, ki vplivajo na izbiro knjig med anketiranci.

Kateri dejavniki vplivajo na tvojo izbiro knjig?

Graf 8: Dejavniki izbire knjig.

Privlačna naslovna stran

Najpomembnejši dejavnik je privlačna naslovna stran, saj kar 73 anketirancev (48,03 %) priznava, da ta vpliva na njihovo izbiro knjig. To kaže na pomembnost vizualnega vtisa in prvega vtisa, ki ga knjiga naredi na bralca.

Debelina knjige

Debelina knjige je pomemben dejavnik za 36 anketirancev (23,68 %), kar nakazuje, da nekateri bralci upoštevajo, koliko časa bodo potrebovali za branje knjige ali pa imajo raje daljše ali krajše knjige glede na svoje preference in razpoložljivi čas.

Stil pisanja

29 anketirancev (19,08 %) priznava, da stil pisanja vpliva na njihovo izbiro knjig. To kaže na to, da je za nekatere bralce pomembno, kako je knjiga napisana in ali se slog pisanja ujema z njihovimi preferencami.

Mnenja prijateljev

14 anketirancev (9,21 %) upošteva mnenja prijateljev pri svoji izbiri knjig. To kaže na to, da nekateri bralci zaupajo priporočilom prijateljev in se odločajo na podlagi njihovih izkušenj.

Celotno raznolikost dejavnikov, ki vplivajo na izbiro knjig, odraža individualne preference in kriterije anketirancev. Medtem ko je za nekatere ključen vizualni vtis in privlačna naslovna stran, so za druge pomembnejši stil pisanja ali pa se odločajo na podlagi priporočil prijateljev.

5.2.5 Vloga učiteljev in knjižničarjev za branje učencev

Raziskava razkriva raznolika stališča anketirancev glede vloge učiteljev in knjižničarjev na njihove bralne navade. Medtem ko nekateri menijo, da te osebe niso ključne pri oblikovanju bralnih navad, drugi verjamejo v njihovo pomembno vlogo pri spodbujanju branja med učenci.

Menim, da vloga učiteljev in knjižničarjev nima velikega vpliva na bralne navade.

59 anketirancev (39,07 %) meni, da vloga učiteljev in knjižničarjev nima pomembnega vpliva na njihove bralne navade. To lahko nakazuje na to, da ti anketiranci menijo, da so njihove bralne navade bolj odvisne od osebnih interesov in okolja kot od vloge učiteljev in knjižničarjev.

Učitelji in knjižničarji igrajo ključno vlogo pri spodbujanju bralnih navad.

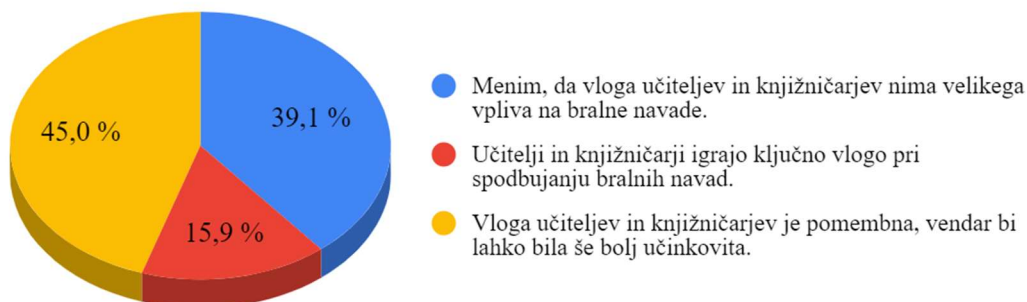
Le 24 anketirancev (15,89 %) meni, da učitelji in knjižničarji igrajo ključno vlogo pri spodbujanju bralnih navad. To kaže na to, da ti anketiranci cenijo vpliv učiteljev in knjižničarjev ter jih vidijo kot ključne spodbujevalce bralne kulture.

Vloga učiteljev in knjižničarjev je pomembna, vendar bi lahko bila še bolj učinkovita.

Največji delež, 68 anketirancev (45,03 %), meni, da je vloga učiteljev in knjižničarjev pomembna, vendar bi lahko bila še učinkovitejša. To nakazuje na to, da ti anketiranci prepoznavajo pomen vloge učiteljev in knjižničarjev pri spodbujanju bralnih navad, hkrati pa verjamejo, da je mogoče to vlogo še izboljšati.

Oceni vlogo učiteljev in knjižničarjev na tvoje branje.

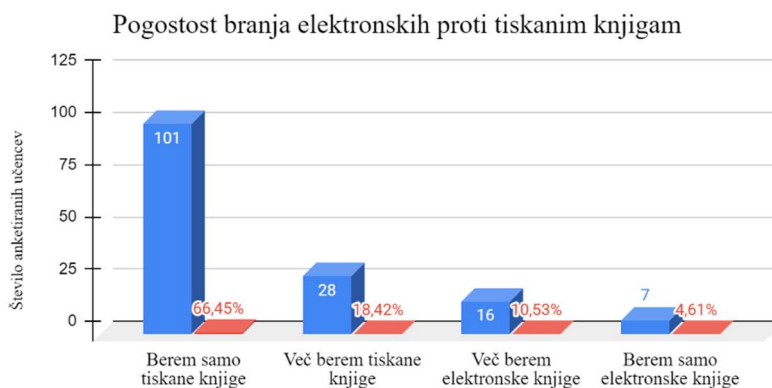
Graf 8: Ocena pomembnosti vloge učiteljev in knjižničarjev za branje učencev.

Ob upoštevanju raznolikih stališč glede vloge učiteljev in knjižničarjev pri spodbujanju bralnih navad učencev, lahko opazimo, da obstaja širok spekter mnenj glede tega vprašanja. Medtem ko nekateri menijo, da učitelji in knjižničarji ne igrajo ključne vloge pri oblikovanju bralnih navad, drugi prepoznajo njihov vpliv in pomembnost pri spodbujanju bralne kulture v šolskem okolju. Kljub temu pa večina anketirancev prepoznava, da bi lahko vloga učiteljev in knjižničarjev še dodatno izboljšala spodbujanje bralnih navad med učenci. S tem se odpira prostor za nadaljnjo razpravo in razvoj strategij ter pristopov, ki bi lahko bolje izkoristili potencial učiteljev in knjižničarjev pri spodbujanju bralne kulture med učenci.

5.2.6 Pogostost branja elektronskih proti tiskanim knjigam

Z analizo podatkov sem ugotovila, kako se razmerja med branjem tiskanih in elektronskih knjig razporejajo med anketiranci:

- 101 oseba (66,45 %) bere samo tiskane knjige.
- 28 oseb (18,42 %) več bere tiskane knjige kot elektronske.
- 16 oseb (10,53 %) več bere elektronske knjige kot tiskane.
- 7 oseb (4,61 %) bere samo elektronske knjige.

Graf 9: Pogostost branja elektronskih knjig napram tiskanim.

Na podlagi podatkov je razvidno, da večina anketirancev (101 oseb ali 66,45 %) bere samo tiskane knjige. To kaže na prevlado tradicionalnega branja tiskanih knjig med anketiranci, pri čemer večina ne posega po elektronskih knjigah.

Naslednji največji delež anketirancev, 28 oseb (18,42%), pravi, da več berejo tiskane knjige kot elektronske. To kaže na to, da kljub prisotnosti elektronskih knjig v njihovem bralnem repertoarju večina svoj čas posveča branju tiskanih knjig.

Manjši delež anketirancev, 16 oseb (10,53 %), pravi, da več berejo elektronske knjige kot tiskane. To kaže na manjši, vendar vseeno obstoječ trend rasti priljubljenosti elektronskih knjig med bralci.

Le 7 anketirancev (4,61 %) je navedlo, da bere samo elektronske knjige, kar kaže na manjši delež anketirancev, ki se izključno osredotočajo na branje elektronskih knjig.

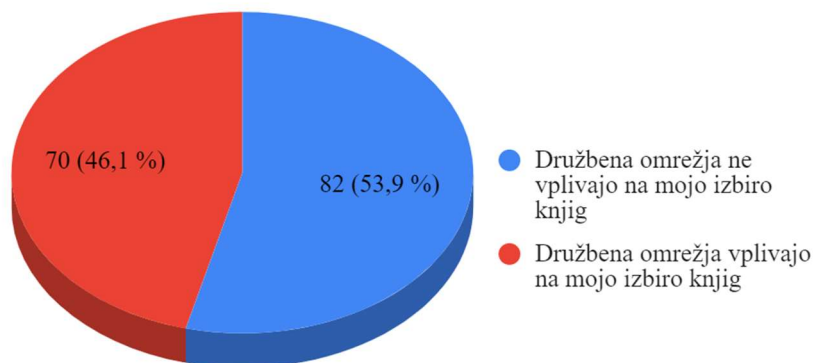
Celotno sliko odražajo raznolike bralne navade in preference anketirancev, pri čemer večina še vedno raje posega po tiskanih knjigah, medtem ko manjši delež daje prednost elektronskim knjigam.

5.2.7 Vpliv družbenih omrežij na branje

Na podlagi podatkov je razvidno, da ima večina anketirancev (82 oseb ali 53,95 %) mnenje, da družbena omrežja ne vplivajo na njihovo izbiro knjig. To pomeni, da večina anketirancev ne upošteva ali ne spremlja priporočil knjig na družbenih omrežjih pri svoji izbiri branja.

Na drugi strani pa 70 anketirancev (46,05 %) meni, da družbena omrežja vplivajo na njihovo izbiro knjig. To kaže, da nekateri anketiranci upoštevajo priporočila in mnenja drugih na družbenih omrežjih ter jih uporabljajo kot vir informacij o knjigah pri svojem bralnem izboru.

Kakšen vpliv imajo družbena omrežja na tvoje branje

Graf 10: Vpliv družbenih omrežij na branje.

Skupno gledano, čeprav večina anketirancev trdi, da družbena omrežja ne vplivajo na njihovo branje, obstaja še vedno pomemben delež tistih, ki priznavajo vpliv družbenih omrežij na njihovo izbiro knjig. To kaže na raznolikost bralnih navad in strategij med anketiranci ter na vlogo, ki jo lahko imajo družbena omrežja pri oblikovanju bralnih preferenc.

5.2.8 Predlagani ukrepi za povečanje zanimanja za branje na šoli

Na podlagi podatkov je mogoče identificirati več pristopov, s katerimi bi šola lahko spodbudila večje zanimanje za branje med učenci:

Sodelovanje učencev pri izbiri knjig

Največji delež anketiranih, kar 41 % (62 od 152), poudarja pomen sodelovanja učencev pri izbiri knjig. To nakazuje, da imajo učenci večje zanimanje za branje, če lahko sami izberejo knjige, ki jih zanimajo in navdušujejo.

Prisotnost knjig iz različnih delov sveta

Skoraj tretjina anketiranih učencev, točneje 30 % (45 od 152), meni, da bi prisotnost knjig iz različnih delov sveta v šoli spodbudila večje zanimanje za branje. To poudarja pomembnost raznolikosti in medkulturnega razumevanja v bralnih izkušnjah učencev.

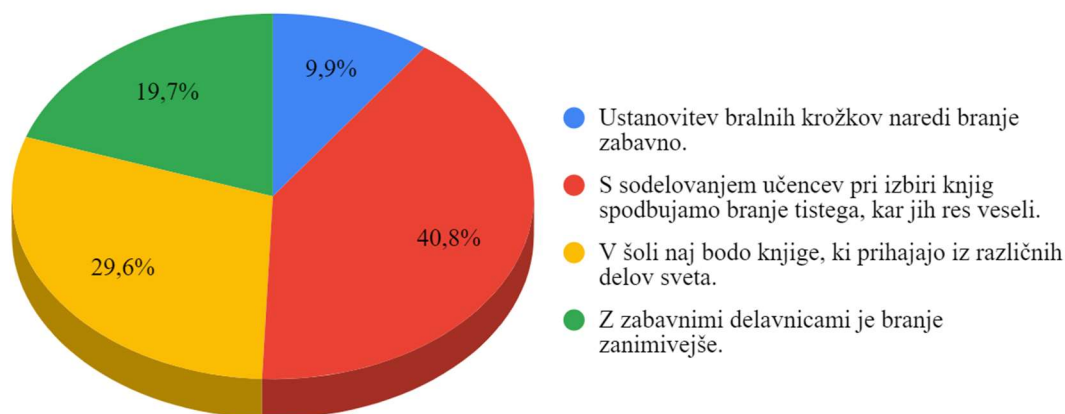
Organizacija zabavnih delavnic

Približno petina anketiranih učencev, 20 % (30 od 152), meni, da bi organizacija zabavnih delavnic lahko povečala zanimanje za branje. To kaže na to, da so interaktivni in zabavni pristopi lahko učinkovit način spodbujanja bralnega zanimanja med učenci.

Ustanovitev bralnih krožkov

Devet odstotkov anketiranih učencev (15 od 152) meni, da bi ustanovitev bralnih krožkov lahko pripomogla k večjemu zanimanju za branje med učenci. To poudarja pomembnost skupinskega branja in druženja ob knjigah ter kaže na potencial, ki ga ima skupinsko branje pri spodbujanju bralnega navdušenja med učenci.

Kako bi šola lahko spodbudila večje zanimanje za branje med učenci?

Graf 11: Kako bi šola vzpodbudila večje zanimanje za branje med učenci.

5.2.10 Vloga staršev pri spodbujanju branja

Na podlagi podatkov lahko opazimo raznolika stališča anketirancev glede vloge njihovih staršev pri spodbujanju branja.

Moji starši mi pogosto priporočajo knjige ter poskrbijo za dostop do knjižnih virov.

Največji delež, 59 anketirancev (41,84 %), meni, da jim starši pogosto priporočajo knjige ter poskrbijo za dostop do knjižnih virov. To kaže na to, da večina teh anketirancev prejema aktivno spodbudo in podporo s strani staršev pri branju.

Moji starši me včasih spodbujajo k branju, vendar niso vedno aktivni pri tem.

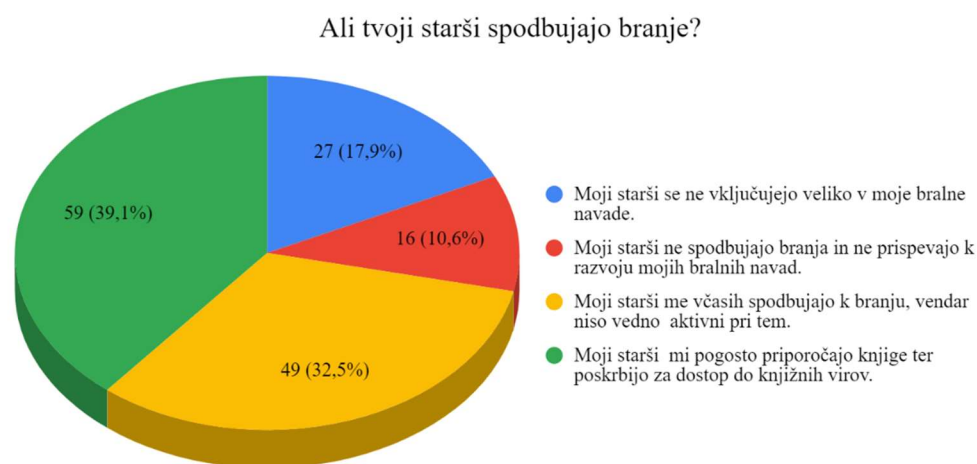
49 anketirancev (34,75 %) opaza, da jih njihovi starši včasih spodbujajo k branju, vendar niso vedno aktivni pri tem. To lahko pomeni, da imajo ti anketiranci občasno podporo s strani staršev pri branju, vendar ta ni dosledna ali stalna.

Moji starši se ne vključujejo veliko v moje bralne navade.

27 anketirancev (19,15 %) meni, da se njihovi starši ne vključujejo veliko v njihove bralne navade. To kaže na to, da ti anketiranci morda ne prejemaajo veliko spodbud ali podpore s strani staršev pri branju.

Moji starši ne spodbujajo branja in ne prispevajo k razvoju mojih bralnih navad.

16 anketirancev (11,35 %) meni, da njihovi starši ne spodbujajo branja in ne prispevajo k razvoju njihovih bralnih navad. To pomeni, da ti anketiranci morda nimajo podpore ali vzpodbude s strani staršev glede branja.

Graf 12: Vloga staršev pri spodbujanju branja med anketiranci.

Rezultati kažejo, da ima večina anketirancev aktivno vključenost staršev pri spodbujanju branja. Kljub temu pa je pomembno opozoriti, da obstaja še vedno pomemben delež anketirancev, ki ne prejemaajo ustrezne podpore ali spodbude s strani svojih staršev glede branja. To poudarja pomen kontinuirane podpore staršev pri spodbujanju bralnih navad in razvoju bralne kulture med otroki.

5.2.11 Kontinuiteta branja med šolskim letom

Raziskava bralnih navad med šolskim letom in počitnicami med anketiranci je razkrila zanimive ugotovitve o vplivu šolskih obveznosti na njihovo branje.

Spremembe v bralnih navadah med šolskim letom in počitnicami

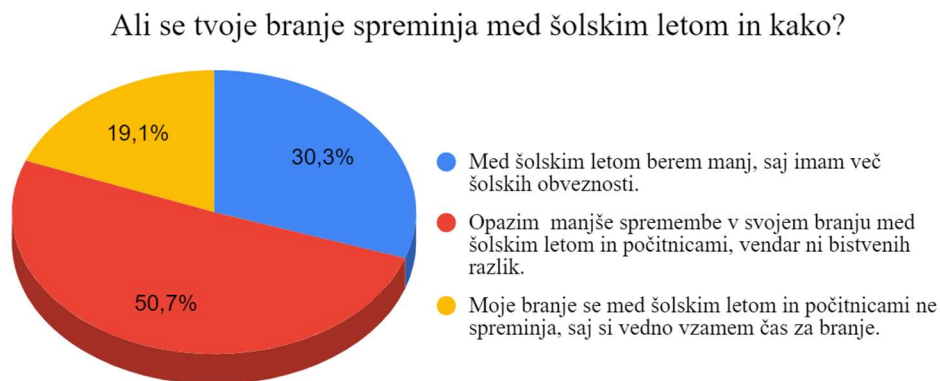
Večina anketirancev (77 od 152 ali 50,66 %) opaža manjše spremembe v svojem branju med šolskim letom in počitnicami, pri čemer ni bistvenih razlik med tema dvema obdobjema. To nakazuje, da šolske obveznosti niso glavni dejavnik, ki bi vplival na bralne navade teh anketirancev.

Vpliv šolskih obveznosti na bralne navade

Nekoliko manjši delež anketirancev (46 učencev ali 30,26 %) poroča, da med šolskim letom bere manj, saj ima več šolskih obveznosti. To je pričakovano, saj šolska obdobja pogosto zahtevajo večjo zavzetost za šolsko delo, kar lahko zmanjša čas, namenjen branju.

Enakomerna kontinuiteta branja med šolskim letom in počitnicami

Manjši delež anketirancev (29 od 152 ali 19,08 %) pa navaja, da se njihovo branje med šolskim letom in počitnicami ne spreminja, saj si vedno vzamejo čas za branje, ne glede na druge obveznosti.

Graf 13: Kontinuiteta branja anketirancev med šolskim letom.

Analiza odgovorov glede spreminjanja bralnih navad med šolskim letom in počitnicami razkriva, da večina anketirancev opaža manjše spremembe, medtem ko manjši delež poroča o zmanjšanju branja zaradi šolskih obveznosti. Obstaja tudi skupina, ki vztraja v kontinuiteti

branja, ne glede na obdobje. Te ugotovitve kažejo, da so bralne navade odvisne od individualnih okoliščin in zmožnosti uravnavanja časa med šolskim letom ter počitnicami.

5.2.12 Ocena lastne stopnje branja med anketiranci

Spodnji graf ponuja vpogled v samooceno anketirancev glede lastne stopnje branja ter razkriva, kako ti posamezniki ocenjujejo svoje sposobnosti branja.

Odlična

37 anketirancev (24,34 %) meni, da je njihova stopnja branja odlična. To kaže na visoko samozavest in verjetno tudi spretnost v branju pri teh anketirancih.

Dobra

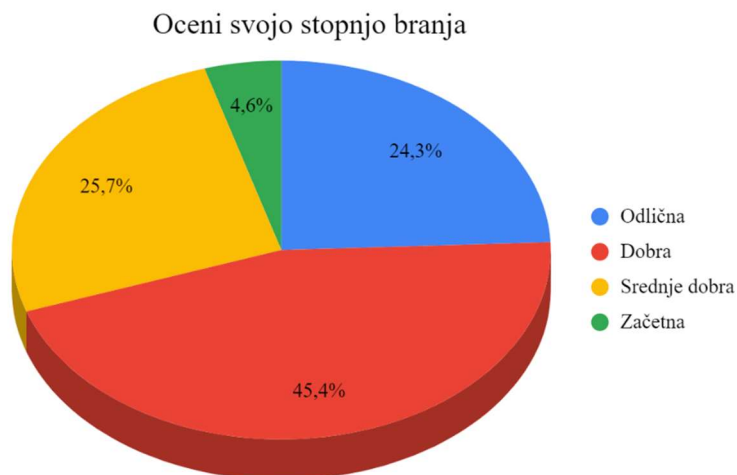
69 anketirancev (45,39 %) ocenjuje svojo stopnjo branja kot dobro. To nakazuje na to, da večina anketirancev meni, da ima zadostno znanje in veščine branja.

Srednje dobra

39 anketirancev (25,66 %) ocenjuje svojo stopnjo branja kot srednje dobro. To pomeni, da ti anketiranci verjetno menijo, da imajo nekaj možnosti za izboljšanje, vendar so v osnovi zadovoljni s svojim trenutnim nivojem branja.

Začetna

7 anketirancev (4,61 %) meni, da je njihova stopnja branja na začetni ravni. To kaže, da nekateri anketiranci morda še razvijajo svoje bralne sposobnosti in se počutijo manj samozavestne v svojem branju.

Graf 14: Samoocena branja med anketiranci.

Na podlagi rezultatov lahko sklepamo, da večina anketirancev ocenjuje svojo stopnjo branja kot zadovoljivo ali nadpovprečno. Visok odstotek tistih, ki svojo stopnjo branja opredeljujejo kot odlično ali dobro, kaže na prisotnost zanesljivih bralnih veščin med anketiranci. Kljub temu obstajajo tudi tisti, ki se morda še razvijajo v svojem bralnem procesu ali pa se počutijo manj samozavestni v svojem branju. To lahko služi kot izhodišče za šolske in druge programe, ki bi lahko še dodatno podpirali razvoj bralnih veščin in samozavesti pri branju med mladimi.

5.2.13 Dojemanje branja

Na podlagi analize odgovorov anketirancev glede dojemanja branja sem identificirala različne perspektive, ki jih učenci zavzemajo do te dejavnosti.

Branje kot učenje

Večina anketiranih, kar 52 % (79 od 152), dojema branje predvsem kot obliko učenja. To pomeni, da večina učencev vidi branje kot sredstvo za pridobivanje novih znanj in informacij.

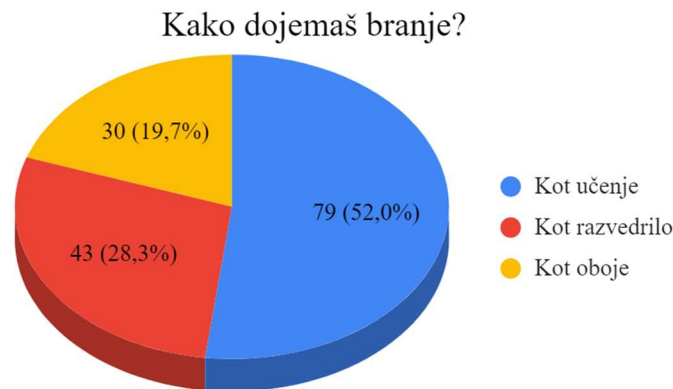
Branje kot razvedrilo

Približno tretjina anketiranih, 28 % (43 od 152), dojema branje kot obliko razvedrila. To kaže, da se nekateri učenci branja veselijo kot načina sprostitve in zabave.

Branje kot oboje

Manjši delež učencev, skoraj petina (20 % ali 30 od 152), vidi branje kot kombinacijo obeh – kot način učenja in hkrati kot obliko razvedrila. Ti učenci torej prepoznajo v branju tako izobraževalno kot tudi zabavno vrednost.

Graf 15: Dojemanje branja med anketiranci.

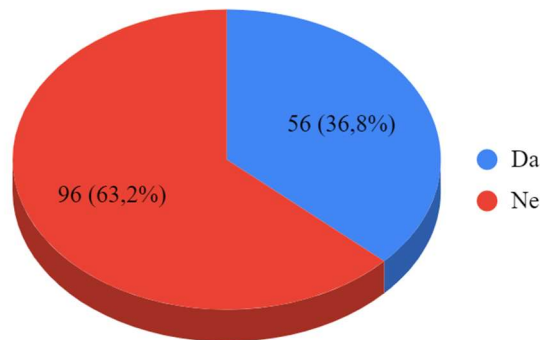
Glede na analizo odgovorov anketirancev glede dojemanja branja je razvidno, da večina učencev (51,97 %) branje dojema kot obliko učenja, medtem ko manjši delež učencev (28,29 %) branje razume kot razvedrilo. Le manjši del anketirancev (19,74 %) vidi branje kot kombinacijo obeh, učenja in razvedrila.

5.2.14 Vpliv bralne značke in domačega branja na izbiro knjig

Graf predstavlja odgovore anketirancev glede vpliva bralne značke in domačega branja na izbiro knjig, ki jih berejo.

Iz grafa lahko razberemo, da 56 od 152 anketirancev (36,84 %) meni, da bralna značka in domače branje vplivata na izbiro knjig, ki jih berejo. Nasprotno pa večina anketirancev, 96 od 152 (63,16 %), meni, da ta dejavnika ne vplivata na njihovo izbiro branja.

Ali bralna značka in domače branje vplivata na izbiro knjig, ki jih bereš ?

Graf 16: Vpliv bralne značke in domačega branja na izbiro knjig.

Rezultati kažejo različna mnenja med anketiranci glede vpliva bralne značke in domačega branja na izbiro knjig. Medtem ko nekateri menijo, da imajo ti dejavniki pomemben vpliv, drugi menijo, da ne. Razlogi za to raznolikost mnenj bi lahko vključevali osebne preference, različne izkušnje z branjem ter različno zaznavanje pomena bralne značke in domačega branja v njihovem življenju.

5.2.15 Lastništvo pametnih naprav med anketiranci

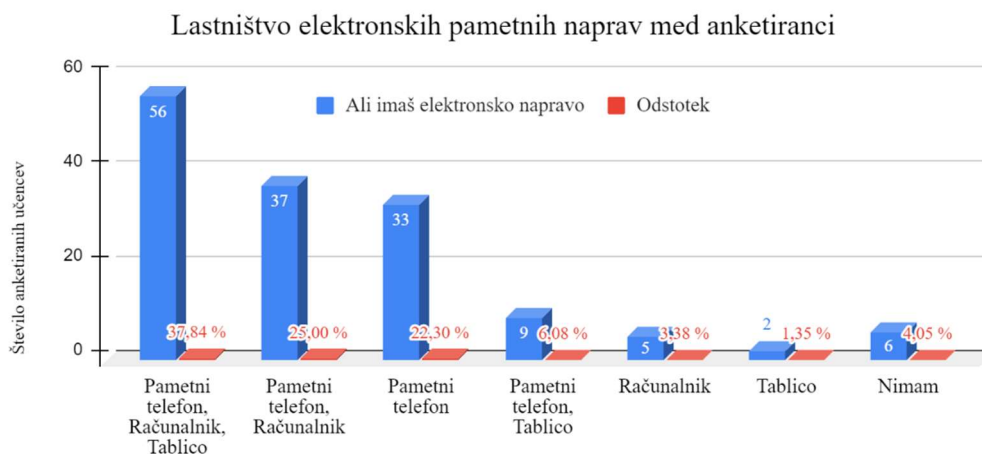
V anketi sem preučila, katere pametne naprave najpogosteje uporabljajo anketiranci in kako pogosto se te naprave pojavljajo med njihovo lastnino. Spodaj so navedene vse kombinacije pametnih naprav, ki jih uporabljajo anketiranci, s številom anketirancev, ki jih uporabljajo.

- Pametni telefon, računalnik, tablica: 56 anketirancev (37,84 %),
- Pametni telefon, računalnik: 37 anketirancev (25,00 %).
- Pametni telefon: 33 anketirancev (22,30 %).
- Pametni telefon, tablica: 9 anketirancev (6,08 %).
- Računalnik: 5 anketirancev (3,38 %).
- Tablica: 2 anketiranca (1,35 %).
- Nimam nobene od teh naprav: 6 anketirancev (4,05 %).

Analiza podatkov o uporabi pametnih naprav med anketiranci razkriva raznolikost v njihovih izbirah. Najpogostejša kombinacija naprav, ki jo uporablja 56 anketirancev ali 37,84 % vprašanih, vključuje pametni telefon, računalnik in tablico. Nadaljnja razporeditev pokaže, da

37 anketirancev ali 25,00 % uporablja pametni telefon in računalnik, medtem ko se 33 anketirancev ali 22,30 % odloča samo za uporabo pametnega telefona.

Manj pogoste kombinacije vključujejo 9 anketirancev ali 6,08 %, ki uporabljajo pametni telefon in tablico, 5 anketirancev ali 3,38 %, ki uporabljajo le računalnik, ter 2 anketiranca ali 1,35 %, ki uporabljata samo tablico. Poleg tega 6 anketirancev ali 4,05 % nima nobene od naštetih naprav.

Graf 17: Lastništvo vrste elektronskih pametnih naprav.

Večina anketirancev ima v lasti kombinacijo pametnega telefona in računalnika, pri čemer je uporaba tablice manj razširjena. To kaže na prevladujočo uporabo pametnih telefonov in računalnikov kot osnovnih naprav za dostop do digitalnih vsebin, medtem ko je uporaba tablic manj pogosta. Manjši delež anketirancev uporablja le pametni telefon ali kombinacijo pametnega telefona in tablice, kar kaže na raznolike preference glede tehnoloških pripomočkov med anketiranci. Zelo majhen delež anketirancev nima nobene od naštetih naprav, kar kaže na omejitve ali odklonilnost do uporabe sodobne tehnologije med to skupino anketirancev.

5.2.16 Časovna uporaba elektronskih naprav na dan

V anketi sem preučila, katere pametne naprave najpogosteje uporabljajo anketiranci in kako pogosto se te naprave pojavljajo med njihovo lastnino. Spodaj so navedene vse kombinacije pametnih naprav, ki jih uporabljajo anketiranci, s številom anketirancev, ki jih uporabljajo.

Manj kot 1 uro

11 anketirancev (9,02 %) porabi manj kot eno uro na dan za uporabo elektronskih naprav, kar lahko kaže na omejeno uporabo ali minimalno odvisnost od teh naprav.

Od ene ure do dve uri

30 anketirancev (24,59 %) porabi od eno uro do dveh ur na dan za uporabo elektronskih naprav, kar je zmerno razširjeno območje uporabe.

Od 2 uri do 4 ure

16 anketirancev (13,11 %) porabi od dveh do štirih ur na dan za uporabo elektronskih naprav, kar je še vedno zmerno območje uporabe, vendar lahko kaže na nekoliko večjo odvisnost od tehnologije.

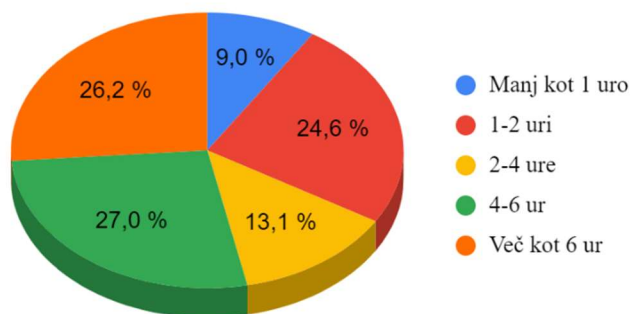
Od 4 ure do 6 ur

33 anketirancev (27,05 %) porabi od štiri ure do šest ur na dan za uporabo elektronskih naprav, kar predstavlja pomemben del njihovega dneva, namenjenega tehnologiji. To lahko kaže na njihovo visoko stopnjo vključenosti v digitalno okolje in lahko povzroča zaskrbljenost zaradi morebitne prekomerne uporabe tehnologije ter njenega vpliva na njihovo zdravje in dobro počutje.

Več kot 6 ur

32 anketirancev (26 %), kar je več kot četrtnina anketirancev porabi več kot šest ur na dan za uporabo elektronskih naprav, kar kaže na močno odvisnost od tehnologije, ki zahteva veliko časa pred zaslonom. To lahko vodi v potencialne negativne vplive, kot so težave s spanjem, povečan stres ali zmanjšana telesna aktivnost.

Koliko časa na dan uporabljaš telefon ali katero drugo elektronsko napravo?

Graf 18: Časovna uporaba elektronskih naprav na dan.

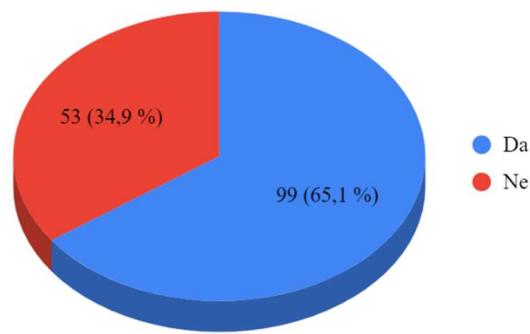
Iz podatkov je razvidno, da večina anketirancev porabi pomemben del svojega dneva za uporabo elektronskih naprav. Več kot polovica anketirancev (53,28 %) porabi od štiri ure do več kot šest ur na dan za uporabo teh naprav, kar nakazuje na visoko stopnjo vključenosti v digitalno okolje. To lahko predstavlja pomembno vprašanje z vidika zdravja in dobrega počutja, saj dolgotrajna izpostavljenost zaslonom lahko povzroča številne negativne vplive, kot so težave s spanjem, povečan stres in zmanjšana telesna aktivnost. Kljub temu obstajajo tudi anketiranci, ki porabijo manj časa za uporabo elektronskih naprav, kar kaže na bolj zmerno ali minimalno odvisnost od tehnologije. Pomembno je razumeti, kako dolgotrajna uporaba teh naprav vpliva na naše vsakodnevno življenje in kako lahko sprejmemo ustrezne ukrepe za ohranjanje zdravega ravnovesja med uporabo tehnologije in drugimi dejavnostmi.

5.2.17 Pomembnost branja za anketirance

Večina anketirancev (99 od 152 ali 65,13 %) meni, da je branje pomembno. To kaže na pozitiven odnos do branja in poudarja njihovo prepričanje v pomen te dejavnosti za osebni razvoj, izobraževanje in razvedrilo.

Manjši delež anketirancev (53 od 152 ali 34,87 %) meni, da branje ni pomembno. Razlogi za to stališče se lahko razlikujejo, vključno z osebnimi preferencami, slabimi izkušnjami z branjem ali pomanjkanjem razumevanja njegovega pomena.

Kako pomembno se ti zdi branje?

Graf 19: Pomembnost branja za anketirance.

Rezultati kažejo, da večina anketirancev prepoznava pomen branja. To je spodbuden znak, saj branje lahko pomaga pri razvoju kritičnega razmišljanja, bogati besedni zaklad, spodbuja domišljijo in širi obzorja. Kljub temu pa je pomembno, da se prepoznajo tudi tisti, ki morda ne vidijo enake vrednosti v branju, ter raziskujejo načine, kako spodbuditi zanimanje za to dejavnost in razširiti njeno koristnost med različnimi skupinami ljudi.

5.2.18 Razlogi za nebranje knjig

Na podlagi raziskave sem ugotovila različne vzroke, zaradi katerih se posamezniki odločijo, da ne berejo knjig.

Nimam časa.

45 anketirancev (49,45 %) je izjavilo, da nimajo časa za branje. To kaže na to, da lahko časovne omejitve vplivajo na bralno dejavnost anketirancev.

Knjige me ne zanimajo.

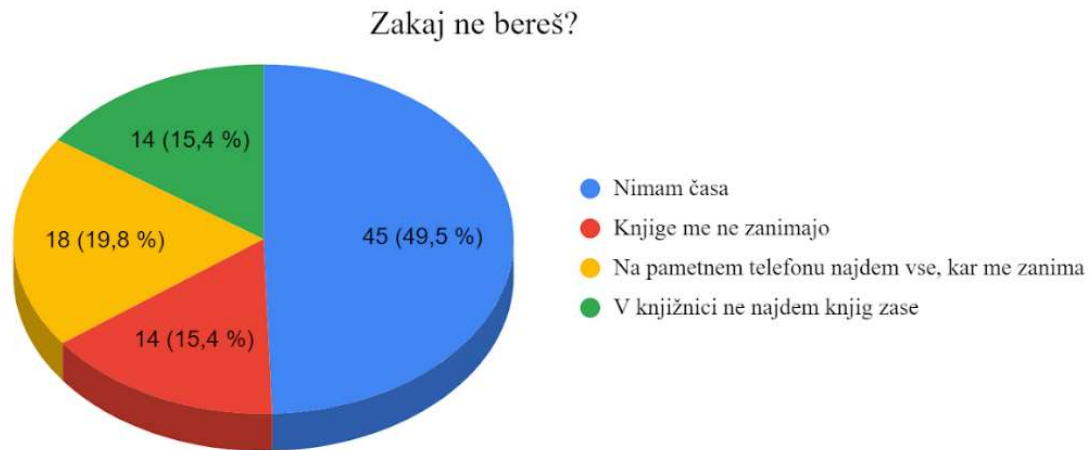
14 anketirancev (15,38 %) je navedlo, da jih knjige ne zanimajo. Ta vzrok lahko izhaja iz osebnih preferenc in interesov anketirancev glede branja.

Na pametnem telefonu najdem vse, kar me zanima.

18 anketirancev (19,78 %) poroča, da na pametnih telefonih najdejo vse, kar jih zanima. To nakazuje na premik k digitalnim virom za zadovoljevanje bralnih interesov anketirancev.

V knjižnici ne najdem knjig zase.

14 anketirancev (15,38 %) izjavlja, da v knjižnicah ne najdejo primernih knjig zase. Ta vzrok lahko izhaja iz omejenih možnosti izbire knjig v knjižnicah ali iz posebnih interesov anketirancev, ki jih ne najdejo v tradicionalnih virih branja.

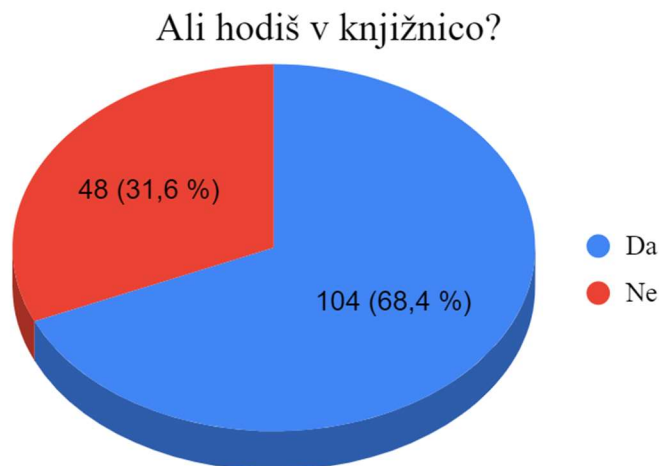

Graf 20: Razlogi za nebranje knjig.

Rezultati kažejo, da obstaja več razlogov za nebranje knjig med anketiranci, pri čemer pomanjkanje časa izstopa kot najpogostejši. Digitalizacija in spreminjajoči se bralni vzorci so prav tako pomembni dejavniki, ki vplivajo na bralne navade anketirancev, kar kaže na potrebo po prilagajanju tradicionalnih bralnih praks sodobnim tehnološkim trendom.

5.2.19 Obiskovanje knjižnic

Na podlagi podatkov je razvidno, da večina anketirancev, natančneje 104 od 152 (68,42 %), redno obiskuje knjižnice, medtem ko 48 anketirancev (31,58 %) tega ne počne. To kaže na različne stopnje angažiranosti v obiskovanju knjižnic med anketiranci.

Graf 21: Obiskovanje knjižnic.

Visok odstotek tistih, ki redno obiskujejo knjižnice, nakazuje na pomembnost knjižničnih ustanov kot prostora za dostop do različnih informacijskih in izobraževalnih virov ter kot prostora za spodbujanje bralne kulture. Kljub temu pa dejstvo, da skoraj tretjina anketirancev ne obiskuje knjižnic, kaže na potrebo po raziskovanju razlogov za to ter po razvoju strategij za spodbujanje večje vključenosti v knjižnično dejavnost.

5.2.20 Število izposojenih knjig

Podatki o tem, koliko knjig si posamezniki običajno izposodijo ob vsakem obisku knjižnice, lahko razkrijejo vzorce bralnih navad in prednostne izbire literature med anketiranci.

Dve ali tri knjige

Na podlagi podatkov je razvidno, da si večina anketirancev ob vsakem obisku knjižnice izposodi dve ali tri knjige, saj to počne 38 od 84 anketirancev (45,24 %).

Ena knjiga

Sledi izposoja ene knjige, ki jo prakticira 28 anketirancev (33,33 %).

Štiri knjige do pet knjig

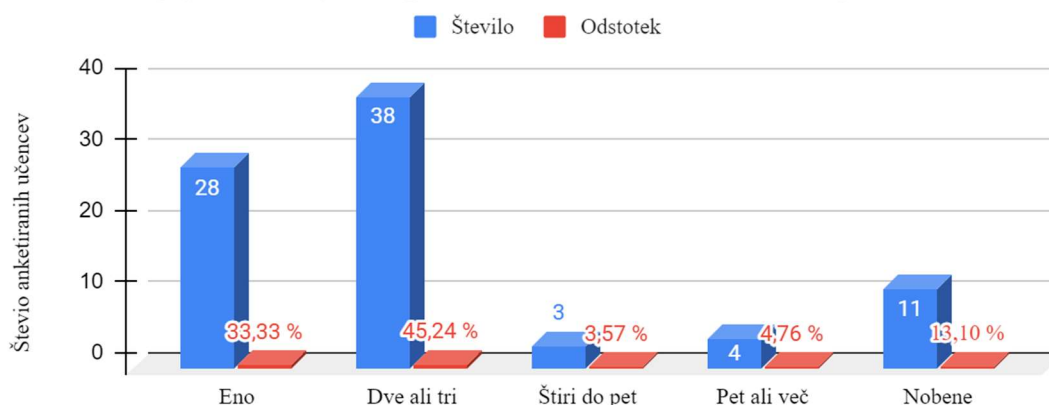
Manjši delež anketirancev izposodi štiri knjige do pet knjig (3,57 %), pet ali več knjig pa izposodi 4,76 % anketirancev.

Nobena knjiga

Le 13,10 % anketirancev ne izposodi nobene knjige ob vsakem obisku knjižnice.

Koliko knjig si običajno izposodiš ob vsakem obisku knjižnice?

Graf 22: Število izposojenih knjig ob posameznem obisku knjižnice.

Večina anketirancev ob vsakem obisku knjižnice izposodi več kot eno knjigo, kar kaže na njihovo željo po raznolikosti branja in izkoristku obiska knjižnice za pridobivanje več informacij ali razvedrila. Kljub temu pa je pomembno opozoriti, da obstaja tudi manjši delež tistih, ki ne izposodijo nobene knjige, kar lahko odraža različne razloge, vključno z že imenovanimi omejenim časom ali interesom za branje.

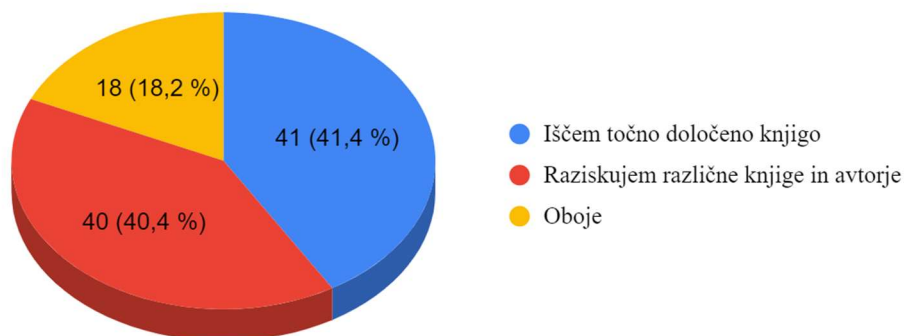
5.2.21 Način iskanja knjig med obiskom knjižnice

Podatki o tem, koliko knjig si posamezniki običajno izposodijo ob vsakem obisku knjižnice, lahko razkrijejo vzorce bralnih navad in prednostne izbire literature med anketiranci.

Podatki prikazujejo, da med obiskom knjižnice 41,41 % anketirancev išče točno določeno knjigo, medtem ko 40,40 % raziskuje različne knjige in avtorje. Manjši delež, 18,18 %, pa se odloča za oboje.

Raznolikost v pristopih k izbiri knjig med anketiranci je opazna, pri čemer skoraj enak delež anketirancev išče točno določeno knjigo in raziskuje različne knjige ter avtorje. Ta raznolikost kaže na individualne preference in cilje pri obisku knjižnice ter poudarja, da knjižnice lahko zadovoljijo različne bralne potrebe svojih uporabnikov.

Ali med obiskom knjižnice iščeš točno določeno knjigo ali raziskuješ različne knjige in avtorje?

Graf 23: Način iskanja knjig med obiskom knjižnice.

5.2.22 Mnenje knjižničarja pri izbiri knjige

Iz podatkov je razvidno, da večina anketirancev, natančneje 61 od 104 (58,65 %), običajno izbira knjige samostojno brez pomoči knjižničarja. 36 anketirancev (34,62 %) občasno zaprosi za mnenje ali priporočila, medtem ko le 7 anketirancev (6,73 %) redno išče mnenja ali priporočila knjižničarja.

Kako pogosto vprašaš knjižničarja za mnenje o izbiri knjige?

Graf 24: Mnenje knjižničarja pri izbiri knjige.

Večina anketirancev se odloča za knjige samostojno, kar lahko kaže na njihovo samostojnost pri izbiri branja. Kljub temu se nekateri odločajo za občasno mnenje knjižničarja ali redno zaprosijo za mnenje ali priporočila knjižničarja, kar kaže na njihovo zaupanje v strokovno znanje knjižničarjev pri izbiri literature. To lahko izpostavi vlogo knjižničarjev kot vir informacij in priporočil v knjižničnem okolju ter poudari pomen interakcije med knjižničarji in obiskovalci knjižnic.

5.2.23 Preferenca glede izbire knjižnic med anketiranci

Na podlagi rezultatov ankete o obiskovanju knjižnic med anketiranci sem pridobila vpogled v njihove preferenčne izbire glede na vrsto knjižnice, ki jo najpogosteje obiskujejo.

Mestna knjižnica

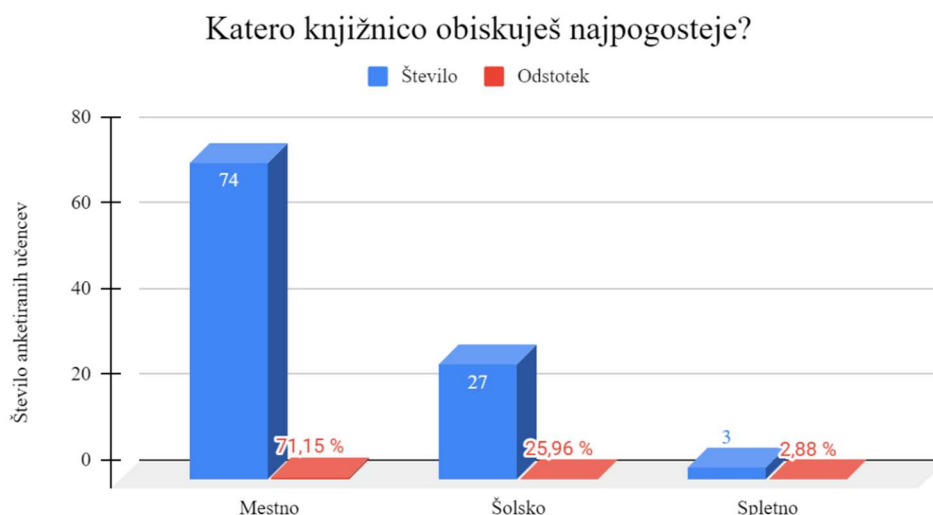
Večina anketirancev (71,15 %) najpogosteje obiskuje mestno knjižnico, kar kaže na njeno visoko priljubljenost med prebivalci. To pomeni, da od 104 anketirancev 74 najpogosteje obiskuje mestno knjižnico. Ta podatek odraža pomembno vlogo mestnih knjižnic pri spodbujanju bralne kulture in zagotavljanju dostopa do knjig v lokalnih skupnostih.

Šolska knjižnica

Manjši delež anketirancev (25,96 %) se odloča za obisk šolske knjižnice, kar predstavlja 27 anketirancev. Kljub manjšemu deležu šolskih knjižnic njihova prisotnost v izbiri anketirancev kaže na pomembno vlogo pri izposoji gradiva šolskih knjižnic, ki ponujajo specifične vsebine in gradivo, prilagojeno potrebam šolskih programov.

Spletna knjižnica

Le zelo majhen odstotek anketirancev (2,88 %) izbere spletno knjižnico kot svojo najpogostejšo izbiro, kar predstavlja le 3 anketirance. Kljub naraščanju spletnega branja in dostopa do e-knjig se zdi, da klasične knjižnice še vedno prevladujejo med najpogostejšimi izbirami za izposajo knjig.

Graf 25: Preference knjižnic med anketiranci.

Iz rezultatov ankete je razvidno, da so mestne knjižnice najbolj priljubljene med anketiranci, kar kaže na njihovo široko dostopnost, raznoliko ponudbo in druge dejavnike, ki privabljajo obiskovalce. Šolske knjižnice so prav tako pomemben vir literature za anketirance, verjetno zaradi njihovega dostopa med šolskim izobraževanjem. Spletne knjižnice so manj priljubljene, kar bi lahko bilo posledica manjše razširjenosti spletnega bralnega okolja ali pa preference fizičnega branja in obiskovanja klasičnih knjižnic.

5.2.24 Uporaba spletnih knjižnic in knjig med anketiranci

V anketi sem ugotovila, da obstajajo raznolike navade bralcev glede na njihovo uporabo spletnih virov za branje.

Preferenca tiskanih knjig pred spletnimi

Več kot polovica anketirancev (50 anketirancev ali 48,08 %) izraža močno nagnjenost k tiskanim knjigam in raje izbere tiskane knjige pred spletnimi knjižnicami. To kaže na trajno priljubljenost tiskanih knjig med bralci, ki jim je vseč fizična izkušnja branja.

Nepripravljenost na branje e-knjig

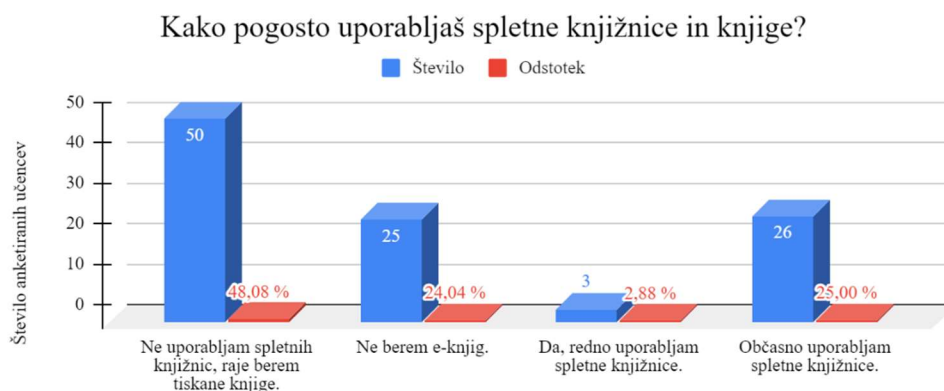
Približno četrtnina anketirancev (25 anketirancev ali 24,04 %) izraža nepripravljenost ali nezanimanje za branje e-knjig, kar poudarja nizko sprejetost e-knjig med to skupino anketirancev.

Omejena uporaba spletnih knjižnic

Le majhen delež anketirancev (3 anketiranci ali 2,88 %) redno uporablja spletne knjižnice, medtem ko jih občasno uporablja 26 anketirancev (25,00 %). To nakazuje, da spletnih knjižnic ne uporablja veliko anketirancev, bodisi zaradi pomanjkanja zanimanja bodisi zaradi omejenih možnosti uporabe.

Občasna uporaba spletnih knjižnic

Približno četrtnina anketirancev (26 anketirancev ali 25,00 %) navaja, da občasno uporablja spletne knjižnice. Ta skupina izraža voljo po uporabi spletnih virov za branje, vendar ne redno.

Graf 26: Uporaba spletnih knjižnic in knjig.

Na podlagi rezultatov ankete ugotavljam, da kljub razširjenosti spletnih knjižnic med anketiranci večina še vedno izraža prednost do tradicionalnih tiskanih knjig. Poleg tega opažam, da med nami obstaja precejšen delež tistih, ki izražajo nepripravljenost za branje e-knjig. Ta preferenca kaže na specifične želje bralcev glede načina, kako želijo uživati v literaturi.

Kar zadeva uporabo spletnih knjižnic, ugotavljam, da je njihova redna uporaba med nami nizka. To kaže na omejitve ali pomanjkanje zanimanja za spletno branje med to skupino. Kljub temu pa opažam tudi manjši delež anketirancev, ki občasno uporabljajo spletno ponudbo, kar kaže na nekaj zanimanja za tovrstne vire literature, vendar ne v tako veliki meri kot pri tiskanih knjigah.

5.3 MNENJE O ODLOMKU IZ KNJIGE “IZGUBLJENI V PRETEKLOSTI” MED ANKETIRANCI

5.3.1 Preberi odlomek iz knjige *Izgubljeni v preteklosti* in ga oceni

Ko se bližam ogromni piratski ladji, me preplavi neizprosna mešanica strahu in vzburjenja. Veter, ki divja ob obali, šepeta temne zgodbe, ki so se odvijale na tem mogočnem zlovesčem plovilu. Moji koraki na pesku odmevajo kot nekakšen zvon, ki napoveduje vstop v neznani svet.

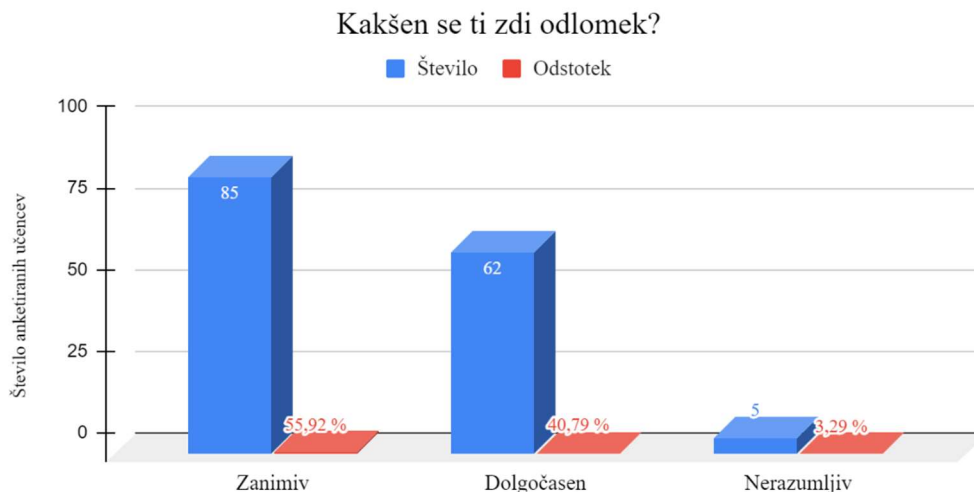
Vsi moji čuti so prebujeni. Slišim šumenje jader, ki kot srhljiva pesem odzvanja v moji glavi. Vsak korak proti temni silueti ladje je korak v neznano, a v meni raste pogum, ki ga žene radovednost.

Krmilo, ki se blešči v sončni svetlobi, je kot odprt portal v neznano. V zraku zaznavam neizrečeno zgodovino in prisotnost nemirnega duha, ki elegantno pleše okoli nas, kot bi nosil s seboj sledi preteklosti.

Ko stopim na krov, senca kapitana Črna Roka pade name kot mrzla sapica. Njegov pogled je kot morje, polno skritih skrivnosti in njegov nasmeh je hkrati nevaren in očarljiv. Spreleti me občutek strahu, a moje srce utripa še močneje, saj se zavem, da sem vstopila v domeno, ki jo je mogoče raziskati le s pogumom pustolovca.

Kapitan, moj vir strahu in občudovanja, stoji na palubi kot senca preteklosti. Vsak njegov ukaz prebudi strah v meni, a hkrati budi radovednost, ki me sili, da razkrijem skrivnosti, ki jih nosi s seboj. Njegova navzočnost me zajame kot veličasten val, ki prebuja v meni trepetajoče spoštovanje in plamen pustolovske vneme, ki se razplamteva v meni.

Zanimiv	Večina anketirancev (85 ali 55,92 %) je ocenila odlomek kot zanimiv, kar kaže na to, da večina anketirancev meni, da je odlomek vreden branja.
Dolgočasen	Manjši delež anketirancev (62 ali 40,79 %) je označil odlomek kot dolgočasen, kar pomeni, da je nekoliko manjši odstotek anketirancev imel negativno mnenje o vsebini.
Nerazumljiv	Le pet anketirancev (3,29 %) je označilo odlomek kot nerazumljiv, kar kaže na relativno majhen delež tistih, ki so se soočili s težavami pri razumevanju vsebine.

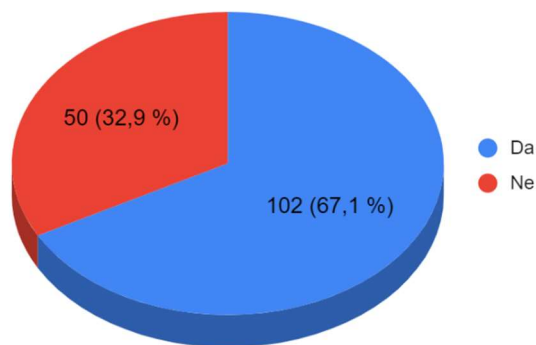
Graf 27: Odzivi na odlomek.

Anketa je razkrila, da večina anketirancev ocenjuje odlomek kot zanimiv, kar nakazuje na to, da je večina anketirancev vsebino dojemala kot privlačno in vredno branja. Kljub temu je manjši delež anketirancev odlomek označil kot dolgočasen, kar kaže na nekoliko manjšo stopnjo zadovoljstva z vsebino. Le majhen delež anketirancev je odlomek označil kot nerazumljiv, kar pomeni, da je relativno malo tistih, ki so se soočili s težavami pri razumevanju besedila. To nakazuje na raznolikost mnenj glede na privlačnost in razumljivost vsebine med anketiranci.

5.3.2 Zanimanje anketirancev za končni del zgodbe

Na podlagi analize ankete sem ugotovila, da je zanimanje za končni del zgodbe visoko, saj je večina anketirancev (102 ali 67,11 %) izrazilo željo po tem, da bi izvedeli, kaj se je dogajalo v zgodbi po končanem odlomku. Nasprotno je manjši delež anketirancev (50 ali 32,89 %) izrazil nezanimanje za nadaljevanje zgodbe.

Ali te zanima, kaj se je dogajalo v zgodbi pred tem in po tem?

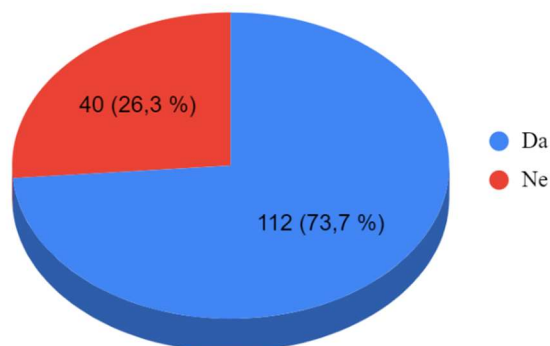
Graf 28: Zanimanje anketirancev za končni del zgodbe.

Na podlagi analize ankete je razvidno, da je večina anketirancev izrazilo zanimanje za nadaljevanje zgodbe po končanem odlomku, kar kaže na visoko stopnjo zanimanja za vsebino in razplet dogajanja. Nasprotno pa je manjši delež anketirancev izrazil nezanimanje za nadaljevanje, kar lahko nakazuje na raznolikost bralskih preferenc in interesov glede načina končanja zgodbe. Takšna raznolikost mnenj lahko izvira iz različnih bralskih izkušenj in pričakovanj glede poteka zgodbe.

5.3.3 Primernost odlomka za starost anketirancev

Večina anketirancev (112 anketirancev ali 73,68 %) meni, da je odlomek primeren za njihovo starost. To kaže na prevladujoče mnenje med anketiranci, da je vsebina primerna glede na njihovo starostno skupino. Nasprotno pa manjši delež anketirancev (40 anketirancev ali 26,32 %) meni, da odlomek ni primeren za njihovo starost. Takšno mnenje lahko izhaja iz različnih bralskih preferenc, občutljivosti na vsebino ali drugih individualnih dejavnikov.

Ali se ti zdi ta odlomek primeren za tvojo starost?

Graf 29: Primernost odlomka za starost anketirancev.

Raznolikost mnenj o primernosti odlomka za določeno starostno skupino je običajna in odraža individualne preference bralcev ter subjektivno dojetje vsebine. Čeprav večina anketirancev meni, da je odlomek primeren, obstaja tudi manjši delež, ki morda ocenjuje, da vsebina ni primerna za njihovo starost. Pomembno je upoštevati, da je dojetje primernosti lahko odvisno od različnih dejavnikov, kot so osebne izkušnje, vrednote in interesi.

5.3.4 Pričakovanja glede nadaljnega razvoja zgodbe

Na podlagi analize odgovorov na vprašanje o pričakovanjih glede nadaljnega razvoja zgodbe, ki se je nanašalo na prebrani odlomek, sem ugotovila zanimive vzorce in razlike med bralci glede njihovih pričakovanj.

Pričakujem napetost in akcijo.

Večina anketirancev, kar 41,45 odstotka (63 anketirancev), je izrazila pričakovanje po napetosti in akciji v nadaljevanju zgodbe. Ta skupina bralcev si želi, da bi dogajanje postalo bolj napeto in dinamično, kar bi ohranilo njihovo zanimanje in jih še bolj pritegnilo k branju. Njihovo željo po akciji kaže na to, da si želijo, da bi se dogodki v zgodbi razvijali v smeri, ki bi jih osupnila ali presenetila, s čimer bi doživeli bolj intenzivno bralsko izkušnjo.

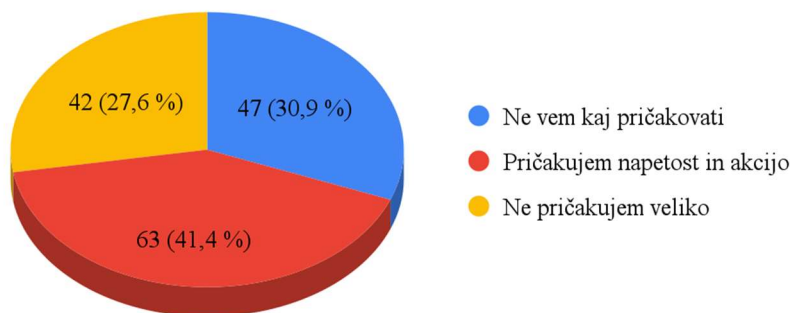
Ne pričakujem veliko.

Druga skupina, ki predstavlja 27,63 odstotka (42 anketirancev) anketirancev, ne pričakuje veliko od nadaljnega razvoja zgodbe. Ti bralci morda niso tako vznemirjeni nad možnostjo napetosti in akcije ter morda raje pričakujejo, da se zgodba razvija po pričakovanjih brez posebnih preobratov ali dramatičnih dogodkov. Njihova pričakovanja so lahko bolj umirjena in ne iščejo intenzivnih bralskih izkušenj.

Ne vem, kaj pričakovati.

Obstaja tudi skupina anketirancev, ki izraža negotovost in neznanje glede pričakovanj za nadaljnji razvoj zgodbe, kar predstavlja 47 učencev ali 30,92 odstotka anketirancev. Ti bralci morda še niso povsem prepričani, kaj bi radi videli v nadaljevanju zgodbe ali pa nimajo jasnega pričakovanja glede dogajanja. Njihova negotovost lahko nakazuje na raznolikost bralskih preferenc in individualnih pričakovanj, kar kaže na to, da imajo različni bralci različne ideje o tem, kaj bi jih zadovoljilo ali presenetilo v zgodbi.

Kako bi opisal/-a svoje pričakovanje glede nadaljnjega razvoja zgodbe glede na ta odlomek?

Graf 30: Pričakovanja glede nadaljevanja zgodbe.

Večina anketirancev izraža pričakovanje po napetosti in akciji v nadaljevanju zgodbe. Ti bralci si želijo, da bi dogajanje postalo bolj napeto in dinamično, s čimer bi ohranili svoje zanimanje za branje. Izrazito izražena želja po akciji nakazuje na pričakovanje, da se bodo dogodki v zgodbi razvijali na način, ki bi jih presenetil ali osupnil, kar bi jim zagotovilo intenzivno bralsko izkušnjo.

Druga skupina anketirancev ne izraža visokih pričakovanj glede nadaljnjega razvoja zgodbe. Ti bralci niso tako vznemirjeni nad možnostjo napetosti in akcije ter raje pričakujejo umirjeno nadaljevanje zgodbe. Morda si želijo, da se zgodba razvija po pričakovanjih, brez dramatičnih preobratov ali dogodkov, kar kaže na njihovo preferenco po bolj umirjeni bralski izkušnji.

Tretja skupina anketirancev izraža negotovost in neznanje glede pričakovanj za nadaljnji razvoj zgodbe. Ti bralci morda še niso povsem prepričani, kakšen razplet zgodbe bi si želeli ali nimajo jasnih pričakovanj glede nadaljnjega dogajanja. Njihova negotovost nakazuje na raznolikost bralskih preferenc in individualnih pričakovanj, ki kažejo na različne želje in pričakovanja glede tega, kaj bi jih najbolj zadovoljilo ali presenetilo v zgodbi.

5.3.5 Pričakovani vsebinski razplet knjige

Glede na različne odgovore anketirancev glede pričakovanega razpleta dogodkov v knjigi Izgubljeni v preteklosti lahko opazimo raznolikost pričakovanj in napovedujemo raznolikost razvoja zgodbe.

Kapitan Črna Roka razkrije svojo vlogo kot dober duh in pomaga rešiti ladjo pred prekletstvom.

27 anketirancev (17,76 %) je izbralo ta odgovor, kar kaže na pričakovanje, da bo kapitan igral pozitivno vlogo pri reševanju situacije na ladji. To nakazuje na upanje bralcev v pozitiven razplet zgodbe.

Nepričakovana vez med junakom in kapitanom Črna Roka vpliva na usodo ladje.

43 anketirancev (28,29 %) je izbralo ta odgovor, kar kaže na pričakovanje, da bo razmerje med junakom in kapitanom ključno vplivalo na dogajanje na ladji. To poudarja pomen medosebnih odnosov in dinamike med liki v zgodbi.

Junak razkrije dragocen zaklad, toda zlobni kapitan Črna Roka že kuje načrte, kako bi ga izkoristil v svojo korist.

27 anketirancev (17,76 %) je izbralo ta odgovor, kar kaže na pričakovanje, da bo konflikt med junakom in kapitanom glede zaklada pomemben za zgodbo. To nakazuje na napetost in dramo, povezano z bojem za zaklad.

Strah izgine, ko se razvije prijateljstvo med junakom in kapitanom.

33 anketirancev (21,71 %) je izbralo ta odgovor, kar nakazuje na pričakovanje, da bo prijateljstvo med junakom in kapitanom ključno za premagovanje ovir na ladji. To poudarja pomen solidarnosti in medsebojnega zaupanja med liki.

Pogumni junak najde zaklad, ki spreminja usodo posadke.

22 anketirancev (14,47 %) je izbralo ta odgovor, kar kaže na pričakovanje, da bo zaklad ključen element, ki bo vplival na usodo posadke. To nakazuje na pomembnost materialnih dobrin v zgodbi.

Graf 31: Pričakovanja glede nadaljevanja zgodbe.

Večina anketirancev izkazuje optimizem in upanje v pozitiven razplet, kot je reševanje ladje ali odkritje dragocenega zaklada. To kaže na željo po zadovoljstvu in pozitivnih izidih znotraj zgodbe. Nasprotno pa manjši delež anketirancev izbira možnosti, ki nakazujejo na možnost konfliktov, napetosti ali negativnih razpletov, kar kaže na interes za dramo in nepredvidljive preobrate. Skupaj to odraža pestrost bralskih preferenc in pričakovanj ter kaže, kako lahko bralci različno dojemajo in pričakujejo potek dogodkov v knjigi.

5.3.6 Dolžina knjige po mnenju anketiranih učencev

Ugotovila sem, da imajo anketirani učenci različna mnenja in preference glede dolžine knjig, ki bi jih najraje brali.

Manj kot 50 strani

Skoraj tretjina anketirancev (30,92 %) je izrazila željo po branju krajših knjig, kar kaže na njihovo naklonjenost hitremu in lahko dostopnemu branju.

50 do 100 strani

Četrtnina anketirancev (25,00 %) se odloča za knjige srednje dolžine, kar nakazuje na njihovo željo po razmeroma krajših, a bolj poglobljenih bralskih izkušnjah.

100 do 150 strani

18,42 % anketirancev preferira knjige srednje dolžine, kar kaže na njihovo pripravljenost vložiti več časa v branje in se poglobiti v zgodbo.

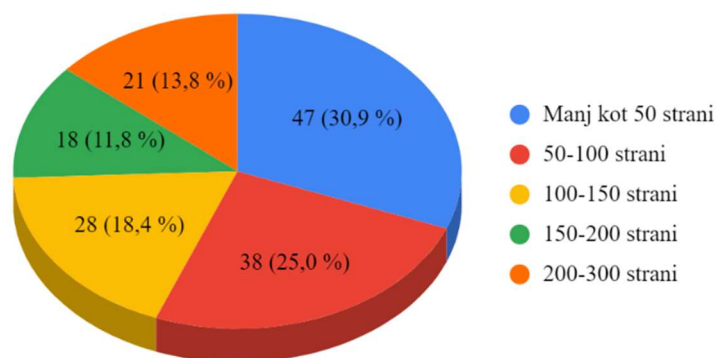
150 do 200 strani

11,84 % anketirancev se odloča za knjige z večjim obsegom, kar poudarja njihovo naklonjenost daljšim in bolj kompleksnim bralskim izzivom.

200 do 300 strani

13,82 % anketirancev izbira knjige z največjim obsegom v tej raziskavi, kar kaže na njihovo voljo in zanimanje za branje daljših knjig.

Kako dolga bi morala biti knjiga, da bi jo prebral/a?

Graf 32: Najustreznejša dolžina knjige po mnenju anketirancev.

Glede na rezultate ankete je razvidno, da anketirani učenci izkazujejo raznolike preference glede dolžine knjig, ki jih radi berejo. Medtem ko skoraj tretjina anketirancev izraža željo po krajših knjigah, se drugi odločajo za srednje dolge ali celo daljše knjige. To nakazuje na različne bralske preference in interes učencev glede na raznolikost dolžine knjig, ki jih imajo na voljo. Kljub temu je mogoče opaziti, da večina učencev izbira knjige srednje dolžine, kar kaže na njihovo ravnovesje med željo po temeljitem branju in omejenim časom, ki ga imajo na voljo za branje.

5.3.7 Najljubši literarni liki med anketiranimi učenci

Rezultati ankete o priljubljenosti opisanih oseb med učenci razkrivajo zanimive vzorce in preference med anketiranimi.

Hana

Hana je najbolj priljubljena med anketiranimi učenci, saj jo je izbralo 51 anketirancev (33,55 %). Njena samozavest in želja po izražanju svoje kreativnosti jo naredita privlačno za udeležence ankete.

Klara

Klara je prejela 41 glasov (26,97 %). Čeprav je opisana kot tih opazovalec, je Klara vseeno prejela znatno podporo, kar kaže na to, da se anketiranci morda lahko identificirajo z njeno introvertno naravo in navdušenjem nad umetnostjo.

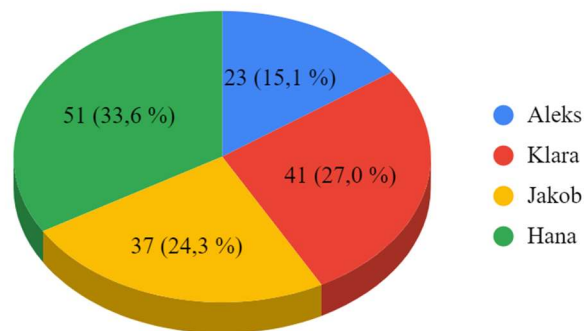
Jakob

Jakob je prejel 37 glasov (24,34 %). Njegove ročne spretnosti in zanimanje za mehaniko so pritegnile pozornost udeležencev, ki so prepoznali njegovo edinstveno zanimanje in spretnosti.

Aleks

Aleks je prejel 23 glasov (15,13 %). Njegova prijaznost in raznoliki interesi so ga naredili priljubljenega med udeleženci ankete, ki so dobili občutek, da bi se lahko povezali z njim na različnih področjih.

Katera od oseb, ki so opisane, ti je najbolj všeč?

Graf 33: Najljubši literarni junaki po mnenju anketirancev.

Glede na analizo rezultatov ankete o priljubljenosti štirih opisanih oseb, je mogoče ugotoviti, da je Hana prejela največjo podporo s strani anketiranih učencev, sledi ji Klara, Jakob se je uvrstil na tretje mesto, medtem ko je Aleks pristal na zadnjem mestu.

Zdi se, da je Hana priljubljena zaradi svojega sloga in brezskrbnega odnosa do tega, kaj si drugi mislijo o njej. Njena samozavest in želja po izražanju svoje kreativnosti jo naredita privlačno za udeležence ankete. Čeprav je Klara opisana kot tih opazovalec, je vseeno prejela znatno podporo, kar kaže na to, da se anketiranci morda lahko identificirajo z njeno zadržano naravo in navdušenjem nad umetnostjo. Jakob je pritegnil pozornost s svojimi ročnimi spretnostmi in zanimanjem za mehaniko, kar kaže na to, da so udeleženci prepoznali njegovo edinstveno zanimanje in spretnosti. Aleks se zdi manj priljubljen med anketiranimi učenci zaradi stereotipnega vtisa piflarja, ki ga nosi zaradi svojih interesov in dejavnosti, kot so branje, igranje računalniških iger in igranje klavirja. Ti interesi, ki so pogosto povezani s študijsko predanostjo in znanjem, se ne ujemajo s preferencami večine anketirancev. Ta stereotip lahko prispeva k

njegovi manjši priljubljenosti med vrstniki, saj lahko številni učenci menijo, da so takšne dejavnosti manj privlačne v primerjavi z drugimi bolj družabnimi ali fizično aktivnimi hobiji.

5.3.8 Priljubljena časovna obdobja za umestitev literarnih del med anketiranci

Po analizi rezultatov ankete, v kateri so udeleženci izbirali obdobje, v katero bi najraje postavili opisane junake, je razvidno naslednje:

Današnji čas

Današnji čas je bil najbolj priljubljena izbira, saj se je zanj odločilo kar 52,63 % anketiranih (80 anketirancev). To kaže na to, da večina anketirancev raje vidi opisane junake v sodobnem svetu, kar lahko odraža njihovo bližino in povezanost s trenutnim časom.

Prihodnost

Prihodnost je zasedla drugo mesto s 14,47 % glasov (22 anketirancev), kar nakazuje na zanimanje anketirancev za možnosti in perspektive, ki jih lahko prinaša prihodnost, ter na željo po raziskovanju fantastičnih in inovativnih scenarijev.

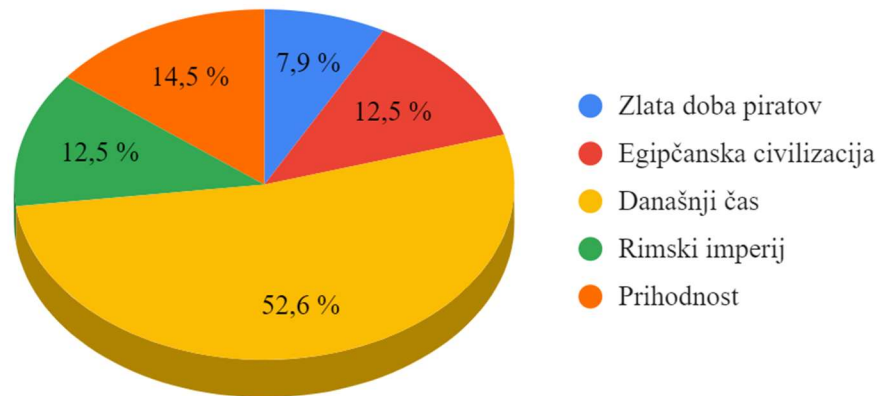
Egipčanska civilizacija in Rimski imperij

Egipčanska civilizacija in Rimski imperij sta si delila tretje mesto s po 12,50 % glasov (vsak po 19 anketirancev). To kaže na interes anketirancev za zgodovinska obdobja in kulture ter željo po raziskovanju dogajanj iz preteklosti.

Zlata doba piratov

Zlata doba piratov je bila najmanj priljubljena izbira, saj se je zanjo odločilo le 7,89 % udeležencev (12 anketirancev). To lahko nakazuje na manjše zanimanje za to specifično obdobje v primerjavi z drugimi možnostmi.

V katero obdobje bi najraje postavil/-a opisane junake?

Graf 34: Priljubljena obdobja, v katera bi anketiranci postavili literarne junake.

Glede na rezultate ankete je jasno, da večina anketirancev raje vidi opisane junake v sodobnem času, medtem ko obstaja tudi zanimanje za pretekla obdobja in prihodnost, čeprav v manjši meri.

Večina anketirancev, ki se nagibajo k sodobnemu času, verjetno izraža svojo identifikacijo s trenutnim okoljem in aktualnimi dogodki. Morda se počutijo bolj povezane z junaki, ki se soočajo s podobnimi izzivi, kot so tehnološki napredki, družbene spremembe ali globalni problemi, ki so značilni za sodobno dobo. Poleg tega bi lahko bilo zanimanje za sodobni čas povezano tudi z lažjo dostopnostjo informacij o tem obdobju ter z lažjim razumevanjem in identifikacijo s sodobnimi kulturami in trendi.

Na drugi strani pa obstaja tudi manjše, a še vedno pomembno zanimanje za pretekla obdobja, kot sta Egipčanska civilizacija in Rimski imperij. To lahko odraža radovednost in željo po raziskovanju zgodovine ter razumevanju korenin sodobnega sveta. Prihodnost pa lahko predstavlja navdušenje nad možnostmi in inovacijami, ki jih prinaša napredek tehnologije in družbe.

5.3.9 Najljubša vrsta zgodbe v današnjem času med anketiranci

V analizi sem preučila, katere vrste zgodb bi anketiranci najraje brali v sodobnem času, kar nam omogoča razumevanje njihovih raznolikih literarnih preferenc.

Iz rezultatov ankete je razvidno, da anketiranci izražajo različne preference glede na vrste zgodb, ki bi jih najraje brali v sodobnem času. Največ zanimanja med udeleženci je požela

kategorija zgodb, kjer se urbano okolje prepleta z magijo, nadnaravnimi bitji ali nenavadnimi tehnologijami, saj jo je izbralo 41,45 % udeležencev (63 anketirancev). Sledi kategorija zgodb, ki se odvija v resničnem svetu in vključuje razburljive dogodivščine in nepričakovane obrate, saj je izbrala 37,50 % udeležencev (57 anketirancev). Na zadnjem mestu je kategorija resnične življenjske zgodbe, ki se osredotoča na človeške odnose, izziv in čustvena doživetja v sodobnem svetu, ki je prejela 21,05 % glasov (32 anketirancev).

Katero vrsto zgodbe bi najraje bral/-a, če bi se dogajala v današnjem času?

Graf 35: Najljubša vrsta zgodbe v današnjem času med anketiranci.

Pomembno je opaziti, da so anketiranci najbolj naklonjeni branju zgodb, kjer se urbano okolje prepleta z magičnimi elementi ali nadnaravnimi bitji, kar kaže na zanimanje za fantazijo in inovativnost v literaturi. Nato sledijo zgodbe, ki se odvijajo v resničnem svetu, a vključujejo razburljive in nepričakovane dogodke, kar odraža željo po napetosti in presenečenjih v branju. Na zadnjem mestu pa so resnične življenjske zgodbe, ki se osredotočajo na človeške odnose in izzive in ostajajo pomembne za manjši delež anketirancev.

5.4 Mnenje anketirancev o namizni igri, narejeni po knjigi

V tem delu ankete sem pridobila mnenja anketirancev o preferencah glede namiznih iger, ki so zasnovane po knjigah. Anketiranci imajo ključno vlogo pri oblikovanju novih iger, ki temeljijo na literarnih delih. Zato so mi naslednji odgovori na vprašanja pomagali bolje razumeti, katere vrste iger bi najbolj ustrezale interesu anketirancev in njihovim željam.

5.4.1 Vpliv namizne igre na branje knjige

Da, gotovo. S tem bi želel/-a izvedeti več o zgodbi.

21 anketirancev (13,82 %) je izrazilo prepričanje, da bi jih namizna igra gotovo motivirala za branje knjige. Ti anketiranci verjetno vidijo vrednost povezovanja med igro in literaturo ter bi bili pripravljene izvedeti več o zgodbi knjige skozi interaktivno izkušnjo namizne igre.

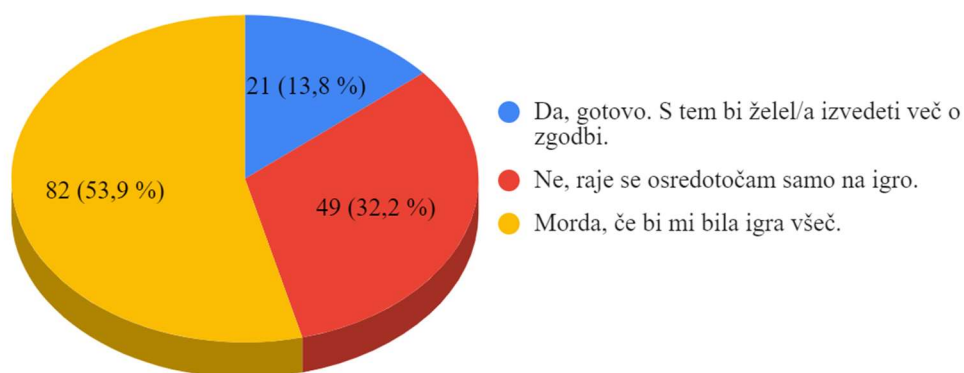
Morda, če bi mi bila igra všeč.

82 anketirancev (53,95 %) se strinja, da bi jih igra morda motivirala za branje knjige. Ti anketiranci verjetno cenijo interaktivni način, kako lahko namizna igra pripomore k poglobljenemu razumevanju zgodb in likov, vendar niso povsem prepričani, ali bi se zavezali branju knjige.

Ne, raje se osredotočam samo na igro.

49 anketirancev (32,24 %) je izrazilo stališče, da bi se raje osredotočili samo na igro in ne na knjigo. Ti anketiranci uživajo v sami igri in ne čutijo potrebe po povezovanju z literaturo, ki je osnova za igro. Morda se bojijo, da bi branje knjige vplivalo na njihovo doživetje in uživanje v igri, zato so se odločili, da bodo usmerjeni le na slednjo.

Motivacija za branje knjige

Graf 36: Najljubša vrsta zgodbe v današnjem času med anketiranci.

Analiza razkriva raznolika mnenja anketirancev glede povezave med namizno igro "Izgubljeni v preteklosti" in motivacijo za branje istoimenske knjige. Nekateri izražajo prepričanje, da bi jih igra gotovo motivirala za branje knjige, saj cenijo interaktivno izkušnjo, ki bi jim omogočila razumevanje boljše zgodbe. Po drugi strani pa je opaziti skupino anketirancev, ki se raje osredotoča le na igro in ne vidi potrebe po povezavi z literaturo. Kljub temu večina anketirancev kaže odprtost za možnost, da bi igra lahko vplivala na njihovo motivacijo za branje knjige, kar kaže na potencial namiznih iger pri spodbujanju zanimanja za branje in literaturo med igralci.

Najljubše vrste iger fizičnih iger med anketiranci

Na podlagi zbranih podatkov iz ankete o preferencah glede vrst iger sem pripravila analizo, ki zajema raznolike odgovore anketirancev glede tega, katera vrsta iger bi jim bila najbolj všeč.

Katera vrsta igre ti je bolj všeč?

Akcijska igra s pustolovščinami in boji

Med anketiranci je akcijska igra s pustolovščinami in boji izstopala kot najbolj priljubljena izbira, saj jo je izbralo 68 anketirancev, kar predstavlja 44,74 % vseh sodelujočih. Ta vrsta igre očitno privlači večino anketirancev, ki cenijo dinamično igralno izkušnjo in pustolovščine, ki jih ponuja.

Igra s skrivnostnimi nalogami in ugankami

Igra s skrivnostnimi nalogami in ugankami je zasedla drugo mesto po priljubljenosti, saj jo je izbralo 53 anketirancev ali 34,87 % vprašanih. Ta vrsta igre očitno privlači tiste, ki uživajo v razreševanju izzivov in raziskovanju skrivnosti.

Strateška igra, kjer moraš razmišljati kot pravi pirat

Na tretjem mestu po priljubljenosti je strateška igra, kjer moraš razmišljati kot pravi pirat. Za to možnost se je odločilo 31 anketirancev ali 20,39 % vseh udeležencev ankete. To kaže na zanimanje nekaterih anketirancev za igranje vlog in strategijo v igrah.

Graf 37: Kakšna igra ti je všeč?

Glede na analizo priljubljenosti vrst iger med anketiranci je jasno, da prevladuje zanimanje za akcijske igre s pustolovščinami in boji, ki jo je izbralo največ anketirancev. To nakazuje, da večina udeležencev ankete ceni dinamično in vznemirljivo igralno izkušnjo, ki jo ponujajo igre tega žanra. Igra s skrivnostnimi nalogami in ugankami je prav tako prejela veliko podporo, kar kaže na priljubljenost raziskovalnih in izzivalnih elementov med anketiranci. Strateške igre, kjer moraš razmišljati kot pravi pirat, so zasedle tretje mesto po priljubljenosti, kar kaže na zanimanje nekaterih anketirancev za igranje vlog in strateško razmišljanje. Skupaj gledano, raznolikost in raznolikost interesov anketirancev ponuja vpogled v njihove preference glede vrste iger, ki jih najraje igrajo.

5.4.3 Preferenca med fizičnimi in spletnimi igrami med anketiranci

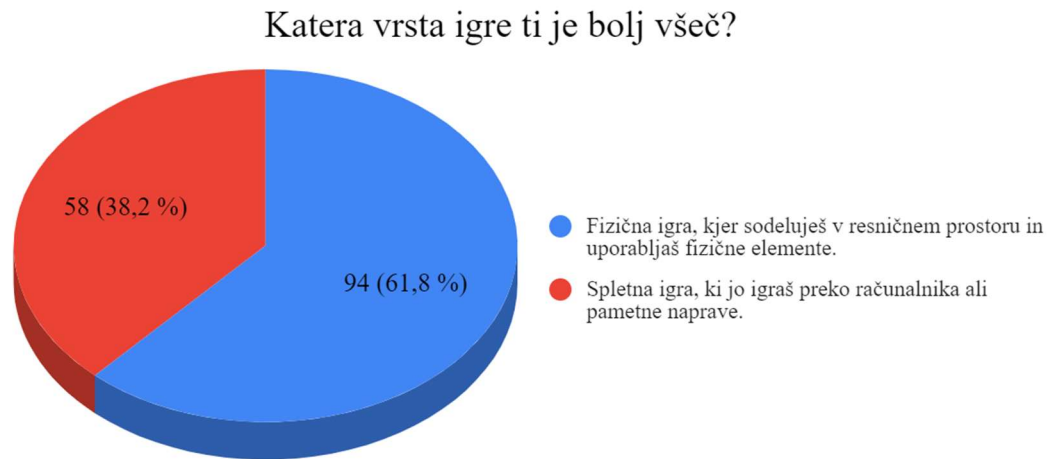
Katera vrsta igre ti je bolj všeč?

Fizične igre

Po analizi rezultatov ankete je razvidno, da je večina anketirancev, kar 94 od 152 (61,84 %), izrazila svojo preferenco za fizične igre, kjer sodelujejo v resničnem prostoru in uporabljajo fizične elemente. To nakazuje na željo po aktivnem sodelovanju in interakciji v realnem okolju med igranjem.

Spletne igre

Po drugi strani je 58 od 152 anketirancev (38,16 %) izrazilo naklonjenost spletnim igram, ki jih igrajo preko računalnika ali pametne naprave. To kaže na prisotnost digitalne kulture med anketiranci, ki uživajo v virtualnih igralnih izkušnjah.

Graf 38: Priljubljenost fizičnih in spletnih iger med anketiranci.

Opazila sem, da je med anketiranci večje zanimanje za fizične igre v primerjavi s spletnimi igrami. To lahko nakazuje na željo po aktivnem sodelovanju in fizičnem doživljanju igralnih izkušenj. Morda se anketiranci bolj nagibajo k fizičnim igram zaradi želje po socializaciji in neposredni interakciji z drugimi igralci v resničnem prostoru. Poleg tega bi lahko to odražalo tudi željo po premoru od digitalnega sveta in povečanju telesne aktivnosti med igro.

5.4.4 Trajanje igre

V nadaljevanju analize sem se osredotočila na preferiran čas trajanja igre med anketiranci, kar je razkrilo njihove želje in pričakovanja glede dolžine igranja.

Koliko časa bi morala trajati igra?

Približno 30 minut

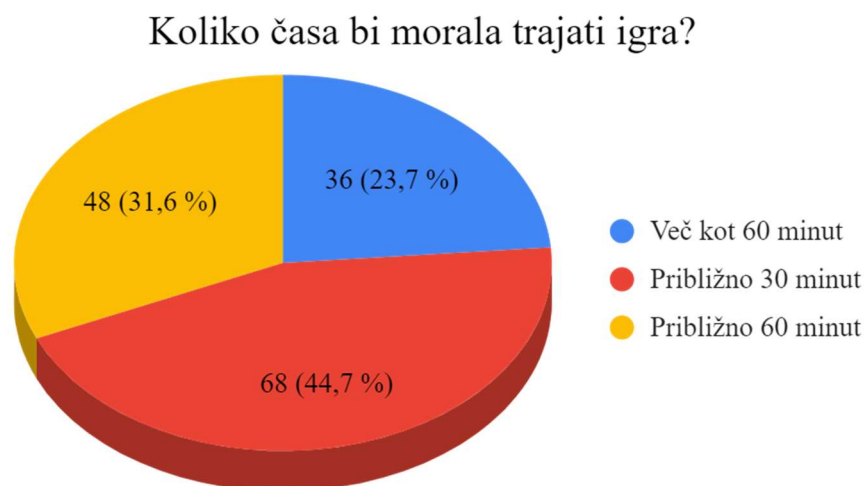
Približno 30-minutne igre so bile izbrane s strani 68 anketirancev, kar predstavlja 44,74 % vseh udeležencev.

Približno 60 minut

Za igro, ki je trajala približno 60 minut, se je odločilo 48 anketirancev, kar predstavlja 31,58 % vseh udeležencev.

Več kot 60 minut

Za igro, ki traja več kot 60 minut, se je odločilo 36 anketirancev, kar predstavlja 23,68 % vseh udeležencev.

Graf 39: Preferenca časovnega obsega igre med anketiranci.

Anketiranci so se verjetno odločili za igre, katerih trajanje je približno 30 minut, ker jim to omogoča, da se v igri sprostijo in zabavajo, ne da bi jim bilo treba vložiti preveč časa. Igre, ki trajajo približno 30 minut, so pogosto bolj dinamične in hitrejše, kar omogoča večje število iger v krajšem časovnem obdobju. Po drugi strani pa so morda izbirali to trajanje, ker jim omogoča, da se prilagodijo drugim obveznostim in aktivnostim, saj jim ni treba posvetiti velikega dela svojega dneva igranju ene same igre. Ta časovni okvir lahko zagotovi uravnoteženo izkušnjo med igranjem in drugimi dejavnostmi v njihovem vsakodnevem življenju.

5.4.5 Število igralcev igre

S tem vprašanjem sem želela ugotoviti, kakšne so želje anketirancev po številu udeleženi igralcev v igri.

Koliko igralcev naj bi bilo vključenih v igro?

Igra z 4–6 igralci

Največji delež anketirancev, 41,45 %, je izrazil željo po igri z 4–6 igralci. Ta skupina kaže na pomembno povpraševanje po igrah, ki omogočajo srednje velike skupine in dinamično izkušnjo

igre. Takšne igre ponujajo priložnost za raznoliko interakcijo med igralci ter širšo paleto strategij in taktik, kar je privlačno za večino anketirancev.

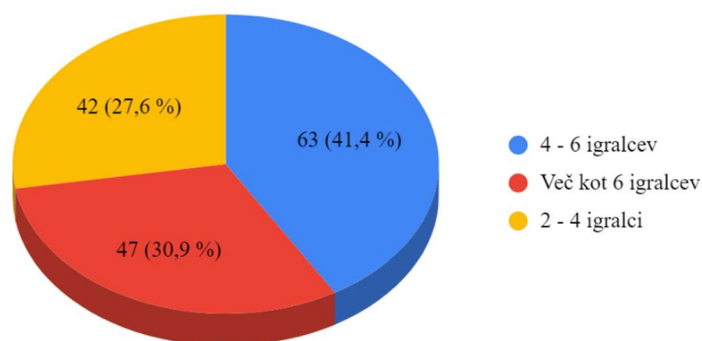
Več kot 6 igralcev

Sledi možnost več kot 6 igralcev, ki jo je izbralo 30,92 % anketirancev. Ta rezultat kaže na interes za večje skupine in živahno družabno izkušnjo. Igre, ki podpirajo večje skupine igralcev, ponujajo boljšo priložnost za družabno interakcijo in dinamično igralno izkušnjo, kar privlači to skupino anketirancev.

2–4 igralci

Manjši, a vseeno pomemben delež, 27,63 % anketirancev, se je odločil za igro z 2–4 igralci. Ta skupina kaže na preferenco za intimnejše in taktično bolj usmerjene igralne izkušnje v manjših skupinah. Igre z manj igralci ponujajo priložnost za globlje strategije, tesnejše sodelovanje in večjo individualno pozornost, kar je privlačno za to skupino anketirancev.

Koliko igralcev naj bi bilo vključenih v igro?

Graf 40: Zaželeno število igralcev.

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da večina anketirancev izbira možnost igranja s 4–6 igralci. To bi lahko nakazovalo na željo po igrah, ki omogočajo večjo družabnost in dinamiko, saj večje število igralcev prinaša večjo interakcijo med udeleženci in širšo paleto možnosti za strategijo in taktiko. Poleg tega bi lahko ta skupina anketirancev preferirala igre, ki so zasnovane tako, da omogočajo večje število igralcev, kar lahko privede do bolj pestrih in raznolikih igralskih izkušenj. Nasprotno pa bi lahko manjša skupina, ki se odloča za igranje z manj igralci (2–4 igralci), raje izbirala igre, ki omogočajo bolj intimno in osredotočeno izkušnjo ter večjo vlogo posameznega igralca v igri.

4.5 REZULTATI INTERVJUJA O BRALNIH ZNAČKAH

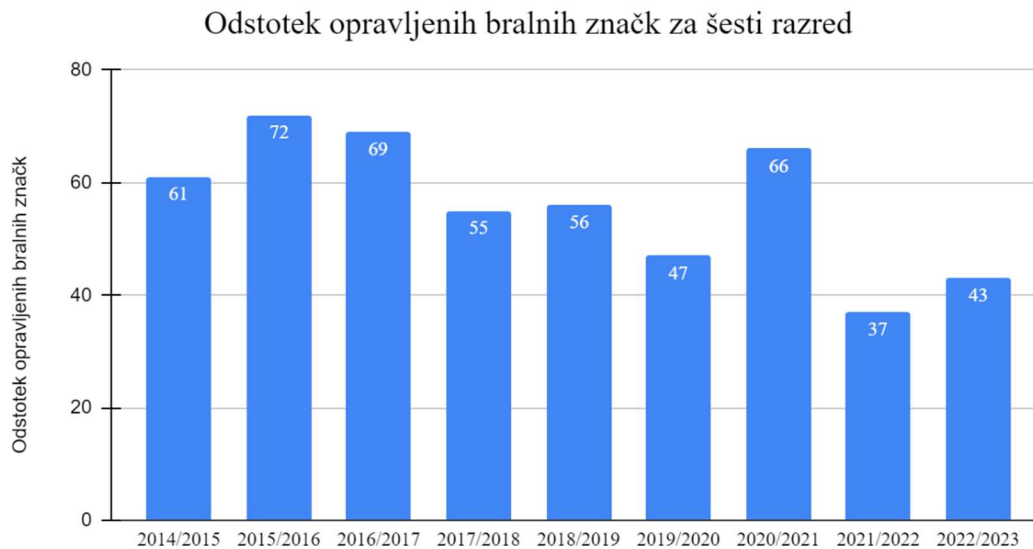
Za vsak razred od šestega do devetega sem v Excelu zbrala podatke o odstotku učencev, ki so opravili bralno značko, za obdobje od leta 2014/15 do leta 2022/23. Te podatke sem nato uredila v Googlovi preglednici Excel, kjer sem ustvarila ustrezne grafe za lažjo analizo trendov.

Šolsko leto	6. r.	7. r.	8. r.	9 r.
2014/15	61,10 %	76,00 %	63,83 %	70,73 %
2015/16	72,55 %	61,82 %	73,08 %	68,75 %
2016/2017	69,33 %	58,93 %	47,17 %	46,43 %
2017/2018	55,77 %	77,94 %	54,00 %	43,75 %
2018/2019	56,86 %	54,17 %	63,24 %	62,50 %
2019/2020	47,27 %	61,70 %	32,00 %	56,72 %
2020/2021	66,67 %	37,50 %	48,84 %	26,00 %
2021/2022	37,70 %	59,38 %	46,15 %	50,00 %
2022/2023	43,55 %	39,66 %	49,21 %	54,90 %

Tabela 2: Bralna značka na OŠ Gustava Šiliha Velenje.

4.5.1 Bralna značka za šesti razred od leta 2014/2015 do 2022/2023

Graf 41: Dinamika opravljenih bralnih značk v 6. razredu.

Leta 2014/15 se je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, začel pri 61,1 %. Leta 2015/16 je opazen izrazit porast odstotka opravljenih bralnih značk, ki se je dvignil na 72,55 %. To lahko nakazuje na povečano zanimanje ali motivacijo učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih v tem šolskem letu.

V naslednjih letih (2016/17, 2017/18) je ta odstotek nekoliko padel, a ostal relativno visok, kar kaže na stabilnejše sodelovanje učencev v bralnih značkah.

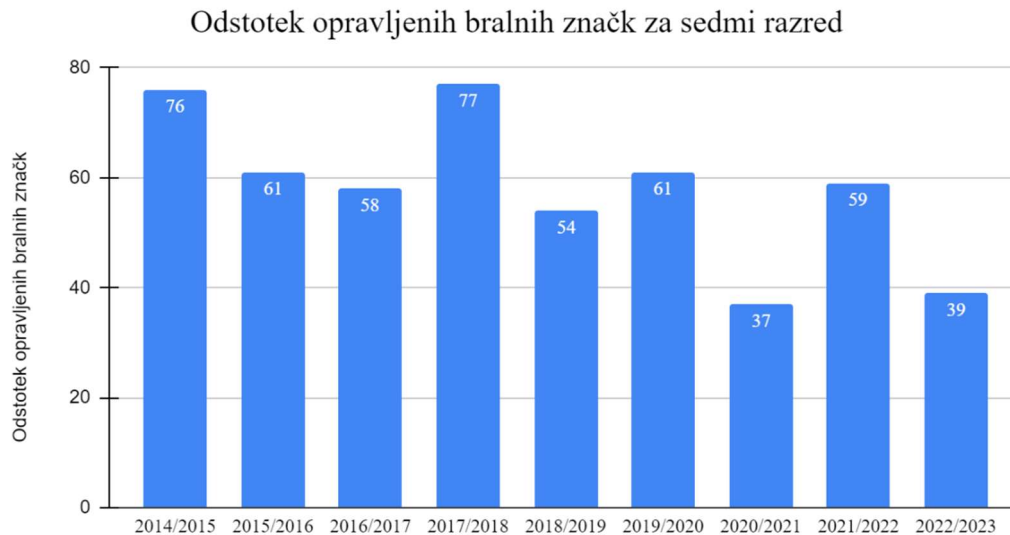
V letu 2018/19 se je odstotek opravljenih bralnih značk močno zmanjšal na 56,86 %, kar pomeni precejšen upad v primerjavi s prejšnjimi leti. To lahko nakazuje na morebitno zmanjšanje motivacije ali zanimanja učencev za tovrstne dejavnosti v tem obdobju.

V naslednjih letih (2019/20, 2020/21) je ta trend padanja še nadaljeval, pri čemer je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, še dodatno upadel.

V zadnjih dveh letih (2021/22, 2022/23) se je odstotek opravljenih bralnih značk znova nekoliko dvignil, vendar še vedno ostaja precej nižji v primerjavi s prejšnjimi leti.

Skupaj gledano, lahko opazimo nihanje in različne trende v odstotku opravljenih bralnih značk med posameznimi šolskimi leti, kar lahko odraža spremenjeno zanimanje, motivacijo ali druge dejavnike, ki vplivajo na sodelovanje učencev v bralnih dejavnostih v tem obdobju.

4.5.2 Bralna značka za sedmi razred od leta 2014/2015 do 2022/2023

Graf 42: Dinamika opravljenih bralnih značk – 7. razred.

V šolskem letu 2014/15 je bilo 76,0 % učencev sedmih razredov, ki so opravili bralno značko. To je visok odstotek, kar kaže na močno vključenost učencev v bralne dejavnosti tega leta.

V naslednjem šolskem letu 2015/16 je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, padel na 61,82 %. Ta padec lahko kaže na manjšo motivacijo ali zanimanje učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih v primerjavi s prejšnjim letom.

V letu 2016/2017 se je trend padanja nadaljeval, saj je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, znašal 58,93 %. To lahko nakazuje na izzive pri spodbujanju bralne kulture med učenci sedmega razreda v tem obdobju.

Naslednje leto, v šolskem letu 2017/2018, je bil opazen močan porast, saj je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, znašal 77,94 %. Ta nenaden skok lahko odraža izboljšane pristope k spodbujanju bralne kulture ali večje zanimanje učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih.

Kljub prejšnjemu porastu se je v naslednjem letu, 2018/2019, odstotek ponovno zmanjšal na 54,17 %. To je lahko posledica različnih dejavnikov, kot so spremembe v šolskem okolju ali spremenjeni interesi učencev glede bralnih aktivnosti.

V šolskem letu 2019/2020 je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, znašal 61,70 %. Ta rahel porast lahko kaže na stabilizacijo ali ponovno zanimanje učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih.

V letu 2020/2021 je opazen močan padec, saj je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, znašal le 37,50 %. Ta padec lahko odraža vpliv sprememb v šolskem okolju zaradi pandemije COVID-19 ali drugih dejavnikov, ki so vplivali na bralne navade učencev.

V naslednjem letu, 2021/2022, se je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, povečal na 59,38 %. Ta porast lahko kaže na okrevanje bralnih navad med učenci sedmega razreda po prejšnjem padcu.

Nazadnje, v šolskem letu 2022/2023, je odstotek učencev, ki so opravili bralno značko, znašal 39,66 %. To je ponovno zmanjšanje, ki lahko odraža različne dejavnike, kot so spremembe v šolskem okolju ali spremenjeni interesi učencev glede bralnih dejavnosti.

4.5.3 Bralna značka za osmi razred od leta 2014/2015 do 2022/2023

Graf 43: Dinamika opravljenih bralnih značk – 8. razred.

Naraščanje odstotka opravljenih bralnih značk od leta 2014/15 (76,0 %) do 2017/2018 (77,94 %) je lahko posledica več dejavnikov, kot so močnejše spodbujanje bralnih aktivnosti s strani

šole, staršev ali lokalne skupnosti, učiteljev, ki so posvečali več pozornosti spodbujanju bralne kulture med učenci, ali pa so morda učenci prepoznali večjo vrednost bralnih značk in so se zato več angažirali v branju.

Padec odstotka od leta 2017/2018 (77,94 %) do 2018/2019 (54,17 %) bi lahko bil posledica spremembe v programih šolskih knjižnic, manjše pozornosti posvečene bralnim dejavnostim s strani učiteljev ali pa manjšega interesa učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih zaradi drugih obveznosti ali interesov.

Rahlo naraščanje odstotka od leta 2018/2019 (54,17 %) do 2019/2020 (61,70 %), kljub ostanku odstotka pod najvišjo točko iz leta 2017/2018, bi lahko bilo posledica ponovne osredotočenosti šole na spodbujanje bralnih aktivnosti ali pa povečanega interesa učencev za sodelovanje v bralnih značkah.

Zelo očiten padec odstotka od leta 2019/2020 (61,70 %) do 2020/2021 (37,50 %) bi lahko bil posledica pandemije COVID-19, ki je prinesla spremembe v šolskem okolju in učnih metodah ter zmanjšala dostopnost knjižnic in drugih virov za branje.

Ponovno naraščanje od leta 2020/2021 (37,50 %) do 2021/2022 (59,38 %), čeprav odstotek ostaja pod najvišjo točko iz leta 2017/2018, bi lahko bilo posledica postopnega vračanja k normalnim šolskim aktivnostim po pandemiji COVID-19 in ponovnega povečanja vloge šole pri spodbujanju bralnih dejavnosti.

Zadnje zmanjšanje odstotka opravljenih bralnih značk v letu 2022/2023 (39,66 %), kar je pod povprečjem za analizirano obdobje, bi lahko bilo posledica še vedno trajajočih vplivov pandemije, sprememb v učnih metodah, povečanega poudarka na drugih šolskih aktivnostih ali pa sprememb v interesih učencev.

4.5.4 Bralna značka za deveti razred od leta 2014/2015 do 2022/2023

Graf 44: Dinamika opravljenih bralnih značk – 9. razred.

Od leta 2014/15 (70,73 %) do 2015/16 (68,75 %) je prišlo do manjšega padca odstotka opravljenih bralnih značk, kar kaže na stagnacijo ali manjšo motivacijo učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih.

Naslednje leto, od leta 2015/16 (68,75 %) do 2016/2017 (46,43 %), je bil opazen močan padec, kar bi lahko bilo posledica različnih dejavnikov, kot so spremembe v programih šolskih knjižnic, manjša spodbuda s strani šol za sodelovanje v bralnih aktivnostih ali pa manjši interes učencev za sodelovanje.

Odstotek opravljenih bralnih značk je ostal relativno nizek od leta 2016/2017 (46,43 %) do 2018/2019 (43,75 %), kar kaže na stabilnost ali manjše nihanje v motivaciji učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih v tem obdobju.

Prišlo je do znatnega povečanja odstotka od leta 2018/2019 (43,75 %) do 2019/2020 (62,50 %), kar bi lahko bilo posledica večje spodbude s strani šole, učiteljev ali staršev, ali pa povečanega interesa učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih.

Kljub temu je prišlo do ponovnega padca odstotka od leta 2019/2020 (62,50 %) do 2020/2021 (56,72 %), kar bi lahko bilo povezano s posledicami pandemije COVID-19, ki je vplivala na šolsko okolje in učne metode ter zmanjšala dostopnost knjižnic in drugih virov za branje.

Odstotek opravljenih bralnih značk se je nato znova znižal od leta 2020/2021 (56,72 %) do 2021/2022 (26,00 %), kar je lahko posledica nadaljevanja vplivov pandemije, sprememb v učnih metodah ali manjšega interesa učencev za sodelovanje v bralnih dejavnostih.

Nazadnje, od leta 2021/2022 (26,00 %) do 2022/2023 (50,00 %), je prišlo do znatnega povečanja odstotka opravljenih bralnih značk, kar bi lahko bilo posledica postopnega vračanja k normalnim šolskim aktivnostim po pandemiji COVID-19 ali večje pozornosti s strani šole in učiteljev na spodbujanje bralnih dejavnosti.

4. 5.6 Odprti odgovori na vprašanja intervjuja

Ali naša šola izvaja program bralne značke

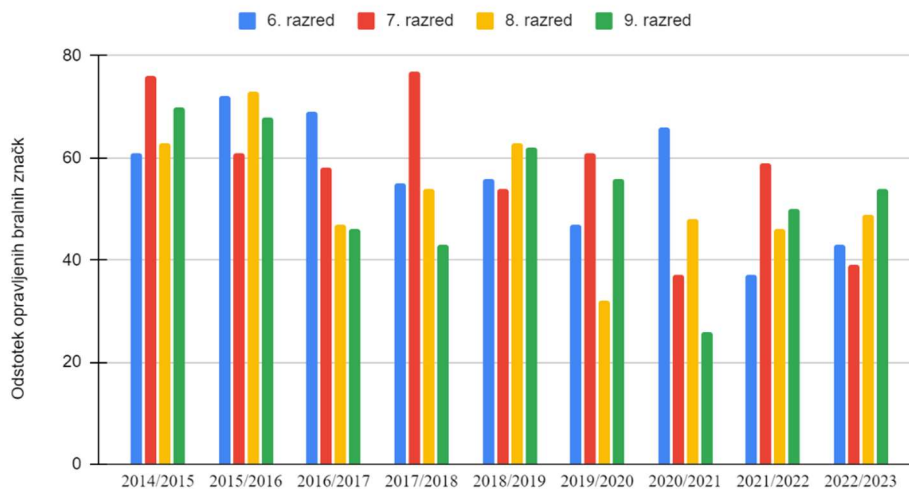
Da, naša šola izvaja program bralne značke za učence v vseh razredih. Program bralne značke je del šolskega kurikulumu, ki spodbuja bralno kulturo med učenci. Vsako leto učenci prejmejo seznam literature, ki jo morajo prebrati v določenem obdobju, ter nato opraviti preizkus znanja o prebranih knjigah. Poleg tega se organizirajo tudi različne bralne dejavnosti, kot so bralne urice, knjižni sejmi, avtorska branja in literarni dnevi, ki dodatno spodbujajo bralno motivacijo in kreativnost med učenci. Program bralne značke je prilagojen različnim starostnim skupinam in razredom, z namenom spodbujanja bralnih navad in razvoja bralne pismenosti med učenci.

Če je odgovor na prejšnje vprašanje pritrdilen, koliko let že izvajate program bralne značke?

Program bralne značke izvajamo že od leta 1967 in je pomemben del šolskega leta za zadnjo generacijo učencev. Šola ga izvaja kot del svojega učnega načrta za spodbujanje bralne kulture med učenci. Program je zasnovan tako, da učenje omogoča dostop do široke palete knjižnih del različnih žanrov in avtorjev, hkrati pa spodbuja njihovo bralno zanimanje, razumevanje in analitične sposobnosti. Sodelovanje v programu bralne značke prinaša tudi različne nagrade in priznanja, ki dodatno motivirajo učence k branju in aktivnemu sodelovanju v bralnih dejavnostih. Program je prilagojen različnim starostnim skupinam in razredom ter sledi spremembam v novostih v svetovni literaturi, kar omogoča, da ostaja privlačen in relevanten za učence skozi leto.

Primerjava padca ali naraščanja odstotkov opravljenih bralnih značk med razredi v različnih letih

Spodnji graf prikazuje primerjavo padca ali naraščanja odstotkov opravljenih bralnih značk med razredi v različnih letih, skupaj z odstotki.

Graf 45: Primerjava opravljenih bralnih značk med razredi.

Ugotovila sem, da so rezultati študije pokazali največji in najmanjši padec bralne značke za vsak posamezni razred v določenem letu.

V 6. razredu smo opazili največji padec bralne značke iz leta 2017/2018 (55,77 %) na leto 2018/2019 (56,86 %), medtem ko je bil najmanjši padec iz leta 2020/2021 (47,27 %) na leto 2021/2022 (66,67 %).

V 7. razredu je bil največji padec iz leta 2019/2020 (61,70 %) na leto 2020/2021 (37,50 %), najmanjši padec pa iz leta 2015/2016 (61,82 %) na leto 2016/2017 (58,93 %).

V 8. razredu smo zabeležili največji padec iz leta 2020/2021 (37,50 %) na leto 2021/2022 (59,38 %), najmanjši padec pa iz leta 2016/2017 (47,17 %) na leto 2017/2018 (54,00 %).

V 9. razredu smo opazili največji padec iz leta 2020/2021 (26,00 %) na leto 2021/2022 (50,00 %), najmanjši padec pa iz leta 2018/2019 (43,75 %) na leto 2019/2020 (62,50 %).

Ti podatki odražajo variacijo v bralnih navadah in uspehu pri spodbujanju branja v posameznih razredih ter poudarjajo pomen stalnega spremljanja bralne uspešnosti in ukrepanja za izboljšanje bralnih veščin.

4. 6 REZULTATI ŠTUDIJE PRIMERA

Ugotovila sem, da je študija primera, v kateri sem anketirala tri učence, ki so prebrali mojo knjigo "Izgubljeni v preteklosti", prinesla zelo zanimive uvide v njihove bralne navade in kako so razumeli zgodbo. Ko sem analizirala njihove odgovore, sem spoznala, kako se različni učenci različnih starosti in spolov poglabijo v branje na različne načine.

Vsak od teh učencev (imenovala sem jih Ula, Brin in Patricija) je imel svoj edinstven pristop k branju. Ugotovila sem, da je vsak od njih doživel knjigo na svoj način in se nanjo odzval na različne načine. Njihovi odgovori so mi pomagali bolje razumeti, kako knjiga vpliva na bralce in kako lahko prilagodim svoje pisanje, da bo privlačnejše za to starostno skupino.

Poleg tega sem prepoznala, da je pomembno upoštevati različne demografske dejavnike, kot so starost, spol in ozadje, saj to močno vpliva na bralne izkušnje. Zato sem se odločila, da bom svoje pisanje prilagodila, da bo bolj privlačno za široko občinstvo in da bom v svojo knjigo vključila elemente, ki bodo zanimivi za različne bralce. Skozi to izkušnjo sem spoznala, kako pomembno je razumevanje ciljnega občinstva pri ustvarjanju knjižnih del.

4.6.1 Analiza bralcev

Brin, sedmi razred

Bralec iz sedmega razreda obožuje knjige, ki mu ponujajo napete dogodivščine, prijateljske vezi in občutek čarobnosti. Z veseljem pobegne v svet, poln magije in fantastike, kjer se lahko izgubi v razburljivih pustolovščinah skupaj z junaki knjig. Med njegove najljubše knjige sodijo daljše serije, kot sta Harry Potter in knjige iz Narnijske kronike. Te knjige mu ponujajo vse, kar ima rad: razburljive dogodivščine, zanimiv likovni razvoj in občutek, da je del nečesa posebnega. Zanima ga, kako se liki spreminjajo in kako se gradijo medsebojni odnosi skozi zgodbo. Če bi lahko izbiral, bi si želel, da je knjiga dovolj dolga, da se lahko vživi v zgodbo, a hkrati dovolj kratka, da ohrani napetost in zanimanje bralca. Bralec iz sedmega razreda bi

zagotovo bil navdušen nad nadaljevanjem knjige, ki bi mu bila všeč, še posebej, če bi ohranil vse elemente, ki jih obožuje pri branju.

Patricija, osmi razred

Bralec iz osmega razreda se morda sam ne počuti najbolj pogumno v vsakodnevnih situacijah. Lahko je plašen ali zadržan pri soočanju s tveganji ali novimi izzivi. Zato ga v knjigah, ki jih rad bere, privlači pogum likov, kot je Črna Roka. Čeprav se morda ne počuti neposredno povezanega s temnimi in krutimi liki, kot je Črna Roka, se še vedno navdušuje nad njihovim pogumom. Razmišlja, kako se liki spopadajo s svojimi strahovi, premagujejo ovire in se podajajo v neznano, mu lahko služi kot navdih.

Pogumni liki v knjigah predstavljajo zgled, kako premagati lastne strahove in se spoprijeti z izzivi v resničnem življenju. Ta zmožnost, da se poveže z liki, ki imajo moč, da se soočijo s težavnimi situacijami, mu omogoča, da se počuti močnejšega in samozavestnejšega tudi v svojem življenju.

Čeprav se morda v resničnem svetu ne počuti tako močnega ali odločnega, kot so liki, ki jih prebira, se lahko ob branju knjig poistoveti z njihovimi notranjimi boji in procesom rasti. To mu omogoča, da se umakne iz vsakodnevnih skrbi in izzivov ter vstopi v svet domišljije, kjer lahko doživi pustolovščine skupaj z junaki, ki jih občuduje in spoštuje

Ula, deveti razred

Ta bralec iz devetega razreda rad bere knjige, ki so polne dogodivščin in napetih situacij. V knjigah mu je všeč, če se glavni junaki znajdejo v težavah, a na koncu vse rešijo. Prav tako ga pritegnejo knjige, v katerih so soočeni s skrivnostmi, ki jih je treba razvozlati. Čeprav rad bere, mu niso všeč preveč dolge knjige, saj mu je pomembno, da lahko hitro ujame ritem zgodbe in se vanjo poglobi. Spremlja predvsem dogodke, ki se odvijajo v realnem času, zato mu je pomembno, da so situacije, opisane v knjigi, razumljive in verjetne. V knjigah išče predvsem napetost, saj mu ta ohranja zanimanje za branje. Kljub temu da rad bere, mu je pomembno tudi, da ima dovolj časa za druge aktivnosti in hobije.

5 DISKUSIJA

5.1 Pogled skozi razpravo o rezultatih ankete

V analizi rezultatov ankete se je izkazalo, da digitalna doba pomembno vpliva na bralne navade osnovnošolskih učencev. Demografski podatki o sodelujočih učencih kažejo na raznolikost njihovih izkušenj, interesov in geografskih ozadij, kar predstavlja pomembno ozadje za razumevanje njihovih bralnih navad in potreb. Te ugotovitve poudarjajo kompleksnost razmerja med tehnologijo, branjem in raznolikimi življenjskimi konteksti osnovnošolskih učencev.

Pogostost branja izven šolskih obveznosti

Ugotovila sem, da večina anketiranih učencev (57,24 %) ne bere knjig izven šolskih obveznosti. To me je zaskrbelo in sem se začela spraševati o možnih vzrokih tega pojava.

Preferenca glede vrst knjig

Opazila sem, da je pustolovske knjige izbralo največ učencev (35,81 %), kar kaže na prevladujoče zanimanje za zgodbe, polne napetih dogodivščin. To me je spodbudilo k razmišljanju o prilagajanju bralne ponudbe glede na interese učencev.

Sodelovanje v bralnih značkah ali domačem branju

Ugotovila sem, da enako število anketiranih (50 %) aktivno sodeluje v bralnih značkah ali domačem branju, kot tudi tistih, ki tega ne počnejo. To me je spodbudilo k razmisleku o razlikah med tema skupinama in možnostih za spodbujanje bralne dejavnosti.

Pomembnost domačega branja in bralne značke

Raziskava je pokazala, da večina anketirancev (47,33 %) meni, da je domače branje in bralna značka izjemno pomembna. To me je navdihnilo k razmišljanju o načinih, kako še bolj spodbuditi pozitiven odnos do bralnih dejavnosti med učenci.

Dejavniki izbire knjig

Ugotovila sem raznolikost dejavnikov, ki vplivajo na izbiro knjig med učenci, od privlačne naslovne strani do mnenj prijateljev. To me je spodbudilo k razmišljanju o prilagajanju knjižne ponudbe ter promociji knjižnih vsebin, ki bodo ustrezale različnim preferencam učencev.

Vloga učiteljev in knjižničarjev pri oblikovanju bralnih navad

Na podlagi analize raznolikih stališč anketirancev glede vloge učiteljev in knjižničarjev pri oblikovanju bralnih navad sem ugotovila, da obstaja širok spekter mnenj glede tega vprašanja. Medtem ko nekateri menijo, da učitelji in knjižničarji ne igrajo ključne vloge pri oblikovanju bralnih navad, drugi prepoznavajo njihov vpliv in pomembnost pri spodbujanju bralne kulture v šolskem okolju. Kljub temu pa večina anketirancev prepozna, da bi lahko vloga učiteljev in knjižničarjev še dodatno izboljšala spodbujanje bralnih navad med učenci.

Pogostost branja elektronskih proti tiskanim knjigam

Kar zadeva pogostost branja elektronskih proti tiskanim knjigam, sem ugotovila, da večina anketirancev (66,45 %) bere samo tiskane knjige, kar kaže na prevlado tradicionalnega branja tiskanih knjig. Kljub prisotnosti elektronskih knjig v bralnem repertoarju večine anketirancev, večina še vedno raje posega po tiskanih knjigah. Manjši delež anketirancev (10,53 %) pa je izrazil večje zanimanje za branje elektronskih knjig kot tiskanih.

Vpliv družbenih omrežij na branje

Glede vpliva družbenih omrežij na branje sem ugotovila, da večina anketirancev (53,95 %) meni, da družbena omrežja ne vplivajo na njihovo izbiro knjig. Kljub temu pa pomemben delež anketirancev (46,05 %) priznava, da družbena omrežja vplivajo na njihovo izbiro knjig, kar kaže na raznolikost bralnih navad in strategij med anketiranci.

Kljub temu da več kot polovica anketiranih učencev dnevno uporablja pametne telefone ali računalnike več kot šest ur, se zdi, da digitalni mediji in družbena omrežja ne vplivajo bistveno na izbiro knjig. Trend upada Zlatih bralnih značkarjev, ki ga je pokazal intervju s knjižničarko, nakazuje na spreminjajoče se bralne preference.

Kontinuiteta branja med šolskim letom

Večina anketirancev opaža manjše spremembe v svojem branju med šolskim letom in počitnicami, kar kaže, da šolske obveznosti ne vplivajo bistveno na bralne navade. Nekoliko manjši delež poroča o manjšem branju med šolskim letom zaradi večjega števila šolskih obveznosti, medtem ko manjši delež vztraja v kontinuiteti branja.

Vpliv bralne značke in domačega branja na izbiro knjig

Med anketiranci obstaja raznolikost mnenj glede vpliva bralne značke in domačega branja na izbiro knjig.

Lastništvo pametnih naprav med anketiranci

Večina anketirancev ima v lasti pametni telefon, računalnik in tablico, kar kaže na prevladujočo uporabo teh naprav med anketiranci.

Časovna uporaba elektronskih naprav na dan

Več kot polovica anketirancev porabi od štiri ure do več kot šest ur na dan za uporabo elektronskih naprav, kar kaže na visoko stopnjo vključenosti v digitalno okolje.

Pomembnost branja za anketirance

Večina anketirancev meni, da je branje pomembno, kar kaže na pozitiven odnos do branja in poudarja njihovo prepričanje v pomen te dejavnosti za osebni razvoj, izobraževanje in razvedrilo. Manjši delež anketirancev meni, da branje ni pomembno, pri čemer se razlogi za to stališče lahko razlikujejo.

Razlogi za nebranje knjig

Med razlogi za nebranje knjig med anketiranci izstopajo pomanjkanje časa, nezanimanje za knjige, uporaba pametnih telefonov za zadovoljevanje bralnih interesov ter težave pri najdbi primernih knjig v knjižnicah.

Obiskovanje knjižnic

Večina anketirancev redno obiskuje knjižnice, kar kaže na njihovo angažiranost v knjižnično dejavnost. Kljub temu pa tretjina anketirancev ne obiskuje knjižnic, kar kaže na potrebo po raziskovanju razlogov za to ter po razvoju strategij za spodbujanje večje vključenosti v knjižnično dejavnost.

Število izposojenih knjig

Večina anketirancev si ob vsakem obisku knjižnice izposodi več kot eno knjigo, kar kaže na njihovo željo po raznolikosti branja. Kljub temu pa obstaja tudi manjši delež tistih, ki si ne izposodijo nobene knjige, kar lahko odraža različne razloge, vključno z omejenim časom ali interesom za branje.

5.2 Analiza Študije primera o izkušnjah osnovnošolskih učencev z mojim delom 'Izgubljeni v Preteklosti'

Študija primera, ki je vključevala analizo odziva učencev na knjigo "Izgubljeni v preteklosti", je pokazala obetavne rezultate za razvoj motivacijskih strategij za spodbujanje branja. Študija primera, v kateri sem anketirala tri učence, ki so prebrali mojo knjigo "Izgubljeni v preteklosti", je razkrila raznolike vpoglede v njihove bralne navade in razumevanje zgodbe. Analiza njihovih odgovorov je pokazala, da vsak učenec doživlja knjigo na edinstven način, kar mi je omogočilo boljše razumevanje, kako knjiga vpliva na bralce. Poleg tega sem spoznala, da je pomembno upoštevati različne demografske faktorje, kot so starost, spol in ozadje, saj ti vplivajo na bralne izkušnje. Zato bom prilagodila svoje pisanje, da bo privlačno za različne bralce.

Pri analizi bralcev sem ugotovila, da ima vsak od učencev svoje specifične preference.

Brin, učenec sedmega razreda, je navdušen nad napetimi dogodivščinami in fantastiko.

Patricija, učenka osmega razreda, se navdušuje nad pogumnimi liki in jih dojema kot navdih za premagovanje lastnih strahov.

Ula, učenka devetega razreda, išče napetost v knjigah, ki so razumljive in verjetne, pri čemer ji je pomembno, da knjige ne bodo preveč dolge.

V sklepu lahko povzamem, da je študija primera prinesla pomembne vpoglede v bralne navade osnovnošolskih učencev ter mi omogočila boljše razumevanje njihovih potreb. Ti vpogledi bodo nedvomno koristni pri nadaljnjem ustvarjanju literature, saj bodo omogočili bolj ciljno usmerjeno pisanje, ki bo zadovoljilo raznolike okuse in interese bralcev.

5.3 Potrditev hipotez

Prve hipoteze, da večina osnovnošolskih najstnikov ocenjuje, da ni potrebe po domačem branju in udeležbi v bralni znački ne morem potrditi. Delež učencev, ki menijo, da je domače branje in sodelovanje v bralnih značkah izjemno pomembno ali zelo pomembno, presega delež tistih, ki menijo, da je manj pomembno ali nepomembno. To kaže na prepoznavanje vrednosti in pomembnosti bralnih aktivnosti med anketiranimi učenci. Čeprav obstaja manjši delež, ki ne deli istega stališča, večina učencev prepoznava pomembnost bralne dejavnosti za osebni razvoj. Skleпам, da so učenci bolj pozitivno naravnani do domačega branja in sodelovanja v bralnih značkah, kar je v nasprotju z izjavo v hipotezi.

V tem primeru menim, da bi bilo ustrezneje reči, da je hipoteza ovržena. To je zato, ker rezultati ankete ne podpirajo trditve hipoteze, da večina osnovnošolskih najstnikov ocenjuje, da ni potrebe po domačem branju in deležih v bralnih značkah. Nasprotno, rezultati kažejo, da večina učencev dejansko prepoznava pomembnost domačega branja in sodelovanja v bralnih značkah, kar je v nasprotju s trditvijo hipoteze.

Druga hipoteza, da imajo učitelji in knjižničarji ključno vlogo pri spodbujanju bralnih navad najstnikov ter izbiri knjig za branje ni v celoti potrjena.

Med anketiranimi učenci obstajajo različna stališča glede vloge učiteljev in knjižničarjev pri oblikovanju njihovih bralnih navad. Delež anketirancev, ki menijo, da vloga učiteljev in knjižničarjev nima pomembnega vpliva na njihove bralne navade (39,07 %), je precej visok. To kaže na to, da nekateri anketiranci menijo, da so njihove bralne navade bolj odvisne od osebnih interesov in okolja kot od vloge učiteljev in knjižničarjev.

Na drugi strani pa manjši delež anketirancev (15,89 %) meni, da imajo učitelji in knjižničarji ključno vlogo pri spodbujanju bralnih navad. To kaže na to, da nekateri anketiranci prepoznavajo vpliv učiteljev in knjižničarjev ter jih vidijo kot pomembne spodbujevalce bralne kulture.

Največji delež anketirancev (45,03 %) meni, da je vloga učiteljev in knjižničarjev pomembna, vendar bi lahko bila še učinkovitejša. To nakazuje na to, da ti anketiranci prepoznavajo pomen vloge učiteljev in knjižničarjev pri spodbujanju bralnih navad, hkrati pa verjamejo, da je mogoče to vlogo še izboljšati.

Rezultati kažejo na raznolika stališča anketirancev glede vloge učiteljev in knjižničarjev pri spodbujanju bralnih navad, kar pomeni, da trditve ne moremo ne potrditi, ne ovreči.

Tretjo hipotezo, da aktivno sodelovanje najstnikov v bralnih značkah in prejemanje bralnih nagrad ne vplivata na njihovo izbiro knjig za branje, lahko potrdimo. Več kot 63 % anketirancev je izrazilo mnenje, da ti dejavniki ne vplivajo na njihovo izbiro branja, kar podpira trditev hipoteze.

Četrto hipotezo, ki predvideva, da večina najstnikov meni, da je njihova stopnja branja dobra, lahko potrdimo.

Analiza rezultatov kaže, da večina anketirancev, natančneje 106 od 152 (69,74 %), svojo stopnjo branja ocenjuje kot odlično ali dobro. Od teh jih 37 (24,34 %) meni, da je njihova stopnja branja odlična, medtem ko 69 (45,39 %) ocenjuje svoje branje kot dobro. To nakazuje na precej visoko samozavest in zadovoljstvo z lastnimi bralnimi sposobnostmi med anketiranimi najstniki.

Poleg tega 39 anketirancev (25,66 %) svojo stopnjo branja ocenjuje kot srednje dobro, kar pomeni, da ti anketiranci morda vidijo nekaj možnosti za izboljšanje, vendar so v osnovi zadovoljni s svojim trenutnim nivojem branja. Le 7 anketirancev (4,61 %) meni, da je njihova stopnja branja na začetni ravni, kar kaže, da nekateri anketiranci še razvijajo svoje bralne sposobnosti in se morda počutijo manj samozavestne v svojem branju.

Glede na to, da večina anketirancev ocenjuje svojo stopnjo branja kot odlično ali dobro, lahko četrto hipotezo potrdimo.

Peto hipotezo, ki navaja, da najstniki uporabljajo pametne telefonske naprave več kot štiri ure dnevno, lahko potrdim. Glede na podatke ankete 33 anketirancev (27,05 %) porabi od štiri ure do šest ur na dan za uporabo elektronskih naprav, 32 anketirancev (26 %) porabi več kot šest ur na dan za uporabo elektronskih naprav, vključno s telefoni. To pomeni, da skupaj 65 anketirancev (53,05 %) porabi več kot štiri ure na dan za uporabo elektronskih naprav. Glede na to, da več kot polovica anketirancev preživi več kot štiri ure na dan za telefonom ali drugo pametno napravo, lahko potrdim hipotezo.

6 ZAKLJUČEK

Na podlagi analize rezultatov ankete o bralnih navadah najstnikov v dobi digitalnih tehnologij sem ugotovila več pomembnih dejstev. Večina anketiranih učencev ne bere knjig izven šolskih obveznosti, kar nakazuje na morebitno nizko raven interesa ali motivacije za branje zunaj šolskega okolja. Kljub temu pa sem opazila tudi pozitiven trend, saj večina učencev prepoznava pomembnost domačega branja in sodelovanja v bralnih značkah. Pustolovske knjige so med najstniki najbolj priljubljene, medtem ko je manjše zanimanje za komične in poučne knjige. Raznolikost dejavnikov, ki vplivajo na izbiro knjig, odraža kompleksnost bralnih preferenc mladih.

Nizka raven branja izven šolskih obveznosti med najstniki bi lahko bila posledica več dejavnikov, med drugim pomanjkanje spodbujanja bralne kulture doma in v šoli, prevelika dostopnost digitalnih medijev ter premalo privlačna ponudba knjižnih vsebin za mlade.

Za spodbujanje bralnih navad med najstniki bi lahko razvili več prilagojenih strategij, med drugim:

Izobraževanje staršev in učiteljev: s poudarkom na pomenu branja za razvoj mladih, lahko izobražujemo starše in učitelje o načinih, kako spodbujati bralno kulturo doma in v šoli.

Razširitev knjižne ponudbe: z raznoliko ponudbo knjižnih vsebin, ki odražajo interese najstnikov, lahko povečamo privlačnost branja izven šolskih obveznosti.

Spodbujanje bralnih projektov: organizacija bralnih projektov, klubov ali tekmovanj lahko spodbuja sodelovanje v bralnih dejavnostih ter poveča motivacijo za branje med mladimi.

Uporaba tehnologije v podporo branju: izobraževalne aplikacije, e-knjige in digitalne platforme lahko služijo kot orodja za spodbujanje branja ter ponujajo dodatne možnosti za interaktivno in zabavno branje.

Raznolika stališča glede vloge učiteljev in knjižničarjev: obstaja širok spekter mnenj med anketiranci glede vloge učiteljev in knjižničarjev pri oblikovanju bralnih navad.

Prevladujoče branje tiskanih knjig: večina anketirancev (66,45 %) raje bere tiskane knjige, kar kaže na tradicionalno preferenco za tovrstno branje.

Vpliv družbenih omrežij na branje: večina anketirancev (53,95 %) meni, da družbena omrežja ne vplivajo na njihovo izbiro knjig, medtem ko pomemben delež (46,05 %) priznava vpliv družbenih omrežij na svoje bralne izbire.

Različna dojetanja vloge učiteljev in knjižničarjev: raznolika stališča lahko izhajajo iz individualnih izkušenj in interpretacij vloge učiteljev ter knjižničarjev pri spodbujanju bralnih navad.

Tradicijsko branje tiskanih knjig: preferenca za branje tiskanih knjig lahko izvira iz tradicionalnih bralnih navad in preferenc, ki so se oblikovale skozi čas.

Digitalizacija branja: kljub prisotnosti elektronskih knjig je večina anketirancev še vedno naklonjena tiskanim knjigam, kar odraža kontinuiranost tradicionalnega branja v dobi digitalizacije.

Raznolikost bralnih strategij: individualni odzivi na vpliv družbenih omrežij na branje lahko izhajajo iz različnih strategij izbire in interpretacije bralnih materialov.

Spodbujanje vloge učiteljev in knjižničarjev: s poudarkom na aktivni vlogi učiteljev in knjižničarjev pri spodbujanju bralne kulture med učenci lahko izboljšamo bralne navade.

Promocija raznolikosti branja: z organizacijo bralnih projektov in promocijo raznolikosti knjižnih vsebin lahko spodbudimo razširjanje bralnih preferenc med učenci.

Izobraževanje o varni rabi družbenih omrežij: s ciljnim izobraževanjem o varni in kakovostni rabi družbenih omrežij lahko mladim omogočimo boljše razumevanje vpliva družbenih omrežij na izbiro knjig ter razvoj kritičnega razmišljanja pri tem.

Z upoštevanjem teh predlaganih rešitev lahko prispevamo k izboljšanju bralnih navad najstnikov ter spodbujanju bralne kulture v digitalni dobi.

7 POVZETEK

V sodobnem digitalnem svetu, ki je prežet z neprestanimi tehnološkimi inovacijami, se pojavlja vprašanje, kako hitra digitalizacija vpliva na bralne navade mladih, še posebej na osnovnošolski ravni. Moja raziskovalna naloga se osredotoča na to kompleksno razmerje med tehnologijo in branjem, s ciljem raziskati, kako digitalizacija vpliva na bralne navade osnovnošolcev. Izvedla sem obsežno anketo med 152 učenci sedmih, osmih in devetih razredov Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje.

Analiza pridobljenih podatkov je pokazala, da učenci postajajo vse manj naklonjeni branju, še posebej v višjih razredih. Kljub dejstvu da več kot polovica anketiranih učencev dnevno uporablja pametni telefon ali računalnik več kot 6 ur, se zdi, da digitalni mediji in družbena omrežja ne vplivajo bistveno na njihovo odločanje o izbiri knjig. Intervju s knjižničarko je pokazal trend upada Zlatih bralnih značkarjev.

Raziskava je vključevala tudi študijo primera, kjer je moja še ne izdana knjiga "Izgubljeni v preteklosti" služila kot literarni primer za analizo odziva učencev na literaturo v digitalni dobi. Prebralo jo je dvanajst izbranih učencev. Na podlagi njihovih mnenj bom knjigo nadgradila, da bi spodbudila večjo motivacijo za branje. Na osnovi knjige pripravljam tudi namizno igro, ki bo učence še bolj povezala z vsebino knjige. Obetavni rezultati in nadaljnji načrti mi dajejo upanje, da bomo skupaj oblikovali bolj bralno osredotočeno okolje.

8 A SUMMARY

In the modern digital world, which is permeated with continuous technological innovations, the question arises of how rapid digitization affects the reading habits of young people, especially at the elementary school level. My research paper focuses on this complex relationship between technology and reading, with the aim of investigating how digitization affects the reading habits of primary school students. I conducted a large-scale survey among 152 students of the seventh, eighth and ninth grades of the Gustav Šilih Elementary School in Velenje.

The analysis of the obtained data showed that students are becoming less and less inclined to read, especially in higher grades. Despite the fact that more than half of the students surveyed use a smartphone or computer for more than 6 hours a day, it seems that digital media and social networks do not significantly influence their decision-making about choosing books. An interview with the librarian showed a downward trend in Golden Reading Badges.

The research also included a case study where my unpublished book "Lost in the Past" served as a literary example to analyze students' response to literature in the digital age. It was read by twelve selected students. Based on their opinions, I will upgrade the book to encourage more motivation to read. I am also preparing a board game based on the book, which will connect students even more with the content of the book. The promising results and further plans give me hope that together we will create a more reader-centric environment.

9 LITERATURA IN VIRI

1. Baron N. S. 2015. Besede na zaslonu: Usoda branja v digitalnem svetu. Oxford, Velika Britanija.
2. Car N. 2011. Plitvine: kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja in pomnjenja. Cankarjeva založba, Ljubljana.
3. Deklaracija iz Stavangerja o prihodnosti branja 2018, pridobljeno s spletne strani https://ereadcost.eu/wp-content/uploads/2019/02/Deklaracija_iz_Stavangerja_o_prihodnosti_branja_SI.pdf.
4. Grosman M., Kovač P., Štefan A., Marjanovič Umek L., Zupančič M.; Knaflič L., Jamnik t.; Domicelj M., Kranjc S., Batistič >Zorec M., Stritar U., Hrženjak M., Vendramin V., Mlakar I., Remškar S., Rot Gabrovec V., Avguštin M., Bucik N., Pečjak S., Gradišar A., Karim S., Sitar J., Pogačar T. 2006. Beremo skupaj: priročnik za spodbujanje branja. Mladinska knjiga Založba, Ljubljana.
5. Grosman M. 2006. Razsežnosti branja. Za boljšo bralno pismenost. Karantanija, Ljubljana.
6. Kopic Mohar A. 2021. Nevidna moč knjig: branje in učenje v digitalni dobi. Cankarjeva založba, Ljubljana.
7. Oblak Č. T. 2023. Družbene platforme so za mlade vsakdanja realnost, podkast YouTube, pridobljeno s spletne strani <https://www.youtube.com/watch?v=K3fqO2jSfmY>
8. Pečjak S., Bucik N., Gradišar A., Peklaj C. 2006. Bralna motivacija v šoli: merjenje in razvijanje. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ljubljana.
9. Pečjak S., Gradišar A. 2002. Bralne učne strategije. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ljubljana.
10. Pečjak S. 1996. Kako do boljšega branja: Tehnike in metode za izboljšanje bralne učinkovitosti. Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, Ljubljana.
11. Šantl A. 2016. Vpliv medijev na bralne navade osnovnošolcev: diplomsko delo. Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta, Maribor.
12. Šircelj A. 2013. Spodbujanje bralnih interesov otrok pri neobveznem branju (bralna značka): diplomsko delo, Univerza Primorska Pedagoška fakulteta, Koper.

13. Van der Weel A.2014. Spreminjanje naše besedilne zavesti, Cankarjeva založba, Ljubljana.
14. Wolf M. 2018. Reader come home. HarperCollins Publishers, New York.

ZAHVALA

Najprej bi se rada zahvalila svoji mentorici Mateji Kunc za vso podporo, strokovno pomoč in lektoriranje raziskovalne naloge. Brez njenega vodstva ne bi uspela tako dobro izpeljati tega projekta.

Prav tako sem hvaležna obema učiteljicama slovenščine, Biserki Hrnčič in Renati Škodnik, ki sta omogočili izvajanje ankete med njunimi učenci. Brez njune podpore in sodelovanja pri tem projektu ne bi bilo mogoče pridobiti toliko dragocenih podatkov.

Iskrena hvala vsem učencem, ki ste si vzeli čas in sodelovali v anketi. Vaši odgovori so bili ključnega pomena pri analizi rezultatov in oblikovanju sklepov.

Posebna zahvala gre tudi naši šolski knjižničarki Barbari Mesner, ki je prispevala k raziskavi z izpolnitvijo intervjuja in posredovanjem podatkov o bralnih značkah.

Hvala tudi vsem učencem, ki so prebrali mojo knjigo Izgubljeni v preteklosti in sodelovali v dodatni anketi. Vaši predlogi, mnenja in napotki so bili izjemno pomembni za moje delo.

In nazadnje, a nikakor ne najmanj, bi se rada zahvalila svoji družini in prijateljem za vašo neprecenljivo podporo in spodbudo skozi celoten proces izdelave te raziskovalne naloge. Hvala, ker ste bili ob meni in me spodbujali vsak korak poti.

PRILOGE

ANKETA O BRALNIH NAVADAH

Pozdravljeni, sem Katja Muha, učenka 7. razreda in delam raziskovalno nalogo o bralnih navadah učencev tretje triade. Tvoje mnenje je ključno, zato te vabim k sodelovanju v anketi, ki bo pomagala pridobiti dragocene informacije o bralnih vzorcih in interesih. Prosila bi te, da si vzameš nekaj minut časa in odgovoriš na spodnja vprašanja. Tvoj prispevek bo neprecenljiv pri nadaljnjem razumevanju bralnih navad. Hvala za tvoje sodelovanje.

Demografski podatki

Spol

Moški

Ženski

Razred

Sedmi razred

Osmi razred

Deveti razred

Kje živiš?

V mestu

Na vasi

Podatki o bralnih navadah

Anketa o bralnih navadah med učenci tretje triade Osnovne šole Gustava Šiliha Velenje bo raziskala, kako pogosto učenci berejo in katere vrste literature jim najbolj ustrezajo. Poleg tega bo preučila, kako tehnološki napredek in pametne naprave vplivajo na njihovo branje.

Kako pogosto bereš knjige izven šolskih obveznosti?

Vsak dan

Trikrat na teden

Ne berem

Kateri tip knjig ti je najbolj všeč?

Pustolovske

Fantazijske

Poučne

Komične

Resnične

Ali aktivno sodeluješ v bralnih značkah ali domačem branju?

Da

Ne

Ali se ti zdita domače branje in bralna značka pomembna?

Izjemno pomembna

Zelo pomembna

Manj pomembna

Nepomembna

Kateri dejavniki vplivajo na tvojo izbiro knjig?

Privlačna naslovna stran

Debelina knjige

Mnenja prijateljev

Stil pisanja

Kako pogosto bereš elektronske knjige v primerjavi s tiskanimi knjigami?

Berem samo tiskane knjige.

Več berem tiskane knjige.

Več berem elektronske knjige.

Berem samo elektronske knjige.

Kakšen vpliv imajo družbena omrežja na tvoje branje?

Družbena omrežja ne vplivajo na moje branje.

Družbena omrežja imajo majhen vpliv na moje branje.

Družbena omrežja občasno vplivajo na moje branje.

Družbena omrežja imajo pomemben vpliv na moje branje.

Ali si že kdaj prejel nagrado za sodelovanje v bralni znački?

Da

Ne

Kako bi šola lahko spodbudila večje zanimanje za branje med učenci?

Ustanovitev bralnih krožkov naredi branje zabavno.

Z zabavnimi delavnicami je branje zanimivejše.

V šoli naj bodo knjige, ki prihajajo iz različnih delov sveta.

S sodelovanjem učencev pri izbiri knjig spodbujamo branje tistega, kar jih res veseli.

Oceni vlogo učiteljev in knjižničarjev na tvoje branje.

Menim, da vloga učiteljev in knjižničarjev nima velikega vpliva na bralne navade.

Učitelji in knjižničarji igrajo ključno vlogo pri spodbujanju bralnih navad.

Vloga učiteljev in knjižničarjev je pomembna, vendar bi lahko bila učinkovitejša.

Ali tvoji starši spodbujajo branje?

Moji starši mi pogosto priporočajo knjige ter poskrbijo za dostop do knjižnih virov.

Moji starši me včasih spodbujajo k branju, vendar niso vedno aktivni pri tem.

Moji starši se ne vključujejo veliko v moje bralne navade.

Moji starši ne spodbujajo branja in ne prispevajo k razvoju mojih bralnih navad.

Ali se tvoje branje spreminja med šolskim letom in počitnicami in kako?

Med šolskim letom berem manj, saj imam več šolskih obveznosti.

Opazim manjše spremembe v svojem branju med šolskim letom in počitnicami, vendar ni bistvenih razlik.

Moje branje se med šolskim letom in počitnicami ne spreminja, saj si vedno vzamem čas za branje.

Kako dojemaš branje?

Kot učenje.

Kot razvedrilo.

Kot oboje.

Oceni svojo stopnjo branja.

Odlična

Dobra

Srednje dobra

Začetna

Ali se ti zdi, da znaš za svojo starost dovolj dobro brati?

Da

Ne

Ali bralna značka in domače branje vplivata na izbiro knjig, ki jih bereš?

Da

Ne

Ali imaš elektronsko napravo?

Pametni telefon, računalnik, tablico

Pametni telefon, računalnik

Pametni telefon

Pametni telefon, tablico

Računalnik

Tablico

Nimam

Koliko časa na dan uporabljaš telefon ali katero drugo elektronsko napravo?

Manj kot 1 uro

1 uro do 2 uri

2 uri do 4 ure

4 ure do 6 ur

Več kot 6 ur

Zakaj ne bereš (če ne bereš)?

Nimam časa.

Knjige me ne zanimajo.

Branje knjig je prenaporno.

Na pametnem telefonu najdem vse, kar me zanima.

Družbeni mediji so zakon.

V knjižnici ne najdem knjig zase.

Ali hodiš v knjižnico?

Da

Ne

Koliko knjig si običajno izposodiš ob vsakem obisku knjižnice?

Eno

Dve ali tri

Štiri do pet

Pet ali več

Nobene

Ali med obiskom knjižnice iščeš točno določeno knjigo ali raziskuješ različne knjige in avtorje?

Iščem točno določeno knjigo.

Raziskujem različne knjige in avtorje.

Oboje.

Ali pogosto vprašaš knjižničarja za mnenje o izbiri knjige?

Občasno prosim za mnenje ali priporočila.

Ne, običajno izbiram knjige sam/-a brez pomoči knjižničarja.

Da, redno iščem mnenja ali priporočila knjižničarja.

Katero knjižnico obiskuješ najpogosteje?

Mestno

Šolsko

Spletno

Kako pogosto uporabljaš spletne knjižnice in knjige?

Ne uporabljam spletnih knjižnic, raje berem tiskane knjige.

Ne berem e-knjig.

Da, redno uporabljam spletne knjižnice.

Občasno uporabljam spletne knjižnice.

Mnenja o prebranem delu

V tem delu ankete te prosim, da oceniš in izraziš svoje mnenje o prebranem odlomku. Tvoje povratne informacije so ključnega pomena za oceno kakovosti in zanimivosti odlomka ter mi bodo pomagale pri izboljšanju naše ponudbe literature. Prosim, bodi pošten/-a in natančen/-na pri svojih odgovorih. Hvala za tvoje sodelovanje!

Kakšen se ti zdi odlomek?

Dolgočasen

Nerazumljiv

Zanimiv

Ali te zanima, kaj se je dogajalo v zgodbi pred tem in potem?

Da

Ne

Ali se ti zdi ta odlomek primeren za tvojo starost?

Da

Ne

Kaj misliš, da se bo dogajalo v knjigi glede na besedilo?

Nepričakovana vez med junakom in kapitanom Črna Roka vpliva na usodo ladje.

Pogumni junak najde zaklad, ki spreminja usodo posadke.

Strah izgine, ko se razvije prijateljstvo med junakom in kapitanom.

Kapitan Črna Roka razkrije svojo vlogo kot dober duh in pomaga rešiti ladjo pred prekletstvom.

Junak razkrije dragocen zaklad, toda zlobni kapitan Črna Roka že kuje načrte, kako bi ga izkoristil v svojo korist.

Kako dolga bi morala biti knjiga, da bi jo prebral/a?

Manj kot 50 strani

50–100 strani

100–150 strani

150–200 strani

200–300 strani

Preberi opise posameznih junakov iz knjige Izgubljeni v preteklosti.

Klara

Okej, tukaj sem – Klara! Tista punca, ki je nekako vedno v ozadju in se raje potika v svojem lastnem svetu. Mojih dolgih rjavih las ne opazi skoraj nihče, pa čeprav mi padajo čez ramena. V obrazu imam mehke poteze, oči pa so velike in rjave, kot da bi neprestano razmišljala o nečem zelo pomembnem. Oblečem se preprosto in udobno, najraje v majice in kavbojke, in nikoli ne pozabim svoje najljubše termovke s čajem. Vedno pride prav za hitro skodelico čaja, kajne? Zbiram knjige do te mere, da se včasih sprašujem, ali so postale moji sostanovalci in odkrivam skrite kotičke narave, ki jih nihče drug ne opazi. V družbi sem tisti tihi opazovalec, ki raje poslušam kot govorim. Moje oči so izurjene v iskanju detajlov, kar pomeni, da sem nekakšen Sherlock Holmes brez klobuka in lupe – moje orodje so umetniški čopiči in svinčnik. Čeprav sem včasih precej sramežljiva in se zdi, da me nihče ne opazi, dejansko uživam v tem, da opazujem svet okoli sebe. To mi daje navdih za moje umetniške projekte in me vodi k občasnemu pobegu v naravo, kjer se lahko duševno povežem s prečudovitim okoljem. Torej, če me kdaj vidiš, kako tiho stojim ob strani in te opazujem, se ne boj, da me motiš. Morda samo razmišljam o tem, kako bi tvojo podobo prenesla na platno.

Jakob

Zdravo, sem Jakob, umazani skuštrani znanstvenik, kot mi nekateri pravijo. Na prvi pogled sem lahko videti kot običajen 12-letnik s precej umazanimi oblačili, a verjemite mi, v dedkovi delavnici se odvija prava čarovnija. Moj najljubši hobi je raziskovanje strojev in mehanike. Včasih se mi zdi, da je moja majica bolj brisača za umazane roke kot oblačilo! Pa kaj potem. Poleg tega, da sem mojster umazanije, sem tudi strokovnjak za popravila in razstavljanje stvari. Moje spretnosti me usmerjajo v svet mehanike, kjer postavljam nove rekorde v številu različnih orodij, ki jih lahko uporabim v enem dnevu. In ne pozabimo, sem tudi mojster recikliranja. Staro kolo, ki je nekoč samevalo v kotu, postane moj najnovejši projekt. Morda nisem najboljši v nogometu ali šolskih knjižnih kvizih, a moje strasti in spretnosti me vodijo v svet ustvarjanja, raziskovanja in občasnega barvanja z oljem. Saj veste, umazanija je samo dokaz trdega dela

Hana

Hej, jaz sem Hana, tista, ki nosi najnovejša oblačila in seveda takšna, ki jih niti slučajno ne sme imeti nihče drug. Moji lasje so blond in so moj ponos, saj ima moja frizerka z njimi ogromno dela, jaz pa tudi, ko ji dopovedujem, kakšno frizuro želim. Ne obremenjujem se s tem, kaj si drugi mislijo o mojem videzu, ker vem, da sem preprosto neustavljiva in da so samo ljubosumni.

Za razliko od nekaterih drugih, imam smisel za modo, vendar ne tako, da bi šla po poti modnih pist. Rada eksperimentiram s svojim oblačenjem, čeprav se včasih vprašam, ali sem videti bolj umetniški projekt kot oseba. Ampak, kdo bi se obremenjeval s tem, kajne? Oh, in ne pozabite, v šoli mi gre – no, malo manj odlično. Moji starši imajo visoka pričakovanja, ampak jaz sem bolj za raziskovanje mode in izražanje svoje kreativnosti kot pa za učenje dolgočasnih stvari. Ampak, vsaj to počnem s stilom! Skupaj s svojimi navideznimi prijatelji – ja, tudi jaz imam svoje virtualne frende – preživljam čas in premišljuje o tem, kako osvojiti svet mode. No, morda ne ravno osvojiti sveta, ampak vsaj poskusiti nositi še bolj divje stvari. Torej, to sem jaz, Hana, dekle s stilom in smislom za humor, ki se ne obremenjuje preveč s tem, kaj si drugi mislijo. Pač, živimo samo enkrat, zakaj bi bili dolgočasni, kajne?

Aleks

Sem Aleks, vaš prijazni sosed, ki ga prepoznate po očalih. Ja, tisti debeli okvirji niso samo modni dodatek, so moj super močan oklep za branje knjig in reševanje matematičnih ugank. No, morda izgledam kot tipičen "piflar," ampak veste kaj, rad počnem tudi norčije. Ko končam domačo nalogo, sem prvi, ki skoči v računalniško igro, da razmigam svoje virtualne mišice. Včasih mi prijatelji rečejo, da sem najboljši v naši ekipi, ampak ne bomo se pretirano hvalili. In ne pozabimo na klavir. Da, igram klavir in če me kdaj slišite, se ne ustrašite, to ni znanilec katastrofe. Pravzaprav skušam izvleči nekaj melodij, ki jih niste nikoli slišali. Torej, morda sem tisti tip, ki ima rad knjige, številke in glasbo, a jaz sem tudi tisti tip, ki naredi vaš dan bolj zabavnejši z občasnimi izbruhi humorja. Zato se ne bojte poklicati me za nasvet ali celo klepet ob kosilu. Z Aleksom nikoli ne bo dolgčas!

Katera od oseb, ki so opisane, ti je najbolj všeč?

Klara

Jakob

Hana

Aleks

Katera oseba ti je najbolj všeč in zakaj?

Klara, ker obožujem umetniško ustvarjanje in opazovanje sveta okoli sebe.

Jakob, ker se navdušujem nad raziskovanjem strojev, mehanike in recikliranjem.

Hana, ker bi rad/-a izkusil/-a svet mode, eksperimentiranja s svojim oblačenjem in izražanjem kreativnosti.

Aleks, ker cenim matematiko, glasbo, branje in rad/-a dodam ščepec humorja v vsakdanje situacije.

V katero obdobje bi najraje postavil/-a opisane junake?

Današnji čas

Egipčanska civilizacija

Rimski imperij

Zlata doba piratov

Prihodnost

Katero vrsto zgodbe bi najraje bral/-a, če bi se dogajala v današnjem času?

Zgodba, ki se odvija v resničnem svetu, a vključuje razburljive dogodivščine in nepričakovane obrate.

Zgodba, kjer se urbano okolje prepleta z magijo, nadnaravnimi bitji ali nenavadnimi tehnologijami.

Resnična življenjska zgodba, ki se osredotoča na človeške odnose, izzive in čustvena doživetja v sodobnem svetu.

Katera vrsta zgodbe bi te najbolj pritegnila, če bi se dogajala v času Egipčanske civilizacije?

Zgodba, ki te popelje skozi zgodovinske pustolovščine in skrivnosti egipčanske kulture.

Zgodba, ki vključuje elemente, povezane z egipčansko mitologijo ter raziskuje starodavne uganke.

Zgodba, ki se osredotoča na ljubezenske zaplete in spletke v času Egipčanske civilizacije.

Nad katero zvrstjo zgodbe bi bil/-a najbolj navdušen/-a, če bi se odvijala v času Rimskega imperija?

Zgodba, ki te popelje skozi razburljive pustolovščine in dogodivščine v Rimskem imperiju.

Zgodba, ki se osredotoča na politične spletke, vojaške strategije in dinamiko oblasti v rimskem obdobju.

Zgodba, ki raziskuje zapleteno romanco, obenem pa razkriva kulturne izzive v času veličastnega Rimskega imperija.

V katero vrsto piratskega literarnega okolja bi najraje vkrcal/-a junake?

Vznemirljiva pustolovščina s skrivnostmi, nevarnostmi in privlačnimi liki, ki imajo pravi piratski čar.

Zgodba popelje junake na romantično potovanje po morju, polno skrivnostnih otokov, zakladov in vznemirljivih dogodivščin. Razkriva ljubezenske niti v piratskem svetu.

Pripoved se odvija v temnem morju spletk, kjer se prepletajo napete morske bitke med pirati. Razkriva temne plati življenja na piratskih ladjah.

Junaki doživljajo smešne zaplete in zabavne situacije na piratskem morju. Zgodba prinaša humor in lahkoživost v svetu piratov.

Mnenja o igrah, narejenih po knjigah

V tem delu ankete te vabim, da deliš svoje mnenje in preference glede namiznih iger, ki so zasnovane po knjigah. Tvoje mnenje je ključno, saj bo vplivalo na razvoj in oblikovanje novih iger, ki temeljijo na literarnih delih. Prosim, odgovori iskreno na naslednja vprašanja, da mi pomagaš bolje razumeti, kakšne vrste iger bi najbolj ustrezale tvojim interesom in željam.

Ali bi te namizna igra z vsebino po knjigi *Izgubljeni v preteklosti* motivirala za branje knjige *Izgubljeni v preteklost*?

Da, gotovo. S tem bi želel/-a izvedeti več o zgodbi.

Morda, če bi mi bila igra všeč.

Ne, raje se osredotočam samo na igro.

Kakšna igra bi ti bila najbolj všeč?

Igra s skrivnostnimi nalogami in ugankami.

Akcijska igra s pustolovščinami in boji.

Strateška igra, kjer moraš razmišljati kot pravi pirat.

Katera vrsta igre ti je bolj všeč?

Fizična igra, kjer sodeluješ v resničnem prostoru in uporabljaš fizične elemente.

Spletna igra, ki jo igraš preko računalnika ali pametne naprave.

Koliko časa bi morala trajati igra?

Približno 30 minut

Približno 60 minut

Več kot 60 minut

Koliko igralcev naj bi bilo vključenih v igro?

2 igralca–4 igralci

4 igralci–6 igralcev

Več kot 6 igralcev

Kateri tip igre ti je najbolj blizu?

Tekmovalna igra s kartami, v kateri igralci osvajajo ozemlja in premagujejo nasprotnike z uporabo kart.

Sodelovalna igra (Escape room), v kateri vsi igralci skupaj rešujejo naloge in iščejo rešitve, da pobegnejo iz določenega prostora.

Strateška igra s skrivnostnimi nalogami, v kateri ekipa sodeluje pri reševanju zapletenih ugank in nalog z namenom doseči skupne cilje.

Oceni zgornji tip igre – Akcijska igra s pustolovščinami in boji

Tekmovalna igra s kartami, v kateri igralci osvajajo ozemlja in premagujejo nasprotnike z uporabo kart.

Zelo mi je všeč.

Všeč mi je, ima zanimive elemente.

Ni slabo, vendar ni moj tip igre.

Potrebujem več informacij.

Ta vrsta iger mi ni blizu.

Oceni zgornji tip igre – Igra s skrivnostnimi nalogami in ugankami

Igra s skrivnostnimi nalogami in ugankami običajno spada v žanr, imenovan "Escape Room" ali "Soba pobega.". Poudarek je na sodelovanju, logičnem razmišljanju in skupinskem reševanju problemov.

Zelo mi je všeč.

Všeč mi je, ima zanimive elemente.

Ni slabo, vendar ni moj tip igre.

Potrebujem več informacij.

Ta vrsta iger mi ni blizu.

Katera knjiga, ki si jo prebral/-a, ti je bila najbolj všeč in bi jo priporočil/-a drugim?

Izberi svojo najljubšo knjigo.

Spoštovani sodelujoči!

Iskrena hvala za vaš čas in sodelovanje pri tej anketi. Vaše mnenje bo pripomoglo k obogatitvi moje raziskovalne naloge. Hvala vam za vašo podporo in sodelovanje!

Katja Muha

VPRAŠALNIK ZA ŠTUDIJO PRIMERA ZA UČENCE, KI SO PREBRALI KNJIGO

Izberi enega izmed glavnih likov in napiši kratek opis njegovega značaja, vključno z lastnostmi, ki jih ima in dejanji, ki jih izvaja v knjigi.

Primerjaj svoje lastnosti in dejanja z lastnostmi enega izmed glavnih likov. Ali se počutiš povezan s tem likom? Zakaj da ali zakaj ne?

Opiši glavni lik in njegov razvoj med potekom zgodbe. Ali meniš, da je ta razvoj prepričljiv in se ujema s potekom dogodkov v knjigi? Zakaj ali zakaj ne?

Kaj meniš, da je glavna tema knjige? Zakaj?

Kako se ta tema povezuje s tvojimi lastnimi izkušnjami ali s trenutnim svetom okoli nas?

Na podlagi prebrane knjige napiši nadaljevanje zgodbe oz. kaj se bi lahko zgodilo po koncu zgodbe.

Kako si predstavljaš naslovnico knjige?

Kateri elementi bi po tvojem mnenju najbolj zajeli vzdušje in temo knjige?

Kakšne barve, slike ali ilustracije bi bile najbolj privlačne in zanimive na naslovnici?

Koliko strani bi po tvojem mnenju bilo primerno za knjigo?

Imaš kakšen predlog za naslov knjige, ki bi po tvojem mnenju najbolj opisal vsebino?

Osebno mnenje o zgodbi:

Všeč mi je ...

Vendar pa bi lahko bilo bolje ...

Bi želel/-a, da se prigode naših junakov nadaljujejo v piratskem okolju, ali pa bi jih raje prestavil/-a v drugačno okolje? V katero?

Kako bi opisali prednosti in morebitne izzive, če bi kapitan Črna Roka in kapitanka Anne Bonny ostala del ekipe, v primerjavi s tem, če bi ekipa ostala sestavljena samo iz naših štirih junakov?

INTERVJU S KNJIŽNIČARKO GOSPO BARBARO MESNER

Koliko let delate kot šolska knjižničarka?

Ali beležite število učencev, ki so uspešno zaključili program bralne značke v posameznih letih? Če da, prosim, navedite podatke za zadnjih 20 let in opišite, kakšen je trend.